Ára 3000 korona

A REGGEL

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: VIII. KER., RÖKK SZILÁRD-UTCA 19

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL TELEFONJAI: JÓZS. 143—26, JÓZS. 34—42

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 38.000 kor. Egyes szám ára 30 Groschen 1·50 sokol, 1·20 lira, 1 francia frank

TELEFONOK VASÁRNAP DÉLUTÁNTÓL REGGELIG: JÓZSEF 3—30, JÓZSEF 10—16

V. évfolyam | Budapest, 1926 junius 28. | 26. szám

Bachert vasárnap délelőtt átszállitották az ügyészségre és háromórás kihallgatás után előzetes letartóztatásba helyezték

A Viktória elnöke ellen a pénzügyminiszterium hivatalból indittatott eljárást, ügyében a rendőrség 30 tanut hallgatott ki s az ügyészség csalással és hütlen kezeléssel vádolja. Két hét óta Bacher Emil minden lépését detektivek figyelték. „Nekem Bacher se ingem, se gallérom, ha bünös, bünhődni fog", mondta Bud pénzügyminiszter

Hegedüs Lóránt és Russó Illés, Őrffy Imre és Bacher Emilné szenzációs nyilatkozatai Bacher Emil letartóztatásáról

Fábry Oszkár, a Concordia volt igazgatóhelyettesét az ügyészség hütlen kezeléssel vádolja, mert nagyobb összegü előleget vett föl az igazgatóságától. Őt is előzetes letartóztatásba helyezte Auer ügyész

(A Reggel tudósitójától.) A vasárnap eseménye *az a két letartóztatás*, amely nemcsak Magyarországon, hanem *a külföldön is rendkivüli föltünést kelt.* A két letartóztatott: *Bacher Emil*, a Viktória-malomkonszern elnöke és *Fábry Oszkár*, a Concordia-malom volt vezérigazgatóhelyettese, akinek *ügye nem tartozik a Bacher-ügyhöz.* A Fábry-ügy kisebb jelentőségü és ugylátszik *hamarosan tisztázódni is fog.*

az izgalmas érdeklődés homlokterében egyedül Bacher áll,

aki nem is név ma már, *fogalom. Bacher Emil* elnöke volt a malomkoncentrációnak; *üzleti koncepcióiról, eszességéről és szerencséjéről is valóságos legendák szövődtek.* Nevét, vállalkozásait az egész világ üzleti fórumain számontartották. Nemcsak a szomszéd államok, *hanem Anglia, Franciaország és Amerika pénzhatalmasságaival is összeköttetést tartott fönn* és

egyenrangu félként tárgyaltak vele a világ legnagyobb pénzcsoportjai.

A másik letartóztatott, *Fábry Oszkár*, a budapesti társaságok ismert alakja, akinek szimpátikus egyénisége a legjobb körökből szerzett barátokat. Husz évet töltött el a Concordia-malomnál szakadatlan munkában és *bizonyára*

sohasem került volna ujsághasábok élére, ha Hönich Henrik össze nem roppan,

az a Hönich, akinek ugyszólván ifju kora óta munkatársa volt a Concordiánál. Bacher Emil és Fábry Oszkár ügye teljesen független egymástól, *csak abban hasonlitanak,* hogy

ugy Bacher, mint Fábry ellen a pénzügyminiszterium kezdeményezésére ugyanegy időben rendelte el az ügyészség a nyomozást, a vizsgálatot és a büntető eljárást.

Miután nemcsak bünügyi, hanem a magyar gazdasági élet szempontjából is rendkivül fontos ez a két ügy, *teljes részletességgel különkülön foglalkozunk vele.*

Bacher Emil letartóztatásának előzményeiről és vasárnapi kihallgatásáról A Reggel tudósitója a következőket jelenti: A *pénzügyminiszterium* a Viktória-konszern összeomlása után

tájékoztatta az ügyészséget azokról a bizalmas jelentésekről, amelyeket arról kapott, hogy milyen gazdálkodás folyt évek óta a Viktóriánál.

E jelentésekből annak a gyanuja tünt ki, hogy *Bacher*, aki a részvények többségének birtokában, mintegy *tulajdonosként intézkedett a Viktóriánál,*

mulasztásokat és visszaéléseket követett el a kisrészvényesekkel és a hitelezőkkel szemben és az ügyészség ezért a Viktória-konszern elnöke ellen csalás és hütlen kezelés cimén eljárást inditott.

Ez az eljárás csak *azután* indult meg, amikor az állam részvételével már rendelkezésre bocsátották a Viktória szanálására szükséges milliárdokat, sőt *éppen a szanálás érdekében életrehivott Molinum Rt. megalakitásával sikerült elérni, hogy teljesen betekinthettek Bacher üzleti titkaiba.* Amikor az ügyészség ezeket az adatokat kézhezkapta, terjedelmes átiratot intézett a főkapitánysághoz, hogy nagy titokban folytassák le a nyomozást a Viktória igazgatósága, illetve annak feje, Bacher Emil ellen.

Az ügyészség átiratában pontosan fölsorolja, hogy milyen büncselekmény mely részletét bogozza ki a rendőrség

s ez a terjedelmes fölsorolás *három fejezetre oszlik.* Eszerint az ügyészség a következők kinyomozása iránt fordult a főkapitánysághoz:

1. *A jelek szerint Bacher Emil az igazgatóság tagjainak szokatlanul nagy dijazást és személyi jutalékot adott, nyilván azért, hogy igy az egész igazgatóságot megnyerje s hogy mindenki lekötelezettje legyen.*

2. *Bacher Emil a hatalmas tranzakciókat, amelyeket csak az egész igazgatóság jóváhagyásával intézhetett volna el, önhatalmulag intézte, az igazgatóság tudta nélkül, vagy ha esetleg az igazgatóság tagjaitól ki is kérte aláirásukat egyes intézkedésnél, ez anélkül történt, hogy az illetők a kérdéses tranzakciót felülbirálhatták volna.*

3. *Ha Bacher Emil olyan üzleteket kötött, amelyek tetemes haszonnal jártak, ezeket a vállalkozásokat a saját számlájára irta, viszont, ha valamely akció veszteséggel járt, azt a vállalat terhére könyvelte el.*

már Bacher letartóztatása előtt harminc tanut hallgattak ki, akiket külön-külön és más-más napokon idéztek be a főkapitányságra.

Az ügyészség felhivta a rendőrséget, hogy arravonatkozóan, vajjon ezek a vádak helytállóak-e, hallgassa ki a Viktória igazgatóságának tagjait és *azokat, akik időközben e dolgokról tudomást szerezhettek, igy a Molinum Rt. igazgatóságának tagjait.*

Három hónappal ezelőtt jött ez az átirat a rendőrséghez,

ahol azt a nagy munkát, amelyet a kihallgatások adtak, *dr. Kiss István* rendőrfőtanácsos, az intellektuális osztály vezetője végezte. Mellette *Nemes Sándor* és *Szathmáry Róbert* detektivfőfelügyelők csoportjai dolgoztak heteken át, hogy megállapitsák, kik azok, akik tudnak a Viktória-konszern ügyeiről. Ebben az ügyben Amikor a 30 tanu vallomásából képet kapott a rendőrség,

végül Bacher Emilt már mint gyanusitottat hallgatták ki.

Bacher Emil e gyanusitottként történt kihallgatása *két hónappal ezelőtt folyt le* és igy Bacher, aki az utóbbi időben is a Viktória-konszern szanálásán fáradozott, *már tudta, hogy ezalatt régi dolgait nyomozzák.* Az összes kihallgatásokról fölvett jegyzőkönyveket, amelyek sulya több kilogram, Kiss István főtanácsos két hónappal ezelőtt küldte az ügyészséghez. A rendőrség könyveket nem foglalt le, csak tanukat hallgatott ki, azonban *olyan tanukat, akiknek vallomása döntően számit.* A jegyzőkönyvek *Sztrache Gusztáv* főügyészhez kerültek, aki dr.

Auer György ügyészt bízta meg a vallomások áttanulmányozásával és azzal, hogy a további szükséges lépéseket megtegye. Néhány hét mulva a döntő lépésig érlelődött az ügy, mert ugy látszik,

az ügyészség már két héttel ezelőtt utasította a főkapitányságot, hogy figyeltesse Bachert,

hogy meg ne szökhessen a felelősségrevonás elől. Két hét óta, amióta Bacher visszajött Németországból, ahol a szanálás érdekében tárgyalt, *állandóan nyomában voltak a detektivek.* Az ügyészség közben folytatta az eljárást, amelynek eredményeképen szombaton délben váratlanul utasította a rendőrséget, hogy azok a detektivek, akik figyelik Bachert, *állítsák elő.* Szombaton este, amint ismeretes, ez meg is történt. A főkapitányságon tudatták Bacherrel, hogy őrizetbe veszik.

Vasárnap reggelig az éjszakát egy detektiv szobájában töltötte Bacher.

Reggel kilenc óra után *magánautó állt a főkapitányság Zrinyi-utcai kapuja elé,* amelyen

esőköpenyben, sápadtan lépett ki Bacher Emil,

akit a magánautón a detektivek átkisértek az ügyészségre. Délelőtt 10 órakor adták át az ügyészségen *Kovács Péter* ügyészségi alelnöknek Bacher Emilt, akit *a fogházügyész szabályszerüen átvett.* A fogház irodájában Bacher Emilt lajstromozták, beirták adatait, 59 éves, nős, malomipari igazgató... Amikor Bacher Emil bemondta, hogy

59 éves,

általános meglepetést keltett, mert a köztudat szerint Bachert sokkal idősebbnek tartják. A lajstromozás után Bacher Emilt fölvezették a fogház második emeletére, ahol külön cellát kapott. Ezalatt iratai Strache főügyészhez kerültek, aki elrendelte, hogy dr. *Auer ügyész nyomban hallgassa ki Bacher Emilt.* Alig pár percig időzött cellájában Bacher, amikor már jött érte a fogházőr és fölvezette Auer ügyészhez, aki azonnal megkezdte kihallgatását. Bacher Emil első vallomásában hosszu jegyzőkönyvbe diktálta az ismeretes vádpontokra vonatkozó megjegyzéseit. Arra a vádra, hogy

a Viktória-konszern nem jelentette be angol hitelezőinek a Csehszlovákiából átutalt hatalmas tételü cseh koronákat,

Bacher Emil kijelentette, hogy ez valóban hiba és rendetlenség, *de ebben a kérdésben ugyanolyan hiba történt az Anglo-Austrian Bank részéről is, egyébként pedig ezzel senkit kár nem ért, mert a pénz effektiv befolyt, csak nem könyvelték el.* A vallomási jegyzőkönyv befejezése után Auer ügyész, *három órai kihallgatás után,* tehát ½2 órakor

kihirdette Bacher Emil előtt az előzetes letartóztatási végzést és visszakisértette cellájába.

Az előzetes letartóztatás elrendelése ellen *Bacher ügyvédjei fölfolyamodással éltek.*

A csikágói számum...

A konszernnek 170 milliárd adóssága van az angolokkal és 200 milliárd a Molinummal szemben

Hogy megértsük a vádakat, amelyek miatt Bacher Emilt az ügyészség előzetes letartóztatásba helyezte, *be kell pillantanunk a Viktória-konszern ügyeibe.* Tudvalevő, hogy miután Magyarországon a gabonahatáridőüzlet be volt tiltva,

a malmok lisztkészletüket a winnipegi, chicagói és newyorki tőzsdén fedezték buzával.

Ebben az akcióban magyar részről *a legnagyobb tételekben a Viktória-konszern volt érdekelve.* Bacher *bessere* játszott, Amerikában ugyanis kolosszális termés igérkezett és igy arra spekulált, *hogy ott a buza ára esni fog.* Ez a számitása azonban felborult, kitört a chicagoi hossz, mint egy hatalmas számum és

magával sodorta Bachert is,

mint a kontinens malomiparának egyik legszámottevőbb exponensét. A nagy számumban el kellett esnie, mert mintegy *saját személyében* volt a hatalmas malomkonszern tulajdonosa,

mögötte bank nem állt.

Egyedül volt a saját erejével és ebben a viharban ez nem volt elég. Hogy milyen *tekintély* és *hatalmasság* volt Bacher Emil még ebben a nagy viharban is, mi sem mutatja jobban, mint az, hogy ugyanakkor, amikor ez a chicagoi számum süvöltött végig a világon, *Bacher a magyar viszonyokhoz példátlan arányu kölcsönügyletet kötött az Anglo-Austrian Banc Ltd.-del.*

Az Anglo-Austrian Banc Ltd. bécsi vezetője, Hajdu Zoltán utján Bacher 1,250.000 font, magyar koronában körülbelül ötszáz milliárd, kölcsönt kapott olyképen, hogy lekötötte a Viktória-konszern összes malmainak lisztkészletét fedezetül.

A kölcsönügylet megkötésekor az Angol-Osztrák Bank budapesti intézetére cedálták *az összes kimenő lisztszámlákat és megállapodtak abban, hogy a konszern befolyó jövedelmei ehhez a bankhoz futnak be, mint a hitelezők képviselőjéhez.* Ugyancsak a megállapodás szerint a mult év szeptember 15-től kezdve a Viktória-konszern a hitelező angoloknak *kimutatásokat adott a számlákról és azokról az összegekről, amelyek pénztárához befolytak.* Ezek a pénzek az angol pénzcsoport itteni képviselőjéhez, *Ernst Wuttrichhoz* folytak be; *az angolok képviselője azért a munkáért a Viktória-konszerntől 100 font (34 millió magyar korona) havifizetést kapott.* Az összes vidéki malmoknál zálogtartók voltak, ezeket is a Viktória fizette. A Viktória-konszernél maga az Anglobank egyik igazgatója. *Fürst* ellenőrzött. Mindez rengeteg pénzbe került. Sulyos bonyodalmak származtak abból, hogy a *Viktóriának Csehszlovákiában nagy lisztkinlevőségei voltak* és a cseh kormány nem engedte meg, hogy *a liszt ellenértékét cseh koronában hozzák ki, amit valutavédelmi szempontból rendelt el.* Igy ez a lisztkinlevőség cseh koronában folyt be az *Anglo-Tschechoslovakische Bankhoz,* viszont ez dollárban utalta át a pénzt *a newyorki City Bankhoz a budapesti Anglobank javára.* Itt

sulyos hibát követett el a Viktória-konszern, ezeket a cseh fizetéseket nem jelentették be az Angol-Osztrák Bank budapesti fiókjának,

mint *ahogy ez a kölcsönügylet föltételei szerint kötelessége lett volna.* De ennek kellemetlen következményei csak később jelentkeztek. A mult év december 21-iki kasszanap emelkedik ki közben, mint a Viktória egyik

legtragikusabb

napja. *Erre a napra százmilliárd korona kosztpénzt mondtak föl a Viktóriának a bankok.* Ezt a hatalmas tételt nem tudta fizetni. A Jegybank csak ugy akart ujabb hitelt adni, *ha Bacher személy szerint zsirál.* De később ezt sem találták elégnek. Erre

csetei Herzog Mór Lipót zsirált negyvenegy milliárdot, — ebből azóta tizenhat milliárdot visszakapott.

Ezt a válságos helyzetet azonban a tőzsde akkor kihasználta, *pánik tört ki a Viktória-részvények piacán, Herzogék is öntötték a részvényeket és a részvények árfolyama négyszázezerről ötvenezerre zuhant le.* Bacher nem tudta tartani a részvényeket, nem volt pénze. Ekkor

az állam sietett a Viktória segitségére

éspedig olyképen, hogy a nagybankok és a nagy gabonacégek résztvételével megalakitotta a *Molinum* részvénytársaságot, amelynek célja a Viktória szanálása volt. A Molinum ügyvezető-igazgatója dr. *Dobay Aurél* lett, az esetleges vitás ügyekben pedig a döntő fél *Russo Illés,* a Haditermény Részvénytársaság volt vezérigazgatója. Hét és fél milliárd alaptőkével alakult meg a Molinum, amelyet *a Pénzintézeti Központ és a résztvevő nagy gabonacégek kétszáz milliárdra egészitettek ki.* A Molinum, miután az volt a célja, hogy szanálja a Viktóriát, *a sürgős tartozásokat 100%-ig kifizette.* Igazgatóságába az állam és a résztvevő bankok és cégek delegálták a tagokat, akiknek főföladatuk az volt, hogy a fizetési zavarokba került

Viktória-konszern vagyoni helyzetét és üzleti képét a konszern könyveiből megállapitsák.

A munka technikai részét a Pénzintézeti Központ három revizora végezte a Viktóriamalom Ujpesti rakpart 22. szám alatti irodáiban. Az előkészitett jelentéseket a Molinum ügyvezető igazgatójának, dr. Dobay Aurélnak adták át. Mialatt ez a munka folyt,

Bacher már csak névleg szerepelt a Viktóriánál,

bejárt irodájába, de az intézkedési jog már teljesen kiesett kezéből. A vállalatot csak formailag vezette, de a fizetésekre intézkedést nem adhatott, ez már csak a Molinum utján történhetett, Russo Illés aláirásával ellátott kiutalásokkal. Ebben az időben élénk föltünést keltett, hogy *Dobay Aurél, a Molinum vezérigazgatója memorandumot szerkesztett a Viktória-konszern korábbi gazdálkodásáról és ezt a memorandumot a pénzügyminiszterhez juttatta.* Lehetséges, hogy a pénzügyminisztert, a parlamenti fölszólalásokon és a sajtóközleményeken kivül, ez a memorandum inditotta arra, hogy

hütlen kezelés és csalás miatt hivatalból fölhatalmazást adott az ügyészségnek,

inditson eljárást annak megállapitására, mi idézte elő a Viktória milliárdos összeomlását s a részvények olyan zuhanását, amely a nagyközönséget is érzékenyen megkárositotta. Emlitettük, hogy a Viktória a cseh koronákban befolyt összegeket nem jelentette be. Ezáltal a Molinum utján az Anglobank javára

50.000 font fődözetlen követelés 19.000.000 csehkoronával, továbbá körülbelül 200.000 dollárral és 315.000 osztrák schillinggel lett nagyobb.

Az ügyészség szerint ennek a könyvelési hibának olyan látszata van, *mintha ezt Bacher szándékosan tette volna, hogy ezt a befolyó összeget elvonja az angol hitelezők elől.* A helyzet képéhez tartozik, hogy a Viktóriamalmon kivül a konszern 18 vidéki malma és 2 fürésztelepe január óta áll; a *Viktória 400 munkásból 45-öt tartott meg, a 125 hivatalnokból pedig 75-öt és ugyanilyen aránytu volt a vidéki malmoknál is az elbocsátások száma.* Ez a szanálás folyamán a Molinum óhajára történt.

A konszernnek 500.000 font (170 milliárd magyar korona) tartozása van az angolokkal szemben,

beleértve ebbe az összegbe *a be nem jelentett cseh fizetéseket,* ezenkivül

tartozik a Molinumnak is 200 milliárddal.

A konszern éppen az utóbbi hetekben meg akarta inditani a malmokat, hogy az üzem ujra kezdődjék és visszavegye munkásait. *Bacher Emil* két héttel ezelőtt unokaöccsével, *Bacher Bélával, a Viktória egyik igazgatójával, aki Bacher személyi titkára volt,*

Németországba utazott,

hogy tárgyaljon a teljes szanálás érdekében. De ez nem is az első ilyen tárgyalás volt, mert *az összeomlás óta Bacher már tárgyalt egy francia érdekeltséggel is, amely ugy akarta megoldani a helyzetet, hogy ő adja a buzát s a Viktória az őrlési munkát kapja, hogy igy üzemét föntarthassa.* Ebben az irányban is folytak tárgyalások, még nem szakadt meg a németországi akció sem, amikor nyomban azután, ahogy Bacher két héttel ezelőtt hazaérkezett a németországi konferenciákról, az ügyészség elrendelte, hogy Bacher minden lépését detektivek figyeljék. A kétheti megfigyelés után pedig vasárnap már az ügyészségi fogház II. emeleti cellájában ült.

A Bellevue-szállóban 3 éven át működött
6 Havanna Band
értesiti m. t. vendégeit, hogy ismét régi főnöke
RAPOSA
helyiségeiben
VII, Stefánia-ut 55
Thököly-ut sarok, tette át működését és az 5 órai teához és esti táncho szolgáltatja a zenét

Utazás előtt

SZIMON-nál
jövő héten uradalmi sajt-, vaj- és gyümölcsvásár!
Szimon csomagolásu teavaj, kg.-ként .... 65.000 K
Legfinomabb blockvaj, kg.-ként ..... 60.000 K
Teljzsiros Gyémánt Trappista, kg.-ként .. 34.000 K
Teljzsiros Gyémánt Gazdasajt, kg.-ként .. 40.000 K

Fábry Oszkárt vasárnap reggel Bacherrel együtt kisérték az ügyészségre

A Concordia-malom volt igazgató-helyettesét előlegei miatt hütlen kezeléssel vádolja az ügyészség

Emlitettük, hogy a *Bacher-ügynek semmi kapcsolata nincs a Fábry Oszkár igazgató ellen megindult bünvádi eljárással.* Amig Bacher letartóztatása rendkivüli rendőri és közgazdasági szenzáció, a Fábry Oszkáré elsőrangu *társadalmi esemény.* Fábry Oszkár a Concordia-malom helyettes vezérigazgatója volt a legutóbbi időkig, a tragikus végű Hönich Henrik vezérigazgató barátja és jobbkeze, kizárólag a hivatásának élő uriember, aki kevés szabad idejét egyetlen *szenvedélyének* és passziójának, az automobilsportnak áldozta. A magas, elegáns, kitünő föllépésü, szerény modoru és müvelt Fábry Oszkárt mindenhol szerették, ahol csak megfordult és

a legjobb pesti társaságban, előkelő sportkörökben is megbecsülésnek és népszerüségnek örvendett.

Fábry ügye csupán annyiban függ össze a Bacherével, hogy *ellene is hivatalból rendelte el a pénzügyminiszterium a vizsgálatot.* Március első hetében ugyanis, amikor a tőzsdén oly *pánikszerüen zuhantak előbb a Victoria-, azután a Concordia-malom részvényei,*

a pénzügyminiszterium utasitotta az ügyészséget, hogy inditson vizsgálatot mind a két malomtársaság igazgatósága ellen és állapitsa meg, nem terheli-e az ügyvitel tényleges vezetőit büntetőjogi felelősség a részvényesek eluszott milliárdjai miatt.

Ezzel egyidejüleg a Concordia főrészvényesei, a Pénzintézeti Központ szakértőinek bevonásával, már a Hönich eltünése utáni napokban *szigoru rovancsolást* tartottak és egyuttal megállapitották a malom pontos státusát. A hetekig tartó vizsgálat *Fábry Oszkárra vonatkozóan semmi olyan terhelő körülményt nem tudott megállapitani, amely bármily konzekvenciákkal járt volna,* nem is az igazgatóság mozditotta el bizalmi állásából, *ő maga vonta le a Hönich halálával megváltozott helyzet következményeit és*

önként vált meg a Concordiától, amelynek 20 évig volt tisztviselője.

A pénzügyminiszterium által meginditott bünvádi eljárás során *Fábry Oszkárt egyszer sem hallgatták ki a rendőrségen.* Még május elején egy alkalommal fölkereste egy detektiv, aki különböző fölvilágositásokat kért tőle. A mult héten megidézték ugyan, de *kihallgatására nem került sor.* Az elővezetését, amint ismeretes, szombat este rendelte el az ügyészség és az ennek foganatositásával megbizott detektivek éjjel 1 óra után kisérték be Fábry igazgatót a főkapitányságra. A vasárnapi éjszakát Fábry már egy detektivszoba pamlagán töltötte és

vasárnap reggel 9 órakor Bacher Emillel együtt kisérték át az ügyészségre.

Fábryt is a fogház második emeletén helyezték el. Miután dr. *Auer György,* soros ügyész, a késő déli órákig Bacher Emillel foglalkozott, *Fábry kihallgatására ½2-kor került a sor és ¾3-ig tartott.*

Az ügyészség hütlen kezeléssel vádolja a Concordia volt igazgatóhelyettesét

és ezt a vádját arra alapitja, hogy *nagyobb összegü előlegeket kapott az igazgatóságától, amelyeket nem lett volna szabad elfogadnia.* Az 1878. évi V. törvénycikk 361., 362. és 363. szakaszaiba ütköző bünczselekmény vádját arra alapitja az ügyészség, hogy Fábry igazgató, *aki a tőzsdén 75.000 darab Concordia-részvényt vásárolt össze az idők folyamán átlag 50.000 koronás árfolyamon, e hatalmas részvénymennyiségnek egy töredékét a részvénytársaságtól kapott előlegből fizette ki.* E ténykedésével kárositotta volna meg a részvényeseket. Fábry a kihallgatás során igazolta, hogy

az előleget igazgatósági határozat alapján folyósitották számára, sőt az összeg erejéig ő első helyen bekebelezést engedélyezett az ingatlanaira.

Egyébként ő csupán főtisztviselője volt a Concordiának és nem volt az igazgatóságnak tagja. Auer ügyész az ötnegyedórás kihallgatás után kihirdette Fábry igazgató ellen az *előzetes letartóztatást elrendelő végzést,* amely után Fábry ügyvédje, dr. *Brüll Dániel* nyomban *fölfolyamodással élt és igy a mai nap folyamán a vizsgálóbiró dönt további fogvatartása kérdésében.*

Hegedüs Lóránt:

„Bacher a legélesebb elméjü emberek egyike, akit a magyar közgazdasági életben megismertem!"

A Bacher-ügy váratlan és szenzációs fordulata kivitt bennünket a Zugligetbe is,

Hegedüs Lóránt

villájába. A volt pénzügyminiszter az oszlopos tornácon fogadja *A Reggel* munkatársát.

— Mindenki azt állitja — mondja mosolyogva —, hogy az egészségemmel már teljesen rendbejöttem. *Éppen csak én nem érzem ezt...* Álmatlanságban szenvedek, de egyébként — megvagyok. *Persze, a Bacher-ügy!* A szombat esti Smith-vacsorán értesültem a váratlan fordulatról *Fenyő Miksától,* aki telejesen önzetlenül és csakis a malomipar érdekeit tartva szemelőtt, már hetek óta foglalkozik behatóan a Bacher-ügygyel és *igy annak egyik legjobb ismerője.* Annyit mondhatok, hogy

Bacher Emil volt a legélesebb elméjü emberek egyike, akit a magyar közgazdasági életben megismertem.

Természete volt a tulzás. Pénzügyminiszterségem idején *átadott nekem egy pénzügyi tervet. Egyedül a lisztexport segitségével akarta Magyarország pénzügyeit rendbehozni.* Mondanom sem kell, hogy *ez a terv teljesen fantasztikus volt.*

Ott is elvetette a sulykot.

Ez volt a természete, ez ő. Remélem azonban, hogy a magyar közgazdaságra nézve az egész ügynek nem lesz kártékony hatása.

Arra a kérdésre, hogy

a Bacher-ügy szanálására forditott állami milliárdok nem mentek-e vajjon veszendőbe,

igy válaszolt a volt pénzügyminiszter:

— Persze, ez a legfontosabb kérdés! De, Isten mentsen, hogy megkritizáljam az utódaimat, bár ők nem szoktak mindig ilyen kiméletesek lenni velem szemben. *Én továbbra is tartózkodom a kritikától, boldoguljanak, ahogy tudnak.*

Munkatársunk végül megkérdezte, mi a véleménye a volt pénzügyminiszternek arról a kormánypárti berkekből fölröppentett hirről, hogy Bethlen miniszterelnök az államháztartás rendbehozatala után a magángazdaság talpraállitásáról fog részletes programot kidolgozni.

Hegedüs Lóránt nevetve legyint a kezével és csak ennyit mond:

— *Nem ismerik Bethlent!...*

Russo Illés: „Semmi olyat meg nem állapitottam, amelyből Bacher büntetőjogi felelősségére lehetett volna következtetni"!

Russo Illés a Viktória-konszern likvidálásának ellenőrzésére kirendelt bizottság elnöke *A Reggel* tudósitójának Bacher Emil letartóztatásáról igy nyilatkozott:

— A Viktória-ügy legujabb fordulata *tökéletesen váratlanul ért,* sejtelmem sem volt arról, hogy a Bacher ellen folyamatba tett büntető-ügy ilyen *drámai fordulatot* fog venni. Maga

Bacher Emil sem tulajdonitott az ellene tett följelentéseknek komoly jelentőséget s eszeágában sem volt föltenni azt, hogy letartóztatására is sor kerülhet.

A letartóztatás *meglepetés gyanánt érhette, mert tegnap délután, mint egyébként minden nap, hosszasan tárgyaltam vele és egy szóval sem emlitette, hogy letartóztatásától kell tartania.* Ami a letartóztatás közvetlen okát illeti, még találgatás formájában sem tudnám megjelölni. *Egyes lapoknak az a hiradása, hogy Bacher Emil letartóztatása az én sulyosan terhelő vallomásomra vezethető vissza, nem felel meg a valóságnak.*

Engem jó két hónapja lehet, hogy kihallgattak s e kihallgatásom során semmi olyat nem mondottam, ami Bacher Emilre büntetőjogi szempontból terhelő lett volna.

A rendes kereskedő gondossága ellen vétkezhetett azzal, hogy vállalatainak arányait tulnagyra tágitotta s malmainak politikáját nem szoritotta józan keretek közé, ugy, hogy végül e malomvállalatok összessége több mint fél millió mázsa lisztet tárolt raktáraiban, amelyet az adott körülmények között nem volt módjában értékesiteni, de

hivatalos ellenőrző munkám során semmi olyat meg nem állapitottam, amiből Bacher Emil büntetőjogi felelősségére lehetett volna következtetni.

Nem vagyok tagja a Molinum igazgatóságának, csak a Molinum, illetve a Viktória vagyonértékesitésének ellenőrzésére kirendelt bizottság elnöke, *erről a tisztemről le nem mondottam s e minőségemben a vagyonértékesités és a konszern üzletvitelének egész komplexumát, amennyiben ez idáig lehetséges volt, átvizsgáltam, de ismétlem, olyan cselekedetnek, amely véleményem szerint büntetőjogi felelősségrevonást követelhetne, nyomára nem jutottam.* Miután pontosan megjelölni az okát annak, miért tartóztatták le ilyen meglepő hirtelenséggel Bacher Emilt, nem tudom, *természetesen arra a kérdésre sem tudok választ adni, vajjon a birói vizsgálat során Bacher tisztázni tudja-e magát vagy sem.*

Bacher ügyvédje szerint csak hütlen kezelés miatt történt a letartóztatás

Dr. *Székely Lajos,* Bacher Emil ügyvédje a letartóztatás körülményeiről *A Reggel* tudósitójának a következőket mondotta:

— A Molinum, amely a Viktória szanálására alakult, kifizette a hitelezők zömét, hogy a magyar hitelt konzerválja, de a malmok még mindig nem voltak üzemben, erre nem volt elég a tőke, amelyet csökkentett az álló malmok rezsije. *A parlamenti támadások után az ügyészség eljárást inditott,* amelynek folyamán tegnap előzetes letartóztatásba helyezték Bacher Emilt. Tudomásom szerint

Bacher előzetes letartóztatása azért történt, mert az ügyészség az angol kölcsön föltételeit tulságosan terheseknek találja és emiatt a hütlen kezelés esetét látja fönforogni.

Ez ellen fölfolyamodást jelentettem be.

— Kizáróan csak ezért történt a letartóztatás? — kérdeztük.

— *Kizáróan csak ezért, hütlen kezelés cimén.* A többi vád kitalálás. Igaz ugyan, hogy az előzetes letartóztatást elrendelő végzést még nem láttam, azt csak holnap kaphatom kézhez. De ugy tudom, hogy a végzés csak hütlen kezelést emlit.

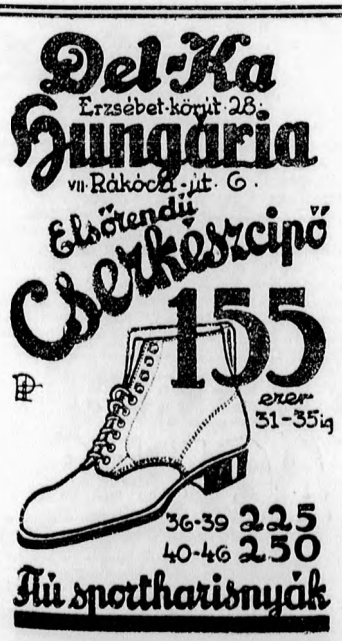

Tulhalmozott raktár miatt
elsőrendü uri divatcikkek eladása
mélyen leszállitott árban

Külföldi gallér, Ia	K 15.000
Selyemnyakkendő	K 35.000
Hosszu hálóing	K 110.000
Angol zefring	K 150.000
Kalap	K 60.000

Schwarzenberg uri divatüzletében, VI. Teréz-körut 18 (Oktogon-tér)

„A Kormányra végtelenül előnyös ez a fordulat!" — mondják a Kormánypártban

Bacher Emil letartóztatásának jelentőségéről megkérdeztük

Őrffy Imrét,

a kormány pénzügyi előadóját, aki a következőket mondotta *A Reggel* munkatársának:

— A Bacher-ügyről már *a szombat esti Smith-vacsorán volt alkalmam beszélni beavatott pénzügyi tényezőkkel* és e megbeszélések alapján is mondhatom,

nem szabad azt hinni, hogy a kormányt politikai szempont vezette volna a nyomozás megindításakor,

bár kétségtelen, hogy *Bacher őrizetbevétele semmiesetre sem fog kedvezőtlen hatást kiváltani a közvéleményből.* A Bacher-ügy ugyanis kezdettől fogva élénken sajgó seb volt és *sokan voltak nemcsak az országban, hanem a kormánypártban is, akik sehogy sem tudtak belenyugodni az ügy tervezett szanálásába.* Meg kell állapitani, hogy

politikailag a kormányra nézve végtelenül előnyös ez a legujabb fordulat,

amely azt bizonyitja, hogy a kormány nem Bacher személyét akarta favorizálni, hanem kizáróan csak az ország közhitelének érdekei vezették. Az eljárás megindítása kétségtelenné teszi, hogy

a kormány nem akar regarde-dal lenni Bacherrel szemben

és ujabb erőforrások fölbukkanása nemcsak hogy nem fenyegeti veszedelemmel, hanem éppen ellenkezően, *elősegiti a szanálási akciót.* Az a hir, hogy az állam pénzét állitólag nem forditották a szanálás céljaira, valószinüvé teszi, hogy

az egész ügyért nemcsak Bacher lesz felelős, hanem lesznek esetleg illusztris büntársai,

akikre éppen olyan energiával kell lecsapni, mint amilyenre szükség volt az eljárás megindításához és Bacher őrizetbevételéhez. Az egész ügyet csak ezzel lehet reparálni. Fölmerülhet még az a kérdés is, *vajjon nem történtek-e bizonyos mulasztások az ellenőrzés körül.* Az az energia azonban, amellyel a kormány most föllépett, meggyőződésem szerint, kétségtelenné teszi, hogy a kormányt nem terheli ebből a szempontból felelősség.

Beszélgetés Bacher Emilnével,

aki semmiről sem tud, mert az ura szombaton csak annyit telefonozott neki, hogy ne nyugtalankodjék, ha nem jön haza aludni

(A Reggel tudósitójától.) A Hüvösvölgy leggyönyörübb helyén, a Páfrány-utból elágazó Keselyü-uton épült Bacher Emil nyári rezidenciája. Hatalmas telek nyujtott lehetőséget, hogy a modern kertészet minden gyönyörüségét élvezhesd és a Keselyü-ut 4. szám alatti kert az olasz kertekre emlékeztető virágpompával és az angol kertekre emlékeztető eleganciájával nem is fukarkodik ezzel a gyönyörüséggel. *Maga a villa egyszerünek látszik* és ha nem ölelné körül a páratlanul szép kert, egész egyszerü, *hétköznapi villának is beillenék.* Fehérkötényes inas nyit kaput. *Bacherné a födött verandán tartózkodik,* amely tele van a szinek minden változatában pompázó virágokkal. A csikágói gabonatőzsde izgalmai és a Viktória-malom örökösen komor zugása után, ugy látszik, Bacher Emil a virágokhoz menekült. Ezek talán elfeledtették vele a sok izgalmat, az egymásra halmozott milliárdok pokoli szinjátékát, végtelen gazdagságának gondjait, a pesti bankokat, az angol hitelezőket és a leépités folytán kenyerüket vesztett munkásokat is. Ő legalább azt hitte, hogy elfeledtetik. Egyszerü, komoly, megfontolt hölgy Bacher Emilné. *Egyszerüségében van azonban valami különös előkelőség, komolyságában és megfontoltságában pedig valami bölcs megnyugvás a sors intézkedéseiben:* akár ujabb milliárdos nyereségekről legyen szó, akár veszteségekről, avagy rendőrségről, vagy ügyészségről. Ahogy beszélgetünk a verandán, az egészben van valami szinpadszerüség. A veranda szines üvegfalai, a föltünő sok virág, ez a komoly és bölcs asszony, mindez olyan, *mintha valami nagyszerü Reinhardt rendezte volna igy.* Jelen van *a fiatal Bacher is,* a malomkirály tizennyolcéves fia, aki most érettségizett és akiről rajongó szeretettel beszélt mindig az atyja.

— Nem tudok semmiről semmit — mondja Bacherné. — Önök, ujságirók, bizonyára többet tudnak, hiszen oly sokat irtak és irnak most is az uramról. Még nem láttam a reggeli lapokat, de el tudom képzelni... Ez egy ujabb szenzáció... — teszi hozzá mélységes szomorusággal. — Bár sohase irtak volna az uramról egy szót se. *Ő mindig a legegyszerübb ember volt, nem szerette a nyilvánosságot és a szereplést.* Tegnap este telefonált haza a malomból,

hogy nem jön haza aludni, ne nyugtalankodjunk.

Én nem is mondhatok önnek semmit. Ma délelőtt megpróbáltam ugyan, hogy beszéljek vele, *azonban nem beszélhettem, mert éppen kihallgatták.*

Vártam sokáig, de a kihallgatás csak nem akart végetérni és ezért hazajöttem.

Délután megint bemegyek, *reméléhetőleg délután sikerülni fog, hogy beszélhessek vele.*

— Ismétlem,

nem tudok az üzleti ügyekről semmit.

Az uram egész nap az irodában szokott dolgozni, leszámitva a rövid ebédidőt, *egész nap nincs itthon.* Ha azután hazajön, igazán nem akarom, hogy itthon is üzleti ügyekkel foglalkozék. *Ezért minden módon arra törekedtem, hogy itthon másról beszélgessünk.* A terhes mindennapi munka közben erre a kis pihenőre igazán szüksége volt.

Remélem, hogy ez a mostani helyzet nem fog sokáig tartani

és remélem azt is, hogy az uram *ugyanolyan nyugalommal fogja elviselni ezt a mostani helyzetet is, mint amilyen nyugalommal és fölemelt fővel viselte el eddig a támadásokat.*

Bacherné mindezt halkan és egyszerüen mondja, mintha a fiatalabb Dumas valamelyik szindarabjának a főszereplője beszélne. A fiu végighallgatja, amit anyja mond, nem szól soha közbe, csak akkor felel, ha kérdezik. Elmondja, hogy most tette le az érettségit, csütörtökön volt az érettségi bankett, még nem tudja biztosan, milyen pályára lép, azt hiszi, hogy *mérnök* lesz. Ez a fiu volt a boldogsága, reménye és büszkesége. És talán ez a fiu szolgáltat magyarázatot arra a csaknem érthetetlen kérdésre,

miért dolgozott és robotolt Bacher Emil 72 esztendővel a vállán is reggeltől estig és miért halmozta egymásra a százmilliárdokat,

amikor 72 éves korában az ember már pihenésre és nyugalomra vágyik. A pénz, a hatalom, a 22 malom — mit jelenthet ez egy 72 éves ember számára, aki kishivatalnokból küzdötte föl magát egész a malomkirályság trónusáig. Biztosan ezért a fiatalemberért tette mindezt. A malomkirály fiáért, *a malomtrónörökösért.* Ma azonban rossz idők járnak a királyokra... Csöndesen szitáló esőben jövünk lefelé a hegyről. Egy pillanatra még átvillannak a bokrokon a kert piros rózsái, majd leérünk a völgybe. Szomoru nyári vendéglősök állnak a vendéglők kapujában, lesik a vasárnapi kirándulókat.

Figyelem!

Társas cégünk megszünése folytán dusan fölszerelt

uridivatáru- és fehérnemü-

készletünket mélyen leszállitott árban **kiárusitjuk.**

VII, Erzsébet-körut 51 **Steiner és Boros** Royal-szálloda mellett

Gyermeknyaraltatás és vallásos életmódra való nevelés Dr. Bánde főrabbiéknál, Pestszentlőrinc. — Nyaralón Liliom-utca 32. szám. Villamoson 40 percre a Rókustól. — Szolid föltételek.

Balaton mentén

egyszobás vagy kétszobás kisebb villát

vennék

Ajánlatok részletes leirással és ár megjelöléssel „Modern, komfortos" jeligе alatt A Reggel kiadóhivatalába küldendők

A sakkmesterversenyt óriási érdeklődés kisérte vasárnap a Gellért-szállóban

Rubinstein—Monticelli, Vajda—Kmoch: eldöntetlen. — Colle megverte Rétit, Takács Steinert, Snosko-Borowski Mattisont, Tartakower Havasit

(A Reggel tudósitójától.) Vasárnap óriási érdeklődés kisérte a Gellért-szállóban folyó sakkmesterversenyt. A világ minden tájáról ideérkezett sakktudósitók egymásután küldik sürgönyeiket. Régi ismerősök örömmel köszöntik egymást és latolgatják egyes játszmák esélyeit. A nézők sugva mutogatják: *Nini, itt van Kiss Feri... De bizony, nemcsak itt van, hanem később maga is játszani fog.* Kiss Ferenc nagyszerü szinész és szenvedélyes sakkozó egy személyben. Vasárnap gigászi küzdelem folyt a *40 millió koronát kitevő dijakért* — és természetesen a győzelem dicsőségéért. Eltekintve *Lasker, Capablanca, Aljechin* és *Niemzovitsch* távolmaradásától,

a verseny nivója nemzetközi viszonylatban is elsőrangu.

Rubinstein több mint tiz nagy versenyben megmutatta, hogy klasszikus játékmodora és biztos vonalvezetése nem hiába predesztinálták a világbajnoki cimért való küzdelemre. Mint ember, *valósággal aszkétája a sakknak, visszavonultan élő, magábamélyedő, zárkózott természet. Tartakower* minden versenyen az első helyeken végez. *Rubinstein után a legtöbb fogadást „sieg"-re és „platz"-ra öreá helyezték.* A sakkirodalomban világhirü *„Hypermoderne Schachpartie"* cimü sakkönyv szerzője. Ez a müve valósággal bibliája a mai sakkjáték leszürődött eredményeinek. *Egyike a világ legnehezebben megverhető mestereinek.*

A sakkjáték társadalmának Tartakower a „Nagy Endréje".

Szellemes csevegő, örökösen kétkedik minden sakkigazságban s játéka ördöngősen rutinirozott. Réti Richárd — aki magával hozta a versenyre bájos fiatal feleségét, egy neves orosz iró tizenhétéves leányát —, régi ismerősünk. Előttünk bontogatta szárnyait és innen eltávozva *egyre-másra aratta diadalait.* Szépségdijas játszmáit minden sakkönyv példaként emliti. *„Neue Ideen im Schachspiel"* cimü munkájával előharcosává válik az ugynevezett *neo-romantikus irányzatnak,* amelynek Aljechin után Réti legpregnánsabb képviselője. *Grünfeld Ernő* bécsi nagymester a világ legelső sakkteoretikusa. *Sakkmemoriája csodálatraméltó.* Biztos pozicióјátékos. Megnyitólépésekben ellene valami ujat veszedelmes megjátszani. Játszmáiban az első tiz-tizenöt lépését rövid pár perc alatt szokta megtenni. És amint a többinél, nála is

a sakk komoly élethivatás.

Yates Anglia legerősebb játékosa. Kiváló kombinativ erő. *Colle* belga bajnok, veszedelmes ellenfél. *Mattison,* a lett állam sajtófőnöke tavaly Párisban az amatőr sakkvilágbajnoki cimét nyerte el. Gyorslátásu, biztos játékos. *Monticelli* olasz ujságiró *Rosselli* mellett *Olaszország vezető játékosa.* Fiatalságával élénk ellentétben áll megfontolt játéka. *Snosko-Borowski* Párisban élő orosz ujságiró régi résztvevője a mesterversenyeknek. Kipróbált jó erő *Prokes,* a csehek championja. *Kmoch* Bécsből nemrég föltünt mester, képzett, fegyelmezett, erős játékos, aki tavaly a debreceni versenyen elsődijas lett. *Takács* Bécsből tulajdonképen *magyar játékos,* pár éve Bécsben él; veszedelmes ellenfél.

Magyarjaink méltóan képviselik szineinket a versenyen

dr. *Vajdával* az élén.

Vasárnap nagy meglepetést keltett *Réti Richárd veresége Colle belga mester ellen.* Réti fölényesen jó állásban, gyalogelőnnyel, durva elnézéssel veszit. *Kétlépéses matthálóba esik. Steiner Endre* tulóvatosan játszik *Takács* ellen, aki biztosan vezetett játékával gyüri le ellenfelét. *Snosko-Borowski* finoman megjátszott pártijában elegáns támadással *nyer Mattison ellen.* Dr. *Vajda—Kmoch* Aljechin-megnyitásu játszmája óvatos pozíciójáték után döntetlenül végződött. Éjfélkor nyert befejezést *Monticelli—Rubinstein* játszmája. Monticelli spanyol megnyitásban szivósan, hibátlan játékkal, minimális pozicióelőnyben kénytelen Rubinsteinnal szemben *döntetlennel megelégedni.* Tartakower vezérgyalogmegnyitásban *nyer Havasi ellen.* Dr. Nagy Géza játszmája Yatesszel szemben *függőben* maradt, dr. Nagyra nézve kedvezőbb állásban.

MOHAI ÁGNES

természetes szénsavas ásványviz.
Minden vendéglőben, kávéházban
1/2 liter 4000 korona

Molnár II. Ferenc
lovagias elégtételt kért Pakots Józseftől

(A Reggel tudósítójától.) Ismeretes, hogy a nemzetgyülés legutolsó ülésének egyikén *Pakots József* szóvá tette *Molnár II. Ferenc*nek forgalmiadófőellenőrré való előléptetését. Pakots fölszólalásában ismertette Vázsonyi Vilmos merénylőjének egész multját, amelyet nem talált oly makulátlannak, hogy belenyugodhatott volna abba, hogy ilyen multért valakit a főellenőri tisztség rózsadijával tünt-tessenek ki. Molnár érzékenysége fölháborodott a beszédben elmondottak miatt és *Dinich Győző* és *Freiszberger Béla* utján

lovagias elégtételt kért Pakotstól,

aki *Hajdu Marcelt* és *Fábián Bélát* kérte föl segédekül. Politikai és társadalmi körökben nagy érdeklődéssel néznek a párját ritkító ügy fejleményei elé.

A kisgazdaképviselők
vasárnap Hegyesi Károly kisgazdát jelölték a biharkeresztesi kerületben, ahol Feilitzsch Berthold báró ugy szerepel, mint az egységes párt hivatalos jelöltje
A kisgazdák levonják a legmesszebbmenő konzekvenciákat, ha Bethlen nem támogatná jelöltjüket. — Szabó Sándor nyilatkozik a biharkeresztesi jelölésről és az egységes pártban készülő antilegitimista mozgalomról

Biharkeresztes, junius 27.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Péter Pált megelőző vasárnap *„pesti vendégek"* jártak Biharkeresztesen, a Könyves Lajos halálával kisgazdaképviselő nélkül maradt választókerület székhelyén, hogy megkérdezzék a népet, *kit akar jelöltnek fölléptetni a maga soraiból. Szabó Sándor*, az egységes párt vezető tagja, aki Nagyatádi legszükebb környezetéhez tartozott, azután *Borgulya Pál, Csizmadia András, Csontos Imre „csizmás" képviselők* rándultak le a kerületbe, amelynek *népe nem nagyon örül* a közelgő képviselőválasztásnak és egyáltalán nem sokat törődik a politikával. Mielőtt elutaztak volna,

gróf Bethlen István miniszterelnök igéretet tett Mayer Jánosnak, hogy Biharkeresztesen az lesz az egységes párt hivatalos jelöltje, akit a kisgazdacsoport kiván.

Annál nagyobb meglepetést keltett a Biharkeresztesre érkező képviselőknél, hogy *a kerületben már nagyban dolgozik báró Feilitzsch Berchtold, akit egy időben egy titkos társaság vezéreként emlegetteek.*

Báró Feilitzsch az egységes párt hivatalos jelöltjének adja ki magát és a főszolgabiró meg a jegyző is ugy tudják, hogy ő a hivatalos jelölt.

Természetesen más jelöltek is próbálkoztak. Föllépett dr. *Fekete Imre*, aki odavaló kisgazdaszülőktől származik, azután dr. *Hokkes*, a bihari vitézi szék ügyésze és vasárnap *Szilágyi Lajos is a kerületben járt puhatolódzni* saját jelöltje érdekében. Az egységespárti képviselők a délelőtt folyamán *értekezletre hivták össze a helybeli gazdákat* a szövetkezeti vendéglőbe, ahol megbeszélték velük a jelölés kérdését. Az értekezleten arról tárgyaltak, hogy *ez a kerület kisgazdát küldött Könyves Lajos személyében a parlamentbe és az ő utóda is csak kisgazda lehet.* Meg is állapodtak a jelölt személyében:

Hegyesi Károly negyven holdas kisgazdát léptetik föl hivatalos jelölt gyanánt.

A demokratikus ellenzék még egyáltalában nem érdeklődött azirán t, hogy jelöltje milyen reményekkel vehetne részt a választási küzdelemben. Az egységespárti képviselők vasárnap délután vonatra ültek, hogy visszatérjenek Budapestre. Sürgősen jelentést akarnak tenni Mayer Jánosnak tapasztalataikról, egyszersmind tisztázni kivánják azt a kérdést, hogy

gróf Bethlen báró Feilitzsch Berchtoldot vagy Hegyesi Károly kisgazdát tekinti-e az egységes párt hivatalos jelöltjének a biharkeresztesi kerületben?

Ha a miniszterelnök szembehelyezkednék a kisgazdák kivánságával és nem Hegyesit, hanem Feilitzsch bárót támogatná, akkor könnyen megtörténhetik, hogy

az egységes párt kisgazdacsoportja levonja ebből a legmesszebbmenő konzekvenciákat.

A vonaton szóbakerült a képviselők között, akik tudvalevően mindannyian a szabadkirályválasztás alapján állnak és a Habsburgellenes fölfogás intranzigens reprezentánsai az egységes pártban, hogy *a legitimisták az utóbbi hetekben milyen erőteljes propagandát inditottak a maguk céljai érdekében.* Alkalmunk volt beszélgetni ugy a jelölés, mint a legitimista propaganda ügyéről

Szabó Sándor

egységespárti képviselővel, aki a következőket mondotta *A Reggel* munkatársának:

— A vasárnapi jelölő értekezlet után *én Hegyesi Károlyt tekintem pártunk hivatalos jelöltjének*, és bizom abban, hogy a miniszterelnök ur Mayer Jánosnak tett igéretéhez hiven jóváhagyja jelölésünket. Mi, akik az ugynevezett legitimizmussal szemben azon az állásponton vagyunk, hogy a *királykérdés egyáltalában nem aktuális,*

a legnagyobb elitéléssel fogadjuk azt a propagandát, amely a Habsburgok érdekében napról-napra fokozódó erővel folyik.

A csütörtöki pártértekezleten Bethlen miniszterelnök is elitélőleg nyilatkozott erről az agitációról. A szent korona nem jelvény, amelynek jegyében egyesületek alakulhatnak, ez a magyar államiság szimboluma, melyet *nem lehet a Habsburgok érdekében folyó agitáció szolgálatába állitani.* Amikor a legitimista gyüléseken a vármegyék csatlakozását jelentik be, legfeljebb egyes urak személyes csatlakozásáról lehet szó.

Ugy tudom, hogy a kormány intézkedésekre készül a mindjinkább elharapódzó legitimista propagandával szemben,

mert megengedhetetlennek tartja, hogy a királykérdés állandó napirendentartásával irritálják a közvéleményt. Minden esetre kijelenthetem, hogy ha ilyen intézkedések nem történnének,

van az egységes pártnak egy tekintélyes csoportja, amely mozgalmat fog inditani a legitimisták aggressziv terjeszkedése ellen

A közönség interpellál!

Szétmentek a képviselő urak. Október közepéig nincs parlamentünk. Itt maradtunk, aratás előtt, a föld és a remények elázott vetéseivel, a Dunának és a nyomorúságnak a kulminációjával, a homályos ég fenyegető csapadékaival és a homályos kétségbeesés igérkező öngyilkosaival. És most csönd lesz... mintha semmi baj se volna. Az élet tovább fog a riportokban vérezni s a vezércikkek elrekednek a hasztalan jajveszékelésben. Az ujságiró lehet akár doktor is, de nincs néki patikája, hogy orvosságot adhasson ki. Ezt az országot pedig meg kell menteni. Magyarországot, urak, vissza kell szanálni! Az isten nem itélt bennünket pusztulásra, nem, az lehetetlen, hogy éppen ezt a szép arculatu, szépséges szavu, szépséges lelkü, egyenes eszü magyar fajtát akarnák odaföntről leépiteni, elzülleszteni, tönkretenni, kipusztitani. Nem. Hanem kicsit alacsonyabb magasságokban, ahol mindennapi ügyeinket intézik, parlamentben, városházán, miniszteriumokban tessék ennek a veszendő országnak a sorsát végre kézbe venni. A városnál ki lett adva a becsületes jelszó: az üzemek vannak a közönségért, nem a közönség az üzemekért. A harc megindult a villamos olcsóbbá tételéért. El kell kezdeni leszedni a közönség véresre tört és halálosan legyöngült vállairól a ráerőszakolt terheket. Jönni kell egymásután éspedig hamarosan, a gáz meg a villany leszerényitésének és a csarnoki árak vidám letörésének. És azok a kegyelmes budai paloták, amelyek most megszabadultak a parlamentből áthallatszó izgága hangoktól, ne sóhajtsanak föl megkönnyebbülten attól a csendtől, ami a gótikus tornyocskák alatt beállott. A többi ház mind nyöszörög, sir és kiabál Pesten. Minden ablak esengve, követelve néz a miniszteriumok felé s minden nyugtalan szem, minden összegyürt homlok, minden kinosan harapdált ajak és minden nervózusan táncoló ujj és minden zaklatottan dobogó sziv interpellál a nyári szünet minden óráján a kellemetlen ellenzék helyett. Van-e tudomása a miniszterelnök urnak, a pénzügyminiszter urnak, az összes miniszter uraknak arról, hogy élni vágyunk és élni akarunk minden ösztönünkkel, ugy mint minden vadfü s minden giliszta az Uristen jóizü földjén és boldogitó levegőjén? Méltóztassék megengedni, könyörgünk alázattal, hogy éljünk! Sőt méltóztassék segiteni minket ebben az istenadta ártatlan szándékunkban. Méltóztassék méltóztatni, adókat, vámokat, tarifákat leépiteni. Az ugynevezett magángazdaságot már éppen elég le méltóztatott épiteni, a puszta földig! És nagyságos és tisztelt képviselő urak, akik itt hagytak minket képviselteket négy és fél hónapokra, kérjük, engedjék meg, hogy ne gondtalan pihenést, hanem gondolatos, gondos időtöltést kivánjunk önöknek, hogy harcra készüljenek mindenki és minden ellen, ami itt az emberi boldogulást oly gyötrelmesen zabolázza. Elszánt küzdelmet, komoly munkatervet őszire, városnak, országnak megmentésére! Ez elhanyagolt, e meg nem értett, ez elhagyott lakosság napról-napra kénytelen a parlamentarizmustól elhidegülni, mert gondjaitól, reményeitől egyre távolabb esnek a törvényhozás témái. Ne engedjék ezt a klasszikus magyar parlamentáris hitet elfagyni bennünk, meleget hozzanak, tüzelő agyuknak, szenvedő szivüknek melegét.

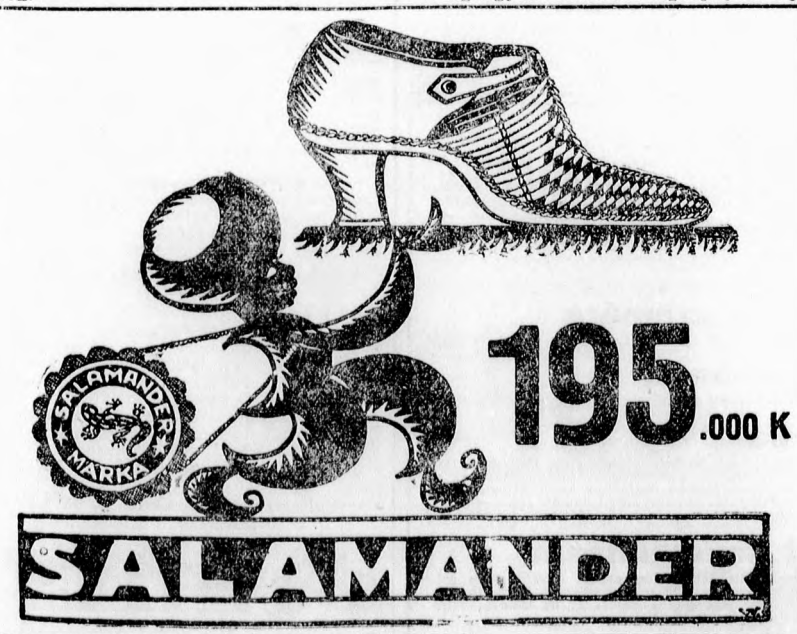

IV, Kecskeméti-utca 19 | VII, Erzsébet-körut 36 | IV, Kossuth Lajos-utca 2
VI, Andrássy-ut 37 | Szeged, Kárász-utca 6 | Debrecen, Ferenc J. 22

Mayer János: „Ha a cseh piacot elzárják, termé-nyeink számára másutt szerzünk vevőket"!

A földmivelésügyi miniszter nyilatkozik a cseh vámháboruról és az idei termésről

(A Reggel tudósitójától.) Mayer János földmivelésügyi miniszter vasárnap délután fogadta *A Reggel* munkatársát és az idei *termés értékesitéséről*, valamint az árvizsujtottak fölsegélyezése ügyében a következő nyilatkozatot tette:

— Az idei termés értékesitése természetszerüen vonatkozásban van a cseh parlament által most elfogadott vámtörvénnyel. *Lehetetlennek* tartom, *hogy a csehek a mezőgazdasági fix vámokról szóló törvényt érvényben tarthassák.* Könnyen lehetséges, hogy

kifejezetten politikai okok vezették a cseh kormányt

abban, hogy a magyar terméneyk értékesitése elől a piacát elzárja. Két államban, amelyek szomszédságban vannak egymással és amelyek termányeik értékesitése és a piac tekintetében *egymásrautaltak* ugy a termelés, mint a fogyasztás szempontjából, *lehetetlen mesterséges eszközökkel ezt az egymásrautaltságot megváltoztatni, mert*

ilyen mesterséges korlátozásnak mindkét állam egyformán szenvedné kárát.

A jelen esetben annál is inkább célt tévesztene a cseh kormánynak ez az intézkedése, mert jóllehet *megnehezitené ideig-óráig különösen a magyar mezőgazdasági termények értékesitését, azt megakadályozni azonban a legkevésbbé sem tudná,* mert módunkban áll, hogy

termányeink értékesitése számára másutt szerezzünk piacot.

Viszont azok az intézkedések, amelyeket erre a cseh kihivásra a magyar kormány a cseh produktumok behozatala ellen életbeléptetne, nem kevésbé *sulyosan hatnának vissza Csehország gazdasági életére.*

A Reggel munkatársa megkérdezte a földmüvelésügyi minisztertől, hogy melyek azok az eszközök, amelyekkel a magyar kormány a cseh álláspontra felelni fog. Erre nézve a következőket mondotta *Mayer János:*

— Hogy ezzel a provokációval szemben a magyar kormány milyen retorzióval kiván élni, erre csak azt válaszolhatom, hogy

egyelőre várakozó álláspontot foglalunk el,

mert lehetetlennek tartjuk, hogy fölül ne kerekedjék a józanabb belátás, amely utját állja annak, hogy két állam minden ok és cél nélkül nagyon sulyos gazdasági nehézségeket okozzon egymásnak. A pillanatnyi helyzet az, hogy mivel *idei termékilátásaink a közepesnél jobbak,* a cseh fixvámokról szóló törvény valóban *megütközést* keltett termelőink körében. De kijelenthetem, hogy már eddig is olyan

jelentős külföldi érdeklődés nyilvánul meg a magyar buza és liszt iránt,

mely *elég garancia arra, hogy a gazdaközönség körében a magyarországi termés exportja szempontjából teljes megnyugvást keltsen.*

Az árvizsujtott területek kárt szenvedett lakosainak segélyezése ügyében is kérdést intéztünk a földmivelésügyi miniszterhez:

— A Duna a mai napon kulminált — válaszolta Mayer János — s a vizrajzi hirszolgálat hozzám érkezett adatai szerint itt *további veszedelem nem fenyeget.* Áll ez a kijelentésem a Tiszára nézve is. Ott, ahol az árviz sulyos helyzetbe juttatta a lakosságot, *a kormány gondoskodik arról, hogy némileg enyhitse a károkat.* Különösen a talponálló és rendben levő *takarmányfélékben* volt nagy a károsodás. *Ami a halászosokat illeti, az állandó esőzés mindenesetre nagy károkat okozott* — egyébként olyan rekordtermésünk lett volna, amilyen évtizedek óta nem volt. *Az eső-, viz- és rozsdakárok ellenére kilátásaink még ma is kedvezőek* és

a termés közepesen fölüli eredményeket igér, sajnos, a szőlőtermés kitásai már nem elégitenek ki ennyire.

Novembertől negyedévenként 8%-kal emelkedik a lakbér

1928 májustól fokozatosan szabadulnak föl a lakások

(A Reggel tudósitójától.) Borsos Endre közigazgatási biró, volt lakásügyi kormánybiztos vasárnap délben hosszasan tárgyalt Vass népjóléti miniszterrel, akivel részletesen megvitatta az augusztus elsején életbelépő uj lakásrendeletet. A rendelettervezet pénteken kerül a miniszertanács elé és *julius 5-ike táján megjelenik a „Budapesti Közlöny"-ben.* Az uj lakásrendelet részleteiről *A Reggel* munkatársa beavatott helyen a következő információkat kapta:

— Az uj rendelet egyik legfontosabb intézkedése, hogy *az augusztusi negyedben sem a lakbér, sem a viz-, illetőleg közüzemi dij nem emelkedik.* A novemberi negyedtől kezdődően *skálaszerü emelkedés* lesz, amely negyedévenként *az 1917-es alapbérnek mintegy 8%-ával egyenlő. A béremelkedés az alapbér 75%-ánál éri el tetőpontját,* ami azt jelenti, hogy

jövő nyáron már a mai lakbér felével fizetünk többet.

vagyis például, akinek most három millió a lakbére, az jövőre négy és fél milliót fizet. A bérmaximum kérdésében egyébként a rendelettervezet nem állapit meg fix határokat. *Ha a miniszertanács a 75 százalékos maximumot fogadja el, ez esetben 1928 május 1-én minden lakás fölszabadul.* Ennél előbb sem a nagy-, sem a kislakások nem mondhatók föl. *Abban az esetben azonban, ha a bérmaximum 75 százalékon fölül lesz,*

a szabadfergalomra való áttérés progresszsiv alapon történik.

Legelőször a 6 és 5 szobás lakások szabadulnak föl, majd a 4, 3, 2 és 1 szobásak. Ha közés magánépitkezések egyaránt föllendülnek az elkövetkező másfél év alatt és ebből kifolyólag a lakáshiány a fővárosban megszünik, *a progressziv lakásfölszabaditást előbb kezdik meg, mégpedig ugy,* hogy

a nagylakások fölszabaditása már jövő májusban megkezdődik, mig a kislakásokra csak 1928 májusában kerül sor.

Beavatott helyen kijelentették *A Reggel* munkatársa előtt, hogy egyes kérdésekre nézve a miniszter még nem döntött és igy könnyen lehetséges, hogy *a miniszertanács lényegesebb változtatásokat visz végbe a rendeleten.* Közölték munkatársunkkal, hogy a *pénteki miniszertanács minden esetre letárgyalja a rendeletet, mert gróf Bethlen István miniszterelnök ragaszkodik ahhoz, hogy a kérdés letárgyalásánál jelen legyen.*

A Baránszky Gyula elleni vádak tisztázására

vizsgálóbizottságot küldött ki a Dalosszövetség

A szövetség vasárnapi közgyülése tudomásul vette Baránszky lemondását

(A Reggel tudósitójától.) Az elmult évben megtartott soproni dalosversenyen többrendbeli panasz merült föl a Dalosszövetség tagjai között dr. *Baránszky Gyula* ellen, aki akkor a szövetség ügyvezető-elnöke volt. A legutóbbi tisztujitó közgyülésen

Baránszky Gyulát már nem választották meg ügyvezető-elnökké,

helyébe *Kern Aurél* került, mig Baránszky tiszteletbeli elnök lett. Baránszky nem elégedett meg ezzel a minden hatáskör nélküli tisztséggel, *bejelentette, hogy a tiszteletbeli elnökségről lemond* és a vezetése alatt álló Budai Dalárda *kilép a szövetségből.* Vasárnap délelőtt tartotta a Dalosszövetség évi rendes közgyülését *Kern Aurél* elnöklete alatt. A közgyülésen 20.000 magyar dalos képviseletében 262 dalegyesület kiküldötte jelent meg. A közgyülés

egyhangulag tudomásulvette Baránszky Gyulának a tiszteletbeli elnökségről való lemondását, egyszersmind külön vizsgálóbizottságot küldött ki a soproni dalosverseny alkalmából ellene fölmerült vádak fölülvizsgálására.

Ugyancsak *egyhangulag tudomásulvette a közgyülés a Budai Dalárda kilépését* és megállapitotta, hogy e kilépéssel szemben *27 uj egyesület kérte fölvételét.* Elhatározta ezután a közgyülés, hogy

Ripka főpolgármester fölkérésére többezer dalosból álló énekkar vesz részt a Szent István-napi ünnepségeken és a templomban, valamint a körmenet alatt régi magyar dalokat fognak énekelni.

A közgyülés végül a szövetség uj alapszabályait tárgyalta le és a főtitkári teendők ellátásával dr. *Hampel Józsefet* bizta meg.

A kormány rendeleti uton akarja megállapitani a választókerületek beosztását

(A Reggel tudósitójától.) A nemzetgyülés őszi programjával kapcsolatban politikai körökben szóbakerült, hogy ha uj választások lesznek az összel, *a választókerületek beosztására nézve rendeleti uton intézkedhetik-e a kormány vagy pedig a meghozandó törvény alapján.* A kormánypárt állásfoglalásáról *Rubinek István* a következőket mondotta *A Reggel* munkatársának:

— *Az esetleges választásnak nem lesz akadálya, mert az ősz folyamán minden bizonnyal letárgyaljuk a felsőházi törvénytervezetet,* amelynek megszavazásával egyidejüen a választójogi törvény is életbelép.

A választókerületi beosztás ügyében nincs szükség törvényre,

mert a kormánynak rendeleti uton is joga van intézkedni. Tudomásom szerint a kormány élni is fog e jogával.

A kormánypárti fölfogással szemben az ellenzék véleményét *Farkas István* a következőkben ismertette *A Reggel* munkatársával:

— A kormány ismét szavakba akar kapaszkodni és egy esetleges választással ujból meg akarja hamisitani a közvéleményt. A kerületi beosztás a leglényegesebb része a választásnak, ezért

semmiesetre sem járulunk hozzá a rendelet utján való megoldáshoz.

Alapitási év 1916

Értesités!

A Kossuth Lajos-utcai Nevelőintézet (11. sz. I. em. főbejárat)

igazgatója

Jávor Bella

az uj tanévre teljesen átszervezte nevelési és oktatási programmját, amennyiben a

Belváros uri gyermekei számára

négyosztályu, nyilvános jogu elemi iskolát létesitett, ennek megszervezésére, az **Uj Iskola** módszerének bevezetésére az intézet fölkerte

dr. Domokos Lászlónét,

a kiváló hirü **„Uj Iskola"** nagynevü igazgatóját, aki a gyermeknevelés mindennél nagyobb és mindennél szentebb ügyében vállalta a nagy munka ráeső részét.

Az „Uj Iskola"

a gyermeki lélek és egyéni képességek tanulmányozása alapján áll és a gyermekek teremtő erőit foglalkoztatja. Egész felépitésével alkalmazkodik a gyermeki test és szellem fejlődésének törvényeihez. A gyermekeknek a **Kossuth Lajos-utcai Nevelőintézet elemi iskolájába** való beiratása előtt az érdeklődő szülők látogassanak el az I, Biró-utca 16—18 alatt 11 év óta működő Uj Iskola elemi osztályaiba és leánygimnáziumába, ahol a gyermekmunkák kiállításából, a **munkaiskola** cselekvő oktatását, kompozicióiból **a teremtő fantázia** foglalkoztatását ismerhetik meg.

A Kossuth Lajos-utcai Nevelőintézet

bentlakó és bejáró középiskolás növendékei **a legjobb belvárosi iskolákat látogatják,** intézeti kisérővel. Reggel 9-től este 7-ig tartó foglalkoztatás, céltudatos, változatos programban. Az intézet julius 1-től szeptember 1-ig az olasz tengerparton, **Gradóban** tartózkodik, ezért bentlakó és bejáró növendékeket az **Uj Iskola** osztályaiba, valamint a szomszédos **középiskolákba csak junius 30-ig lehet beiratni.**

Több értesitést nem adunk le

Kerékpárok

Eredeti francia gyártmány, teljes fölszereléssel **1,900.000 K**

Schwartz Géza kerékpár nagy raktára Budapest VIII, Német-utca 45

Alkatrészek, gumik gyári árban. Vigyázat, saroküzlet!

Negyvenezer holdját előbb szétosztották s aztán gondnokság alá helyeztették gróf Zichy Tivadart

Szende Vilmos dr. szerepe a Zichy-grófok háboruskodásában a 40.000 holdas divényi hitbizományért. — Bécsben vizsgálják meg gróf Zichy Tivadar elmeállapotát, ettől a vizsgálattól függ, hogy továbbra is fontartják-e ellene az ideiglenes gondnokságot

(A Reggel tudósítójától.) A gróf *Zichy-család* a közelmultban két gondnokságaláhelyezési pörrel szerepelt a nyilvánosság előtt. Az elmult évben gróf *Zichy Ödönnek*, a gyékényeszákányi hitbizomány urának gondnokság alá helyezését kérték legközelebbi hozzátartozói. Ez az ügy hosszas pörösködés után *egyezséggel* ért véget. Röviddel ezután indult meg az a nagy föltünést keltett eljárás, amelyet gróf *Zichy Rafael* gondnokság alá helyezése iránt inditott a felesége és ez a pör még véget sem ért, máris *ujabb gondnoksági eljárás van folyamatban egy harmadik gróf Zichy ellen.* Aki ellen ezt az eljárást meginditották és

akit az árvaszék ideiglenesen már gondnokság alá is helyezett: gróf Zichy Tivadar, valóságos belső titkos tanácsos, a főrendiház tagja, a delegáció egykori elnöke, a monarchiának éveken át volt párisi követe.

A gondnoksági eljárásnak és az ezzel kapcsolatos családi háboruságnak inditó oka a *Zichy-családnak egy 40.000 holdas hitbizománya.* Zichy Tivadar ugyanis, aki jelenleg 79 éves — 12.000 holdnyi magánvagyonán kivül — szeniora és haszonélvezője *a divényi Zichy-hitbizománynak.*

Egy negyvenezerholdas hitbizomány és egy 35 éves szerelem

A divényi hitbizomány, amely *40.875 hold kiterjedésü, Nógrádban, az Ipolytól északra fekszik és legnagyobb része — pontosan 37.134 hold — jelenleg Csehszlovákiához tartozik.* A birtokra vonatkozó családi szabályzat szerint — amelyet annak idején a balassagyarmati törvényszék is jóváhagyott — *a hitbizomány haszonélvezője mindig a család legidősebb tagja,* míg a birtok kezelői: a szenior által kinevezett *jogügyi igazgató,* valamint *a gondnok.* Ez utóbbi ezidőszerint gróf *Zichy János volt kultuszminiszter,* mig jogügyi igazgatóvá évekkel ezelőtt dr. *Szende Vilmos* budapesti ügyvédet nevezte ki gróf *Zichy József,* aki 1924 novemberében bekövetkezett haláláig a hitbizomány szeniora volt. Gróf Zichy József halála után

gróf Zichy Tivadar lett a család legidősebb tagja és mint ilyen, 1924 november 11-én elfoglalta a szeniorátust.

Gróf Zichy Tivadar a család körében ugy egyéniségénél, mint közéleti szereplésénél fogva tiszteletnek örvendett. Egyetlen momentuma volt életének, amelyet a család egyes tagjai nem jó szemmel néztek: Tivadar gróf még 1891-ben megismerkedett Münchenben egy uriasszonnyal, özvegy *Schaadnéval,* akit megszeretett és akivel

együtt él ma is, immár 35 éve.

Schaadnénak volt egy leánya, akit a gróf örökbe fogadott és neveltetett. Amikor pedig a leány a háboru elején férjhez ment, a gróf 300.000 korona hozományt adott neki. Ezt az összeget, Schaadné kivánságára, *bankban helyezték el* és csak kamatait folyósitották a fiatal párnak.

A csehek elrendelik a hitbizomány fölosztását

Néhány nappal azután hogy gróf Zichy Tivadar a szeniorátust elfoglalta — pontosan 1924 november 14-én — Csehszlovákia törvényt hozott a hitbizományok fölosztásáról. E törvény szerint

a családnak egyezséggel kell eldönteni: hogyan osztják föl egymás között a hitbizományt és ezt az egyezséget a cseh hatóságnak hat hónapon belül be kell mutatniok.

Zichy Tivadar gróf ennek értelmében összehivta a családot és megkezdte a tárgyalásokat a birtok fölosztlatására. Tivadar grófnak az volt az intenciója, hogy a birtokból a földnélküli, vagyontalan Zichyek részesüljenek, ő maga lemondott a részesedésről. A tárgyalások közben gróf Zichy Tivadar betegeskedni kezdett és gyógykezeltetés céljából Abbáziába utazott. Itt 1925 február 17-én agyvérzést kapott. A sulyos betegen fekvő grófot ekkor *Abbáziában fölkereste gróf Keglevich Istvánné született Zichy Klára,* aki gróf Zichy Józsefnek, az előbbeni szeniornak leánya. Kiséretében volt Szende Vilmos ügyvéd, akit gróf Zichy Tivadar — Klára grófnő kivánságára — már régebben jogügyi igazgatóvá nevezett ki. Most Zichy Klára grófnő előadta, hogy a cseh törvény által előirt határidő rövidesen lejár, tehát intézkedésekre van szükség és azt inditványozta Tivadar grófnak, hogy mivel ő betegsége miatt nem vehet részt a tárgyalásokon,

adjon általános és teljhatalmu meghatalmazást Szende Vilmosnak. A grófnő kérésére a beteg ezt a meghatalmazást ki is állitotta.

Május 6-án — 8 nappal a cseh törvény által előirt határidő lejárta előtt — ismét fölkereste a beteg Tivadar grófot Zichy Klára grófnő és Szende Vilmos. Ekkor már egy kész megállapodást tettek a gróf elé aláirás végett. *Amint gróf Zichy Tivadar állitja: ezt a megállapodást előtte föl nem olvasták, ő Zichy Klára grófnőben bizva irta alá azt és csak jóval később értesült annak tartalmáról.* Eszerint

a birtok legnagyobb részét: 25.000 holdat gróf Zichy István kapta, aki előzőleg jószágkormányzói cimmel a birtokon volt alkalmazva.

6000 hold jutott Zichy Klára grófnőnek, 2400 hold gróf Zichy Lászlónak és 4000 hold Tivadar grófnak, aki pedig már a tárgyalások folyamán kijelentette, hogy részesedésre nem tart igényt. *Ezzel szemben a Zichy-család 15—20 földnélküli tagja egyetlen holdat sem kapott*

A bonyodalmak előidézője: 1,600.000 csehkorona

Gróf Zichy Tivadar állapotában nem állott be javulás és a gróf minden eshetőségre számitva, gondoskodni akart arról a nőről, aki 35 éven át hüségesen kitartott mellette és betegeskedése alatt ápolta. Ezért utasitotta Szende ügyvédet, hogy *özvegy Schaadné részére birtokának jövedelméből utaljon ki 600.000 cseh koronát.* A grófnak továbbá kárpótolnia kellett Schaadné leányát, mert az a 300.000 korona, amelyet hozományul ajándékozott neki, *időközben a bankban* — a gróf hibájából — *elértéktelenedett.* A gróf kárpótlás gyanánt Schaadné leánya részére 1,000.000 cseh korona kiutalására adott utasitást dr. Szendének.

Ezt a két összeget azonban az ügyvéd nem folyósitotta és ebből származnak tulajdonképen a további bonyodalmak.

Gróf Zichy Tivadar ugyanis, miután nem tudta elérni az ügyvédnél ennek a két összegnek a folyósitását, amely összegek legföljebb a birtok egyhavi jövedelmét teszik ki, *elvesztette az ügyvéd iránti bizalmát és fölszólitotta,* hogy — mint a hitbizomány jogügyi igazgatója — *számoljon el a birtok kezelésével. Ezt a fölszólitását kétszer is eredmény nélkül ismételte meg,* később pedig *elszámolási pört inditott az ügyvéd ellen.*

Elszámolás helyett ideiglenes gondnokság

Tivadar gróf erélyes föllépésének olyan eredménye lett, amire legkevésbé számitott. Családjának három tagja: *Zichy István, Béla és János a budapesti árvaszéknél gondnokságaláhelyezési eljárást kértek ellene.* A kérvényhez négy orvosi bizonyitványt csatoltak, amelyekkel azt kivánták bizonyitani, hogy

gróf Zichy Tivadarnak elmebeli fogyatékossága miatt gondnokságra van szüksége.

Amikor gróf Zichy Tivadar értesült erről az akcióról, azonnal megtette az ellenintézkedéseket. Az árvaszékhez intézett beadványában előadta, hogy Zichy István, Béla és János grófoknak *nem volt törvényadta joguk arra, hogy ellene gondnoksági kérelmet terjesszenek elő,* mert ő a nevezettekkel csak a legtávolabbi rokonságban áll, holott *a törvény szerint a legközelebbi hozzátartozóknak — unokatestvérig bezárólag — kell a gondnokságot kérni.* Elmondotta továbbá gróf Zichy Tivadar, hogy a négy orvos közül, akik elmeállapotáról bizonyitványt adtak, *egy sem vizsgálta meg az ő elmeállapotát, csak régebben kezelték őt szembaja és egyéb betegségei ellen.* Bizonyitványaikkal szemben pedig

gróf Zichy Tivadar két elmeorvos véleményét csatolta a beadványhoz. A két orvos: Wagner Jaureg bécsi egyetemi tanár és Hudovernig Károly magántanár, törvényszéki elmeszakértő, akik bizonyitványukban egyértelmüleg megállapitják, hogy gróf Zichy Tivadar szellemi képességeinek teljes birtokában van, a gondnokság elrendelésére tehát szerintük semmi ok nincsen.

A két hirneves elmeorvos szakértői véleménye ellenére

az árvaszék hivatalból vállalta a fölperességet, elrendelte az ideiglenes gondnokságot és gondnokul hivatalosan kirendelte dr. Szende Vilmost.

Az árvaszéknek ez a rendelkezése nemcsak magát gróf Zichy Tivadart, de *a Zichy-család több tagját is megdöbbentette.* A Zichy-család e tagjai e hó 10-én kérvénnyel fordultak az árvaszékhez, amelynél *tiltakoznak a gondnokság ellen.* Előadják, hogy ők napokkal ezelőtt beszéltek gróf Zichy Tivadarral és rajta *a legcsekélyebb szellemi fogyatkozást sem tapasztalták.* Nyomatékosan tiltakoznak továbbá az ellen, hogy *az árvaszék éppen azt a Szende ügyvédet nevezze ki gondnokul, akivel a gondnokolt pörben áll* és aki — mint a beadvány mondja — *„visszaélve gróf Zichy Tivadar bizalmával és félrevezetve a család több tagját", az egész hajszának meginditója volt.* Gróf Zichy Tivadarnak, aki jelenleg is betegen fekszik Bécsben, nincs módjában, hogy Budapestre jöhessen és személyesen intézhesse ügyeit, ezért régi barátját, *Wild József* képviselőt kérte meg ügyeinek teljhatalmu intézésére, jogi képviseletére pedig dr. *Gonda Henrik* és dr. *Kovácsy Dénes* budapesti ügyvédeket.

Bécsben vizsgálják meg gróf Zichy Tivadar elmeállapotát

Érdekes, hogy a bonyolult ügyet az egyik bécsi kerületi biróság megállapitási fogják első fokon eldönteni. A budapesti árvaszék ugyanis, miután az ideiglenes gondnokságot kimondotta, áttette az ügyet a törvényszékhez. Itt *Benda* tanácselnökhöz került az akta, neki kell döntenie afölött: elrendeli-e a gondnokságot, avagy az árvaszék által elrendelt ideiglenes gondnokságot érvénytelenitve, elutasitja a kérelmet. *Benda* tanácselnök az ellentétes orvosi bizonyitványokra való tekintettel helyénvalónak tartotta *ujabb, hivatalos szakértők meghallgatását.* E célból megkereste *a bécsi XVIII. Bezirksgerichtet, amelynek területén gróf Zichy Tivadar jelenleg tartózkodik és*

megbizta a bécsi hatóságot, hogy három szakorvossal vizsgáltassa meg gróf Zichy Tivadar elmeállapotát.

A három orvos közül egyet a gondnokságot kérők jelölnek ki, a másikat gróf Zichy Tivadar, a harmadikat a bécsi XVIII. Bezirksgerichte. *Ettől a vizsgálattól függ most a budapesti törvényszék döntése és a 40.000 holdas hitbizomány további sorsa.*

Halász Imre

HUDSON ESSEX AUTÓK

6 henger 9/32 HP gyári, nyitott karosszeria, 5 üléssel 114 millió K

6 henger 19/60 HP nyitott, gyári karosszeria, 6—7 üléssel 165 millió K

dynamo, önindító, Ballongumi, zörej- és lökésmentes, oly simán jár, mint egy repülőgép

BÁRDI

KOSSUTH LAJOS-U. 6

MICHELIN PNEU

autófölszerelések

Nagy József

Telefon 21-97 VI. Andrássy-ut 34

HIREK

„A malom, a malom üresen jár...“

Nem, sehogy se tudtam valaha elképzelni a lisztes molnárt, se a rendőrség dutyijában, se a királyi ügyész állatszeliditő tekintése előtt, pedig a molnárt a háta mögött mindig lisztlopónak nevezték... A molnárnak mindig jól ment dolga, akár fujt, akár esett, mert kenyérhez való liszt mindig kellett. (Magyarországon vagyunk, valami gabona mindig csak termett a legrosszabb esztendőben is.) A molnár udvarán tanyázott a legtöbb veréb, várakozott a legtöbb falusi kocsi és csörgedezett a mesemondás, amig az emberek a liszt megőrlésére várakoztak. A gőzmolnár olykor messzehangzóan megszólaltatta azt a kürtöt, amely a zsindelytetőből nyulott ki, hogy az emberek messzi vidéken megtudhassák, hogy a malma munkában van. A szélmolnár nagyot nevetett, amikor ősziesen kezdett dudálni a szél és az emberek fázósan nézegettek a közelgő tél elé. Nem, a szélmolnár kedvét nem vitte el a gólya, hanem éppen akkor pirosodott ki az arca, amikor hüvösödni kezdett a világ. Hát arra a szárazmalomra emlékszel-e, amely az alföldi városok végén az ősidőkből itt maradt és benne szomoru, liszteshátu ló hajtotta a malomköveket, lassan, tempósan, körbe fordulva, mert hiszen a régi Magyarországon nem nagyon lehetett sietni az idei liszttel, mindig volt bőven a tavalyiból is. A vizimolnár mestersége pedig igazán költői volt: milyen kedvesen tudott kerepelni ökelme végig a nagy Dunán, hogy az ember nyári alkonyatokon az édesanyjára, a gyermekségére gondolt a vizimalom hangjaira. Nem, a vizimolnárnak se volt semmi baja a hatóságokkal, a legnagyobb ezüstgombokat viselte ő a dolmányán Komáromtól Bajáig, módosságát, jóravalóságát, magyarságát dicsérte Jókai, aki mindent meglátott Magyarországból, amit látni érdemes volt. Kérdem tőled, kedves szerkesztő úr, hogyan lehetséges az, hogy ezeknek a régi magyar molnároknak az utódai mostanában: hol a Duna hullámai közzé menekülnek, mint az öreg Hönich, hol meg hekusok karján automobiloznak a Ferenc József-tér felé? Talán nem terem már Magyarországon a lisztlopáshoz való elég gabona?

*

Az égbenyuló malmok a Duna két partján, ott a Margitsziget felé manapság is füstölögnek kéményeikkel, mert a malomban vasárnap sem olttják el véglegesen a tüzet; éjjelente pedig kivilágitott ablakaikat mutogatják a folyam tükrében a rengő csillagok mellett: — a molnárok pedig egymásután kerülnek bele az ujságba, amit még kedvező időben sem szerettek a régi magyar emberek. Ők nagyon meg voltak elégedve, ha nem járt üresen a malmuk, mint ama bizonyos népdalban éneklettek, amelyet a molnárok bosszantására talált ki valamely ismeretlen poéta. A gabonatermő Magyarországban éppen jól táplált, megelégedett, a régi fogalmak szerint boldognak mondható külsejükről lehetett megismerni azokat az embereket, akik a gabonával foglalkoztak, igy persze a molnárokat is, akiknek a kerek orcáját elkerülte a varjuléptü gond. Az uszályhajókat manapság is fölgyürkőzve várják a kiköttőben azok a félmeztelen herkulesek, akik már a régi Aranyember hajóját is várták, amikor az vontatva megérkezett az Aldunáról. A tiszta szekerek keskeny fehér csikot hagynak maguk után a dunaparti utcák hétköznapi forgalmában és a malmok udvarán messze hallhatóan csendülnek össze a vasuti kocsik ütközői: gabona tehát még mindig terem Magyarországon. Hát mondd meg, kérlek, hogy miért kell egyik molnárnak a másik után beadni a kulcsot, miért kell nekik a malom kerepelése helyett a börtönök egereinek a cincogását hallgatni? Már a molnár is, ez a régi világbeli, boldog, gazdag ember is megvasalt kézzel távozik el a magyar illuziókból? Nehéz dolog lesz vignak lenni Magyarországon.

Krúdy Gyula

— **A Meteorológiai Intézet vasárnapi jelentése.** A budapesti Meteorológiai Intézet *vasárnapi jelentésében* a következő *időprognózist* közli: *Nyugat felől a felhőzet csökkenésével még hüvös idő várható, a csapadék szünésével.*

Ernyő · Sétabot · Ernyő
FRIED Király-utca 39 FRIED

— **Welker Józsefet, a Baptista-nyomda igazgatóját letartóztatták és kiszállitották a toloncházba.** Szombaton délelőtt a magyar baptista egyház Hársfa-utca 33. szám alatt levő nyomdájából *a detektivek előállitották Welker Józsefet, a nyomda igazgatóját, az V. kerületi kapitánysága* és a délután folyamán *kiszállitották a Mosonyi-utcai toloncházba.* Vasárnap érdeklődtünk a toloncházban és az V. kerületi kapitányságon Welker József letartóztatásának oka iránt, de mindkét helyen megtagadták a fölvilágositást. A nyomda vezetőségének információja szerint *Welker József letartóztatása a Vági-párt hivatalos lapjának a nyomdában való előállitása miatt történt.* A Vági-párt hivatalos lapját, amely a „Szocialista Munkás“ cimet viseli, hónapok óta ebben a nyomdában készitik. A legutóbbi számot, amely junius 19-én jelent meg, szabályszerüen, a megjelenés előtt bemutatták a királyi ügyészségen, ahol a köteles példányok átvétele után az lap terjesztéséhez szükséges jóváhagyást megadták.

— **A Hüvösvölgyben megtámadott Fodor Jenőné elhagyta a szanatóriumot.** *Fodor Jenőné*, akit a péntek éjjeli hüvösvölgyi merénylet után a Batizfalvy-szanatóriumba vittek, vasárnap, tekintettel arra, hogy *további szanatóriumi kezelésre nem szorul, elhagyta a szanatóriumot.* Fodor Jenőnét, akinek még mindig *sejtelme sincs arról, hogy ki lehetett a támadója* és milyen célzattal történt a különös támadás, *hüvösvölgyi lakásán ápolják.* A rendőrségi nyomozást az ügyben tovább folytatják.

— **Miskolcon leleplezték a zsidóvallásu hősi halottak emlékoszlopát.** *Miskolcról* telefonálja *A Reggel* tudósitója: Szép ünnep keretében, *a város egész társadalmának részvétele mellett* leplezték le vasárnap a miskolci zsidóvallásu hősi halottak emlékoszlopát, amelyet *191 hősi halott emlékére emeltek.* Ez a szám az összes a miskolci hősi halottak *40 százalékának* felel meg. Az ünnepségen *Hönich* ezredes vezetésével *nagyobb tiszti küldöttség képviselte a nemzeti hadsereget. Győry Ödön, Spira Salamon* rabbi és dr. *Ledig Dezső* volt hadnagy emlékbeszéde után *Duszik Lajos* evangélikus lelkész beszélt, aki rámutatott arra, hogy a *miskolci zsid óhősi halottak száma méltán bizonyithatja be a kurzus támadásaival szemben, hogy a magyar zsidóság hazafiasan viselkedett és az egész magyarsággal együtt vérzett a harcmezőn.*

— **Megkezdődött a nyár — a büntetőtörvényszéken.** A budapesti büntetőtörvényszéken a legforgalmasabb tanácsok is már csak restanciáikat dolgozzák föl s azután a birák szabadságra mennek. *Törekyről* már megirtuk, hogy juliusban nem tárgyal. *Schadl* tanácselnök is csak julius 18-ig dolgozik még biráival s akkor megkezdi nyári szabadságát. Legtovább, augusztus 2-ig *Publik Ernő* marad, akinek *Rákosi Mátyás* ügyét kell előbb letárgyalnia, mielőtt nyári pihenőjét kivenné.

— **Ma délután a Kerepesi-uti temetőben beszentelik, azután Székesfehérvárra szállitják az öngyilkos Dieballa professzor holttestét.** A tragikus véget ért Dieballa professzor holttestét még szombaton este beszállitották a Kerepesi-uti temető halottasházába. Fivére: vitéz *Dieballa Gyula* ezredes a vasárnap folyamán megtette az intézkedéseket a temetésre vonatkozóan. Az öngyilkos professzor hozzátartozói közül Dieballa ezredes az egyetlen, aki Budapesten tartózkodik. Nyolcvankilencéves édesatyja Székesfehérváron sulyos betegen fekszik, *mindeddig nem is közölték vele a szomoru hirt.* Vidéken élő *két nővére sem jöhetett a szerencsétlenség hirére Budapestre, mert ők is betegek mind a ketten.* Dieballa professzor bucusoraiból egyébként kiviláglik, hogy *az öngyilkosság tervét a családját ért csapások és betegségek érlelték meg benne.* Atyján és két nővérén kivül nővéreinek gyermekei is betegek: egyiknek egyetlen gyermeke nyomorék, másiknak fia kedélybeteg. Dieballa ezredes kérésére a hatóságok *a holttest fölboncolását mellőzték,* mivel az öngyilkosság tényét és körülményeit az orvosi vizsgálat enélkül is megállapithatta. *A halottat ma, hétfőn délután 4 órakor ünnepélyes szertartással szentelik be a Kerepesi-uti temető halottasházában, azután Székesfehérvárra szállitják, ahol a családi sirboltban helyezik örök nyugovóra.*

— **Tüz a pénzjegynyomdában.** Vasárnap délelőtt *tüz támadt a Markó-utca* 13—15. szám alatt levő *pénzjegynyomdában.* Az udvaron fölhalmozott forgács gyulladt meg, de a kivonult tüzoltóság pár perc alatt eloltotta. — Ezenkivül még két kisebb tüzeset fordult elő. Az egyik a *Gólya-utca* 3. alatti anyagraktár helyiségében, ahol félórai munka után *fojtották* el a tüzet. A másik a *Pályautca 9.* számu házban, ahol pincetüz volt, amelyet a tüzoltók szintén *percek alatt* oltottak el.

— **Pápai trónállóvá nevezték ki a kalocsai érseket.** A „Magyar Távirati Iroda“ értesülése szerint *a pápa gróf Zichy Gyula kalocsai érseknek a pápai trónálló* (assistente al soglio pontificio) *méltóságát adományozta.*

VESZÜNK és csekély haszonnal **ELADUNK**
TELEFON József 103-68 — *régiségeket, antikbutorl,* keleti és egyéb *szőnyegeket* — TELEFON József 103-68
ANTIKART RT (Igazgató: STERNBERG) Dob-u. 31, Kazinczy-u. saroküzlet

— **Mr. Jeremiah Smith.** A keskenyajku, szurós szemü, kissé merev modoru puritán, Mr. Jeremiah Smith, a bostoni fiskális, bevalljuk, *nem nagyon illet abba az ünneplő társaságba, amely őt tegnap elbucsuztata.* Mr. Smith soha életében nem volt „*boss*“, nem volt *politikai kortes,* nem vett részt abban a zajos és furán gyermekes játékban, amely a nagy amerikai köztársaság politikai életének külső kerete. Mr. Smith józan, hüvös és metsző logikáju jogász, akitől mi sem esik messzebb, mint az a *sok alakoskodás, bujkálás, szemfényvesztés, fenyegetődzés és hizelkedés, amely a magyar politikai életnek elmaradhatatlan kisérője.* Viszont sokkal élesebb megfigyelő, semhogy ne tudná, hogy a ragyogó ingmellü urak és gavallérok mögött, akik csillogó szemmel s ezuttal talán őszinte lelkesedéssel üritették poharukat a bostoni fiskális egészségére, *fáradt, elkeseredett, fanyarkedvü ország kiséri lelke szemével az ő távozó alakját.* Jól tudja Mr. Smith, hogy a magyar kormányurak, a politikusok, a diplomaták, a nagyságos, méltóságos és kegyelmes urakon s az igazi és *álhirlapirókon* kivül, akik a tiszteletére rendezett bankett *vendégei* voltak, sok-sokezer ember van Magyarországon, akik a Hungária fényesen kivilágitott termének falain tul hálásan és megilletődve fogadták bucusuzó szavait s az intő mondást, amellyel még egyszer s utoljára véste a diszes társaság figyelmébe, hogy *az állam szanálása után a magánélet szanálása legyen a kormány gondja, mert gondoktól zaklatott és adókkal terhelt emberekre állami életet épiteni nem lehet.* Soha az Egyesült Államok azzá nem lett volna, ami ma, a világ legelső pénzügyi hatalmasságává, ha a washingtoni kormány egész pénzügyi politikája abban merült volna ki, hogy *a farmerek lovait lefoglalja és társzekereken szedesse össze a kényszerkölcsön födözetére lefoglalt ingóságokat.*

— **Betörtek egy belvárosi üzletbe.** A vasárnapra virradó éjszaka ismeretlen tettesek betörtek *Fischer Béla* divatárukereskedő Városház-utca 10. szám alatt levő üzletébe, ahonnan 200 méter szövetet elloptak. A rendőrség keresi a tetteseket.

— **Két urinő holttestét vetette ki a Duna Szigetszentmiklósnál.** A Duna, amint *Szigetszentmiklósról* táviratozzák, junius 24-én két nő holttestét vetette a partra. A hullák leirása a következő. I. Husz-huszonöt év körüli, 160 centiméter magas. Arca kerek, haja és szeme barna, *kezei és körmei ápoltak.* Két-három napig lehetett a vizben. *Külső sérülés nincsen a hullán.* Ruházata: fekete, francia szabásu sevróbőr félcipő. Kockás barna egybeszabott ruha, elől és oldalt gombsorral. A hullánál zsebkendő volt „*Anna*“ névvel kihimezve. — II. Tizenöt-tizennyolc év körüli, 145—148 centiméter magas. Arca kerek, haja szőke, szeme barna, orra és szája rendes. 6—8 napig volt a vizben. *Külső sérülése nincsen.* Ruházata: Sárga selyem bluz, zöldes csikos szövetszoknya két zsebbel, ugyanolyan kosztümkabát mintázott béléssel. *A kezeken fehér cérnakesztyü.*

— **Autó és kézikocsi összeütközése az Alagutban.** Vasárnap délután az Alagutban a Kartonnyomógyár Rt. autója, amelyet *Betár János* soffőr vezetett, elgázolta *Andaházi Károly* napszámost, aki egy kétkerekü kézikocsit tolt az uttesten. Andaházi a lábán szenvedett sérülést. A soffőr ellen az eljárás megindult.

— **Párisban merényletet terveztek a spanyol király ellen.** *Párisból* táviratozza *A Reggel* tudósitója: Alfonz spanyol király, aki Londonba utaztában itt tartózkodik, vasárnap résztvett a longchampsi versenytéren a Grand Prix lefutásánál. *A rendőrség két spanyolt azzal gyanusit, hogy merényletre készültek a király ellen* és ezért őrizetbe vette őket.

Lukács és Pásztor
IV. Egyetem-u. 11 (gróf Károlyi-palotával szemben)
fölöszlik
Férfiing *Pyjama, gallér, nyakkendő, női és férfiharisnya, kötöttmellény, pullover, fürdőruhák, csernyő, zsebkendő és női fehérnemü olcsó* **kiárusitása megkezdődött**

Brilliánsokat, gyöngyöket
és régi ezüsttárgyakat teljes értékben vásárol **Schmelczer** Benő Károly-körut 28. sz. (Központi városház főkapunál)

Radó Olga
művészi könyvkötészete
vállalja egyes és egész könyvtárak bekötését a legizlésesebb kivitelben
Régi posta-utca 7-9

— **Jó dolog angolnak lenni Magyarországon.** Néhányszáz milliárddal szanálta őt az állam Kielégitették külföldi hitelezőit, hogy az angol pénzcsoportok bizalma ne rendüljön meg Magyarországgal szemben. A magyar üzleti szolidságot nem akartuk kifelé komprommitálni és a külföld most már csakugyan azt hiszi, hogy derék, tisztességes emberek vagyunk. Nem kicsinyeljük le annak a féltékenységnek a jelentőségét, amelyel a magyar vállalkozás reputációja mellett őrt állottunk és az idegen tőkét a veszteségek ellen megvédtük. *De miért nem látjuk ezt a kötelességtudó melléállást ott is, ahol összeomló vállalatokat a magyar hitelezők érdekében kellene megmenteni?* A magyar hitelező sem alsóbbrendü lény, mint a külföldi és a magyar tőke sem alsóbbrendü gazdasági tényező, mint az angol, amerikai és svájci tőke. Legalább a mi szemünkben nem szabadna alsóbbrendünek lenni. És ha csakugyan nem alsóbbrendü, *miért csak ott lép közbe rendőrség és ügyészség, ahol az állam pénze forog kockán?* A nagy konjunktura napjaiban, amikor az apró Bacherek egyre-másra csinálták a tranzakciókat és értéktelen részvényekkel árasztották el az országot, *miért nem jutott eszébe ügyésznek, rendőrnek, hogy bepillantson azokba a műhelyekbe, ahol a magyar közönség becsapására, kifosztására eszeltek ki pokoli terveket.* Ha az óvatosság, amellyel az állam a saját vagyonára ügyel, évekkel ezelőtt a polgárság megtakaritott pénzével szemben is jelentkezett volna, *a középosztály ma aligha siratná vagyonának utolsó roncsait.* Az angolokat megmentettük, a magyarokat veszni hagytuk. Jó dolog angolnak lenni még Magyarországon is.

— **A Grand Prix de Paris nyertese.** Párisból táviratozzák: A long-champsi futtatáson a Grand Prix de Parist Take My Tip nyerte meg.

— **Szent László-körmenet Győrben.** Győrből jelentik: Vasárnap tartották meg a hagyományos Szent László-körmenetet, amelyet megelőzően Fetser Antal püspök misét mondott. A körmenetben, amelyen a város előkelőségei nagy számban vettek részt és cserkészek és katonaság is fölvonultak, Szent László hermáját az ipartestület tagjai vitték.

— **Uzsoravétség miatt fölfüggesztettek egy miskolci ügyvédet.** Miskolcról telefonálja *A Reggel* tudósitója: Miskolcon a napokban Czelláth Árpád ügyvéd ismeretes ügyén kivül az Ügyvédi Kamara egy másik ügyvéd ellen is eljárást inditott. *Krausz Mór* régi miskolci ügyvéd ellen a közelmultban *uzsoravétség miatt bünügyi eljárás induult* és az Ügyvédi Kamara fegyelmi bizottsága nyilvános tárgyaláson *Krausz Mórt az ellene folytatott bünvádi eljárásra való tekintettel az ügyvédi gyakorlattól felfüggesztette.* A felfüggesztett ügyvéd a határozat ellen felfolyamodással él a Kuriához.

— **Villa de Leonban 387 áldozata van az árvizek.** Párisból jelentik: Villa de Leonból érkezett hiradás szerint az elöntött városrészekben 387 holttestet találtak.

— **A Duna áradása elöntött egy szigetet.** Bajáról jelentik: A Duna a Pandur-szigetet elöntötte.

— **Egyiptomban földrengés volt.** Londonból jelentik: Egyiptomból vasárnap hajnalban több helyről jelentettek földrengést. *Kairóban* az eddigi megállapitás szerint emberélet nem esett áldozatul. *Alexandriában* több nagy épületen jelentékeny repedések láthatók. *Port-Saidban* a földrengés nagy riadalmat okozott, különösen a benszülöttek közt, akik a házakból kimenekültek az utcákra. *A földrengést a Földközi-tenger több szigetén is érezték.* Rodosz-szigetén több községben jelentékeny károkat okozott. A világitótorony összedőlt.

— **Családi pörpatvar közben a rendőrt verte meg.** *Kéhler Károly* pestujhelyi kőmüves összetüzött feleségével. A botrányra rendőr került elő, akit *az ittas állapotban levő ember ütlegelni kezdett.* A renitens kőmüvest előzetes letartóztatásba helyezték és *hatóság elleni erőszak* cimén inditották meg ellene az eljárást.

Őfelsége Sayoji Rao Gae Kwaz,

Baroda maharadzsája, Molnár Valéria, a Magyar Szinház volt tagja társaságában szombaton Budapestre érkezett, hamar megnézte a Halászbástyát s ma már utazik is tovább, mert rossz idő van

Bizalmas beszélgetés Őfelségével Indiáról, Tagoréről, Gandhiról és Budapestről, néhány szó Valival sürgönystilusban az életéről

(A Reggel munkatársától.) Hol volt, hol nem volt... Néhány esztendővel ezelőtt föllépett egy vasárnap délutáni előadáson a Budai Szinkörben egy *Müller Vali* nevü szinésznövendék a *„Kaméliás hölgy“* cimszerepében. Meleg hangja volt, sok szőke haja, tejfehér bőre s két nagy ragyogó szeme: *Beöthy László leszerződtette előadás után a Magyar Szinházhoz.* A Magyar Szinház szinlapjain Müller Valit már *Molnár Valériának hivták,* ezen a néven játszott ezentul inkább kisebb, mint nagyobb szerepeket. *Valahogy nem sikerült neki a dolog,* mindig és mindenkinek azon panaszkodott, hogy nem kap szerepeket, *pedig ő érzi magáról, hogy tehetséges.* Sohasem felejtem el, Müller Vali elszavalta egyszer egy társaságban a *„Sasfiók“* wagrami jelenetét. Kicsit részeg volt, potyogtak a könnyei s amint igy a cigarettafüstös félhomályban sirva szavalni kezdett, *halotti csönd támadt az előbb még hangos szobában.* Valit mindenki ismerte, mindenki szerette a városban, kedves, közvetlen, őszinte leány volt, *Szép Ernő „Lila ákác“* cimü darabjában róla mintázta meg a darab egyik figuráját, amelyet aztán Vali is játszott a Renaissanceban. Forró althangja volt, gyönyörüen énekelt olaszul, valahogy még sem tudott érvényesülni. Két évvel ezelőtt egy este a Szondy-utcában találkoztam vele. Megállott, azt mondja:

— *Na, holnap megyek Párisba.*

Kérdeztem, minek? Valami olyasmit mondott, hogy ezt itt nem csinálja tovább, unja, folyton gondjai vannak, — *ha legalább játszhatna... Hát sok szerencsét, Vali,* mondtam neki és Vali eltünt az egyik ház kapujában.

*

Szombat este az orient-expresszel Budapestre érkezett Molnár Valéria Párisból. *Maharaja Sire Sayoji Rao Gae Kwaz, a barodai tartomány uralkodó fejedelmének társaságában,* a legszigorubb inkognitóban, mindössze egy komorna és egy titkár kiséretében. A Dunapalotában *hat szobát nyitottak az illusztris vendégeknek,* akik este már lenn vacsoráztak az étteremben. Egy perc alatt végigfutott a városon: *megjött a Vali.* A Vali, akinek ékszereiről, palotáiról, bankbetéteiről, rab életének csodálatos kincseiről ezer és egy legendát tudtak Európa összes paradicsommadarai, a Lidótól Pestig és Pesttől Párisig visszafelé.

*

Vasárnap délután 4 órára kaptam meghivást Molnár Valériától a Dunapalotába. A szobaleány a 44-es szoba ajtaján viszi be a névjegyemet. Belépek. Előttem áll uszályos lila háziruhában, magasan, szőkén, megszépülve és ebben az uj szépségében szinte megnőve, *egy Innocent-portré.* A Vali. Az egyik fotelből fölkel egy alacsony, cigányképü, aranyos öreg ur, ezüstfehér hajával megdöbbentően hasonlit Szerémy Zoltánhoz. Vali bemutat, *Őfelsége* szótlanul kezetfog és már kinál is cigarettával. Sötétkék ruha van rajta, fehér nyersselyem ing, remek Soulka-féle nyakkendő, mellényében gyöngy és platina óralánc. Borotvált arc, élénk fekete szemek, *olyan, mint egy drága, öreg szinész.* Rajtakapom magam, hogy keresem Valin az ékszereket. Ami rögtön szembeötlik: *négy sor isteni rózsaszinü gyöngy a nyakában.* A hajában nem is elől, hanem hátul, egy kétujj széles, tizenöt centiméter hosszu brilliáns pánt és a jobbkarján *négyujj széles karkötő, kirakva mogyoró-nagyságu brilliánsokkal.* Csodálatos darab. A két kezén ezuttal összesen négy gyürü, egy óriási brilliánsgyürü, becsülöm hat karátra, mellette egy csodálatos gyöngygyürü, a másik kezén egy másik gyöngygyürü, négy fekete gyöngyszemmel, a negyedikre már nem is emlékszem hirtelen, hogy milyen volt.

Nagyon örülök, Felség — fordulok a varjuképü öreg királyhoz —, *„de presenter mes hommages“...*

Azt mondja rá a Felség:

— *Do 'nt You speak english?*

— *Yes, Sire...* Azaz, bocsánat, nem tudom, nem kell-e Felségedet *Majesty*-nek szólitanom...

A maharadsa elmosolyodik. Az első mosoly:

— Mi, indiaiak, nem szeretjük az európai cimeket.

— Bocsánat, csak azért bátorkodtam megkérdezni, mert őszintén szólva, azt sem tudom precizen, hogy mi a különbség egy rádsa és egy maharadsa között.

Az öreg ur elnézően mosolyog. Ujból.

— Tudja, kérem, *a rádsa is uralkodó, meg a maharadsa is.* Csak a maharadsa, az nagyobb, mint a rádsa. *Mind a kettő király, csak az egyik kisebb, a másik meg nagyobb.* Én örülnék, ha Európában csak ezt nem tudnák rólunk, mert *Franicaországban az is előfordult már, hogy valaki összetévesztett bennünket az amerikai indiánusokkal.*

— Ó, ennél mi többet tudunk Indiáról. *Rabindranath Tagoret majdnem mindenki ismeri Magyarországon,* aki irodalommal foglalkozik és Gandhiról is tudják, hogy kicsoda.

— Igen, én is ismerem Tagorét és szeretem őt. *Poéta ő is, csak ugy, mint Gandhi, akinek a politikai elveivel azonban már nem értek egyet.*

— Miért, Felség?

— *You now,* ő például nem visel ilyen ruhát, mint én, mert azt mondja, hogy az gyárilag készült. Hát az mégsem lehet, hogy az ember ne haladjon a korral és 400 évvel visszamenjen! *Gandhi nem hive az európai kulturának, én pedig igenis, mindent át akarok vinni az országomba Európából, amit jónak és hasznosnak tartok.*

— Boldog az a nép, Felség, amelynek ilyen kitünő uralkodója van.

— *Igyekszem, kérem* — mondja a Felség szerényen és Valira néz, hogy most már ő is beszéljen valamit...

*

... — Hogy mi van velem? Utazunk, folyton utazunk, — *Ő* nagyon szeret utazni. Boldog vagyok, a szinházra nem gondolok. Egyelőre legalább. Télen mindig hazamegyünk *Barodába, Ő* rózsaszinü márványpalotában lakik, 400 testőr van a palotában. Holnap megyünk vissza Bécsbe, *nem akar tovább maradni, mert rossz idő van.* Bécsben házat akarok venni. Ma megnéztük a Halászbástyát, egyebet nem lehetett, esett az eső. Bécsben meginterjuvolt egy ujságiró, mindenféle marhaságokat kérdezett, hogy szeretem-e *Ő*-t és ilyeneket. Kidobtam, nem akarok neki kellemetlenségeket szerezni. Ez a legnagyobb kivétel, hogy téged fogadott, soha nem beszél ujságiróval, Amerikában sem fogadta őket. *Téged én protezsáltalak. Jaj, hogy szeretnék egy kicsit dumálni privát dolgokról... (A maharadsához: Ekszkjuz mi!)* Tudod, két éve már, nem tudok semmiről semmit. Majd egyszer eljösz Indiába, mindent megmutatok...

*

Bucsu.

A MAHARADSA: Most nagyon rossz idő van, elutazunk, de ide vissza akarok még jönni és önnek mindent meg kell nekem mutatni. *Szeretnék megismerkedni kedves magyar urakkal...*

— *Yes, Sire...*

VALI (kikisér): Azt is mondta, hogy nagyon örült a szerencsének, *nagyon kedves fiu vagy...*

— Mondd meg neki, hogy ő is nagyon kedves, én is nagyon örültem... Aztán irjál vagy egyszer, Vali...

Egyed Zoltán

— **Eltüntek.** Vitéz *Bátor Lajosné* és 13 éves *Ferenc* nevü fia vasárnap délelőtt eltüntek. A rendőrség keresi őket. — *Kollár László* faügynök bejelentette, hogy felesége, *Trenko Julia,* 9 hetes kislányával, Gizellával együtt e hó 25-én elment Dessewffy-utca 26. számu lakásukról és *azóta nyoma veszett.* — *Decs Mária* 14 éves leány szombaton *tünt el* Felsőerdősor 5. szám alatti lakásáról.

Anarchista központot alakitott Bécs mellett a Budapesten elfogott Klemens Béla és Budapesten is ilyen szervezetet akart alakitani

Rakovszky István merénylője, Kövér Ibrahim is az anarchisták bécsi táborában müködik

(A Reggel tudósitójától.) A budapesti rendőrség politikai főcsoportja huzamosabb idő óta nyomoz a budapesti titkos kommunista körökben. E nyomozások közben jöttek rá, hogy Budapesten tartózkodik egy *Klemens Béla* nevü fiatalember, aki minden okmány, utlevél nélkül szökött át Ausztriából Magyarországba. Klemensről csakhamar megállapitotta a rendőrség politikai osztálya, hogy *Klemens a kommün idején vezetőszerepet játszott,* emigrált és Bécsben telepedett le. Bécsben vállalatot alapitott *Wiener Fremdenführer* név alatt. Ugyanekkor idegenforgalmi ügyeket szolgáló *hetilapot is adott ki hasonló néven.* Ez a vállalat mindenféle hirdetéseket vett föl, természetesen előzetes fizetéssel, amelyek azonban soha meg nem jelentek. Ezért az emigráns Klemens üzlettársa, *Klein Sándor* ellen Bécsben eljárást inditottak. Klein Sándort, aki 1919-ben *Ujpesten kommunista direktóriumi tag volt, letartóztatták, Klemens pedig megszökött Bécsből.* Itt Budapesten a rendőrség már ismerte bécsi müködését. Tudták róla, hogy az idegenvezetői hirdetési lapot csak azért alapitotta, hogy ennél a vállalatnál egy csomó embert ügynökként alkalmazhasson. Ezek az ügynökök azonban soha hirdetéseket nem gyüjtöttek,

hanem Bécs mellett egy kis tanyán találkoztak időnként és ezen a tanyán az álhirdetési ügynökök anarchista-kommunista szervezkedéseket tárgyaltak meg.

Az anarchisták között él a Budapestről nyomtalanul eltünt *Kövér Ibrahim* is, aki tudvalevően *Rakovszky István ellen követett el merényletet.* Kövér Ibrahim Oroszországból érkezett haza és a parlamenti merénylet után elmebajosnak játszotta ki magát. A rendőrség beszerzett adatai szerint *Kövér a legizgágább tagja a bécsi titkos anarchista társaságnak.* Klemens most Pesten akart hasonló idegenforgalmi sajtóközlönyt kiadatni. A rendőrség politikai osztálya már be is szerzett olyan adatokat, amelyek azt mutatják, hogy a pesti vállalkozás is arra irányult, hogy

Klemens Budapesten maga köré gyüjtse a külföldről idesurranó elvbarátait.

Hogy Klemens kikkel tartott fönn szoros barátságot, ez kiderül abból, hogy letartóztatása után találtak holmijai között egy *bécsi postai föladóvevényt,* amely nyugtatja azt, hogy

Kun Béla nevére Moszkvába szóló levelet adtak föl.

Titkos iratai között pedig

Kun Béla kezeirásával irt leveleket találtak.

Klemens jelenleg a rendőrség rabkórházában fekszik. Letartóztatása a *Bécsben elkövetett sikkasztásai cimén történt.* Összeköttetéseit és titkos müködésének részleteit most nyomozzák a politikai osztályon.

— **Báró...** szeretne lenni Magyarországon minden nadrágos siheder, már aki nem gróf szeretne lenni. Igazán megható, hogy olyan szerény gyerek is akadt, aki hét ágra korlátozza ábrándja koronáját. Milyen egyszerü is az emberi boldogság, amiért agyontörték a fejüket a próféták, bölcsek és költők! Az ember monoklit ken a szemébe, kis gácsér-tollút dug a zöld kalap szalagjába, őzbőrkeztyüt huz és fehér versenyló-gamásnit gombol a bokájára s aztán leadja a portásnál meg a boltossegédnél, hogy ő báró Ikszi Pszilon. Senki se fogja kérdezni mit tanult, mit tud, miből él és mit akar ezen a nehéz földön. Röpülhet Amundsen, irhat Wells, énekelhet Fleta, brácsázhat Casals... és összeeshet a tragikus században Európa, meghalhat tizmillió katona s megvakulhat, megsántulhat másik tiz; nyuzhatja szenvedés a lelkeket és éhség marhatja a beleket, vonulhatnak az öngyilkosságba ezren összefogódzva, égtől a földig sötétülhet a búbánat és téboly ködje: itt minálunk világit a régi nap, ragyog előttünk a cél, az ideál, az egyetlen: az ötágu vagy hétágu korona! Mit bántjátok, aki bárónak vagy grófnak adja ki magát? Mit leplezitek le, mit nevettetitek ki? Mije marad, ha letépitek nevéről azt az odadobott bárói vagy grófi farkincát? Egy céltalan, üres, haszontalan fiatal emberhüvely, *amelynek itt ugysem érdemes magát tudománnyal, munkás ambiciókkal, polgári öntudattal, müvészetszerelemmel megtölteni. Mi értelme, mi becsülete van annak ezen az úri földön?* Mi kell egyéb viszont, bámultatni, irigyeltetni, csodáltatni magunkat, mint a remek gyémántot, hasraejteni cipőnk előtt embertársainkat, kiválóságot élvezni s szipákolni a hizelgés, a sóvárgás, a hódolat mákonyos levegőjét? *Egész Magyarországot bárósitani kell.*

— **Mussolini kiáltványt intézett — a japánokhoz.** Rómából jelenti *A Reggel* tudósitója: Japánban minden évben ünnepet rendeznek a *„hősök és gyermekek"* tiszteletére. Az idei ünnepen *Mussolini* a tokiói olasz nagykövet utján üzenetet intézett a japán néphez, melyben *a materializmus demagógiájától óvja és fölhivja figyelmét a fascizmusra.* Bennetek, a fiatalságában — mondja Mussolini — van a japán nép jövője. Ugorjatok talpra *és kiáltsátok hazátok üdvére, a fascista harci kiáltást: A Noi!* Az ünneplő japán fiatalság engedelmeskedett Mussolininek és lelkesen kiáltotta: *A Noi — persze japánul.*

— **Vámbéry Rusztem rágalmazási pörét báró Nopcsa ellen szerdán tárgyalja a büntető járásbiróság.** A régóta huzódó *Vámbéry—Nopcsa* rágalmazási pör szerdán kerül eldöntésre *Pungur* büntető járásbiró előtt. Amint ismeretes, az ügy ugy keletkezett, hogy báró Nopcsa utazás közben egy vasuti fülkében többek előtt azt a kijelentést tette Vámbéry Rusztemről, a kiváló büntetőjogászról, hogy *„kommunista gazember".* Az első tárgyaláson azután Nopcsa kijelentette, hogy állitását bizonyitani tudja éspedig azokkal a fegyelmi iratokkal, amelyek *Vámbéry egyetemi tanárságának elvesztéséről szólnak.* A szerdai tárgyaláson fogja ismertetni a biróság a már beszerzett fegyelmi iratokat, amelyekből azonban kiderül, hogy Vámbérytől egyáltalában nem a kommunizmus alatt tanusitott magatartása miatt vették el katedráját, hanem azért, mert *a Károlyi-kormány kinevezését érvénytelennek minősitették.* Egyetemi *magántanárságát* a fegyelmi itélet is érintetlenül hagyta, mert ezt a kinevezést *még Károly király irta alá.*

— **Élet és lakás helyett — koporsót és szemfödőt.** A főváros, mint temetkezési vállalat, arról értesiti ügyfeleit, hogy alig észrevehető *tarifaemelés* ellenében jobb minőségü koporsót és szemfödőt fog ezután rendelkezésünkre bocsátani. Fogadják ezért az illetékes urak az összes halottak elismerését, akik azt üzenik, hogy a jobb minőségü koporsókban és az elegánsabb szemfödők alatt egészen jól érzik magukat és *ezután nem járnak vissza kisérteni azoknak a lelkiismeretében, akik nem biztositottak nekik jobb minőségü életet annak idején.* A magunk részéről is helyeseljük, hogy ilyen megértőek az illetékesek a halott-társadalom szociális kivánságaival szemben, mert evidens, hogy mentől többeket elégit ki a testhezálló koporsó és a tisztességes szemfödél, *annál kevesebben fogják követelni a többi szociális igények kielégitését.*

— **A horvát képviselők élesen támadták az olaszokat az uj olasz-jugoszláv egyezmény ratifikálásánál.** Belgrádból jelenti *A Reggel* tudósitója: Az olasz-jugoszláv egyezmény ratifikálásának megszavazásánál a *szkupstina 315 tagjából mindössze 151-en vettek részt* és közülök 122 képviselő szavazott az egyezmény mellett. A szavazást megelőző vitában *Buc,* horvát köztársasági, éles beszédben támadta Olaszországot. Azt mondotta, hogy *a horvát nép évszázados harcban áll az olaszokkal és addig fog küzdeni, amig „a muzsikusokat és komédiásokat" el nem kergetik Fiuméból, Görzből és Triesztből. Trumbic* és *Griragona* képviselők ugyancsak hevesen kikeltek a konvenció ellen, amelyről azt állitották, hogy *olasz szolgaságba hajtja Jugoszláviát. Nincsics* külügyminiszter tiltakozott a kormány nevében ezen beállitás ellen és azt felelte, hogy *Jugoszlávia őszintén békét akar minden szomszéddal, főleg a nagy olasz kulturnemzettel. Subotic* alelnök ugyancsak erélyesen visszautasitotta az Olaszországot ért támadásokat és kijelentette, hogy *az elhangzott beszédek sértő kitételeit töröltetni fogja a parlament naplójából.*

— **Számüzik a portugál forradalom vezéreit.** *Lisszabonból* jelentik: *Diaz Ferreira* ügyvédet, és három volt miniszterelnököt: *San Cardosót, Dominguest* és *Santost,* a baloldali párt vezérét, valamint *Ibano Castrót,* a köztársasági mozgalom vezérét *letartóztatták. Valamennyiüket az Azori-szigetekre számüzik.*

— **Fonott szandálok,** kombinált szinekben kaphatók a Salamander-cégnél.

— **Összeestek az utcán.** *Burány Pálné* 49 éves háztartási alkalmazott a Nagymező-utcában, — *Sándor Teréz* 32 éves háztartási alkalmazott a Ferenc-utcában, — *Heinback Gusztáv* 31 éves tisztviselő az Alkotmány-utcában, — *Marhoffer Ferenc* 26 éves Máv. tisztviselő a ferencvárosi pályaudvaron, — *Klausz István* 41 éves napszámos a Széna-téren, — *Flatt Aranka* 25 éves tisztviselőnő a Corvin-áruházban, — *Viszkovil Antal* 40 éves géplakatos a Bajza-utca és Andrássy-ut sarkán hirtelen rosszul lett és összesett. A mentők valamennyiüket sulyos állapotban szállitották kórházba.

— **A cseh kormány 120.000 magyar állampolgárságát ismerte el a Fölvidéken.** *Prágából* jelenti *A Reggel* tudósitója: A vámjavaslatok tárgyalásánál a magyar, német és tót pártok bevonásával alakult ki az a többség amely a javaslatokat megszavazta. Ennek fejében a cseh kormánynál *a magyar pártok kikötötték, hogy a kormány ismerje el 120.000 felvidéki magyar cseh állampolgárságát, amely eddig vitás volt.* A cseh kormány ezt a kivánságot honorálta, 120.000 magyar jogviszonyait rendezte, aminek politikai szempontból is nagy fontossága van, mert *a legközelebbi választáson a magyar pártok ennyivel több szavazatot fognak kapni.*

— **Letartóztatták, mert életveszedelmesen megfenyegette feleségét.** *Takács Sándor* szobafestősegéd rossz viszonyban élt feleségével, aki férje durva bánásmódja miatt már napokkal ezelőtt *három gyermekével együtt a Dunába akarta vetni magát,* de ebben a rendőr megakadályozta. Az asszony visszament férjéhez, aki azonban megint *pénzt követelt tőle,* majd pedig *leszurással* fenyegette meg. A szomszédok a hangos veszekedés zajára rendőrt hivtak, aki a szobafestőt előállitotta a főkapitányságra, ahol *közcsendháboritás és életveszélyes fenyegetés* cimén letartóztatták.

— **Rozgonyinál** gyermek- és csoportfölvételeknél is 6 müvészlap 125.000 K. Calvin-tér 5 és Üllői-ut 34.

— **Wien-Zwischenbrücken - állomás megnyitása a M. F. T. R. áruforgalma számára.** A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság közli, hogy 1926. évi julius 1-től kezdődően loco föladásu és loco rendeltetésü teherárukat, Wien-Zwischenbrücken állomáson is (Délnémethajózás épületében) szállitásra fölvesz, illetve ott kiszolgáltat.

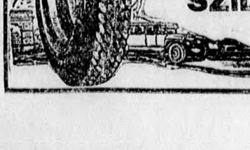
GOODRICH PNEU
AZ UTAK KIRÁLYA
SZILÁRD BÉLA
VI., Lázár-utca 14.
(az Opera mögött)
Telefon: T. 131-28

MAGYAR SZINHÁZ
Hétfőn, julius 5-én és kedden, julius 6-án
REINHARDT MIKSA
társulatának vendégjátéka
HELENE THIMIG,
HERMANN THIMIG
fölléptével
NATALIE
Turgenjew drámája
Jegyek már hétfőtől kezdve válthatók

Izlés ékszerekben Singer Teréz-körut 8 Saját mühely

Jutalékban részesül
ki eladó objektumokat vagy vevőreflektánsokat irodámnak bejelent
REICH JENŐ
ingatlan- és bankügynökség
V, Nádor-utca 32, Telefon: 136-83
Cégem 1891. év óta áll fenn

SZAKORVOSI rendelő vér- és nemibetegek részére. EZÜST SALVARSAN OLTÁS
Rendelés egész nap. Rákóczi-ut 32. I. em. 1. Rókussal szemben

INTELEM!
A mostani árviz a várost patkányokkal még fokozottabban elárasztotta. A tiszti főorvosi hivatal ezt fölismerve, fölhivja a házhely, gyárak és üzlettulajdonosokat, hogy az irtást föltétlen és azonnal eszközöljék, saját érdekükben. Erre a célra a Tanács által vásárcsarnokaiban elrendelt „Perirat" méregmentes, tökéletes irtószerrel végzett munkálatok, hivatalos megszámlálás szerint, a legfényesebb eredményt produkálta. Mától kezdve kapható minden üzletben. Munkálatokra dijtalan költségvetéssel szolgál
Ditrichstein, VII, Kertész-utca 27. J. 116-54, 55

KÖZGAZDASÁG

Bacher Emil sok társa szaladgál még a pesti utcákon

(A Reggel tudósitójától.) Annakidején *A Reggel* volt az *első*, amely kipattantotta a lappangó hireket, amelyek Bacher Emilnek s a vezetése alatt álló Viktória malomkonszernnek *sulyos veszteségeiről* s küszöbön álló *összeomlásáról* szóltak s ugyanesak *A Reggel* volt az, amely nem először, de a Viktória összeomlásának alkalmából különös nyomatékkal követelte *a magyar részvényjog sürgős reformját s a kisrészvényesek megvédelmezését*, amely nélkül a magyar piacot ehhen hasonló megrázkódtatásoktól soha megvédelmezni nem lehet. *A Reggel* hiradását nagyon erélyes cáfolat követte, de — ennek ma már jó félesztendeje — *bár komor jóslatunk beteljesedett* s a Viktória összeomlását s a részvényesek sulyos megkárositását megakadályozni nem lehetett,

mi sem történt arra, hogy a részvényesek érdekei legalább a jövőben megvédelmeztessenek.

A *Molinum Rt.*, amely 250 milliárd részben állami, részben magánosok hozzájárulásából összeadott alaptőkével alakult meg, *csupán arra van hivatva*, hogy

a nagy hitelezők, elsősorban az angol hitelezők érdekeit megvédelmezze,

abból a józan meggondolásból, hogy a magyar piac jóhire a londoni pénzpiacon helyrehozhatlan kárt ne szenvedjen. A helyzet ma az, hogy a jelek szerint azok az áldozatok, amiket egyes nyomatékosan intő hangok ellenére a magyar kormány és a magyar bank- és ipari vállalatok hoztak, *hiábavalóknak* bizonyultak,

hiába vetettünk 250 milliárdot a Viktória torkába,

a hitelezők követeléseinek nagyrésze elveszettnek tekinthető, *a kisrészvényes pedig előreláthatóan minden pénzét elveszitette.* Veszett fejsze nyelét se mentjük meg azzal, hogy Bacher Emilt, aki a leghivatottabb biró, *Russo Illés* itélete szerint büntetendő cselekedetet nem követett el, börtönbe vetjük. *A hitelezők e réven nem jutnak pénzükhöz, a likvidálás nehezebb és lassubb lesz és a bizalom, amellyel a kispénzü ember, a takarékos kispolgár, a nagy vállalatok vezetői iránt viseltetett, még jobban meginog.* Kiben bizzon ma a városi kispolgár, akinek filléreiből a takarékbetétek összegyülnek és akinek szorgos évek munkájából megtakaritott pénzei a nagy nyugati részvénytársaságokat megalapozták? A legnagyobb angol és amerikai vállalatok részvényei nemhiába egy shilling vagy egy dollár révértékűek, csak igy van módjában a kisembernek, kisrészvényesnek, hogy megtakaritott pénzén részvényt vásároljon.

A magyar kisrészvényes évek óta arra van itélve, hogy a pénzéből kiforgassák, megcsalják és tévutra vezessék,

anélkül, hogy *módja volna arra, hogy a csaló igazgatót vagy alapitót felelősségre vonhassa.* A Juszt-részvények hőse büszkén feszíti ma is mellét, a Magyar-Amerikai Bankon, az Unioszinházrészvényen hány ember veszitette el a pénzét, anélkül, hogy bárkinek is eszébe jutott volna, hogy felelősségre vonja a részvénypiac e hiénáit! *De nem is vonhatja felelősségre, mert éppen ugy, mint Bacher Emilt, ez urakat sem terheli büntetőjogi felelősség a vállalatok összeomlásáért, amelybe oly sok ember pénze veszett.* A modern kapitalista gazdaság sokkal viharosabb, sokkal gyorsabb ütemü, semhogy azzal a kényelmes szolgabirótempóval, amely a magyar gazdasági politikát és közigazgatást jellemzi, el lehessen kormányozni.

Soha a Viktória összeomlása nem következett volna be, ha a részvénytársaságok gazdálkodásának ellenőrzését a kormány kodifikálta volna

és kötelezővé tette volna a hites könyvszakértők által való ellenőrzést. Bacher Emilnek sok társa robog még ma is a pesti utcákon, kényelmesen terpeszkedve hatalmas autóján, igazgató urak, akik mögött vállalataik alaptőkéjének gyakran csak egy töredéke van s *akik mégis minden komoly ellenőrzés hijján gazdálkodnak idegen emberek a részvényesek vagyonával, mintha senkinek e világon felelősséggel nem tartoznának.* Ha az a szörnyü veszteség, amely a magyar gazdasági életet a Viktória összeomlásával érte, nem téritette észre a gazdasági élet ellenőrzésére és vezetésére hivatott urakat, mitől reméljük azt, hogy *ez a reform, amelyet a jogászvilág és a független szakemberek közel két évtized óta, pontosan a Magyar Kenderipar —Salzmann & Comp. botránya óta követelnek, végre megvalósuljon?* Egy századrészébe se került volna annak az összegnek, amelyet a Viktória szanálására közpénzekből fordittottak, hogy *fölállitsák-e a független ellenőrző hatóságot, amely az ehhez hasonló botrányok kitörését a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kemény és hozzáértő ellenőrzésével egyszer s mindenkorra megakadályozta volna.* (K. D.)

× **A világ pénzpiacának nagy szenzációja** az a versengés, amely a német Montantrust nagy kölcsöne körül az amerikai és a német bankok között föllángolt. E hó 25-én kellett volna a német nehézipari vállalkozások e nagy inveszticiós kölcsönének, amely teljes összege *hatvan millió dollárra* van tervezve, az amerikai piacra eső tranche-át, *harminc millió dollárt, a newyorki tőzsdén alárásra bocsálani, de a kibocsátást váratlanul elhalasztották*, mert a német D. bankok állitólag *olcsóbb* ajánlatot tettek, mint a Dillon, Read & Co. cég, amely a kölcsön lebonyolitásával volt megbizva. Nem az első eset ugyan, hogy az európai tőke, illetve az európai bankok mögött álló ismeretlen amerikai pénzesoport versenyre kel a newyorki piaccal. A német vasutak elsőbbségi kötvényeinek kibocsátásánál az amerikai tőke csak nagyon kis részt tudott biztositani magának, de *ezuttal történik először, hogy az európai banktőke nyiltan versenyre kel az amerikaival és a nagy német Montan-kölcsönnek felét magának követeli. Egymilliárd háromszáznegyvenhat millió dollárt tett ki az összeg, amelyet külföldi nyilvános testületek és magánvállalkozások számára az amerikai pénzpiac az elmult esztendőben folyósitott s ebből a nagy összegből egynegyed milliárd dollár esett Németországra.* Ugy látszik azonban, hogy az elhelyezést kereső amerikai tőke, ahelyett, hogy csökkenne, *egyre gyarapszik* s részben Londonon, részben azonban a City elkerülésével, közvetlenül Németországon keresztül igyekszik az európai gazdasági életben elhelyezkedést keresni. Ennek az Európa felé nyomulásnak közvetlen következménye *az amerikai, a nyugateurópai és középeurópai kamatlábak közötti „Spannung" fokozatos lecsökkenése, az európai pénzpiacokon egyre nagyobb nyomással jelentkező pénzbőség s minden jel arra mutat, hogy az őszre jelentősen alacsonyabb kamatlábra számithat a magyar gazdaság is, amely a nagy szanálási válság ellenére még mindig nagyobb bizalomnak örvend a nyugati piacokon, mint a bennünket környező államok bármelyike.*

× **Megkezdődött a csch-magyar vámháboru, — mondja az Omge igazgatója.** Miskolcról telefonálja *A Reggel* tudósitója: Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület vasárnap tartotta Miskolcon népes vándorgyülését, amelyet gróf *Somssich László* elnök nyitott meg. A tárgysorozaton szereplő szakkérdések megvitatása után dr. *Mutschenbacher Emil*, az Omge igazgatója tartott előadást, amelyben rámutatott arra, hogy az uj csch vámtörvénnyel — akármennyire kellemetlen is bevallani — *kétségtelenül megkezdődött Magyarország és Csehország között a vámháboru. A magyar mezőgazdaságot rendkivül sulyosan érinti, hogy a fölvidéki piacot elzárják előle*, de nyugodtan kell elviselnie azokat a megpróbáltatásokat, amelyek reáhárulnak.

× **Bud pénzügyminiszter szerdán nyilatkezik az adópolitikai reformokról.** A nemzetgyülés szanálási bizottsága szerdán tanácskozik a *nyugdijasok*, valamint a *betegápolás* és a *gyermekvédelem* ügyéről, végül pedig a *kamatjövedelmek illetékéről.* A kormányhoz közelálló helyen közölték *A Reggel*-lel, hogy *e kérdések tervezett megoldása egyáltalában nem hátrányos az adózókra nézve és igy a készülő rendeleteket előreláthatóan rövid vita után fogja a szanálási bizottság tudomásulvenni.* Értesülésünk szerint azonban a bizottság tagjai föl fogják használni az alkalmat és *nemcsak a Bacher-ügyben, hanem az összes aktuális pénzügyi kérdésekben, különösen pedig a halaszthatatlan adópolitikai reformok ügyében meg fogják interpellálni Bud pénzügyminisztert*, aki minden részletre kiterjedő fölvilágositásokkal fog szolgálni.

× **Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Rt.** a kereskedelmi és pénzügyminiszter által jóváhagyott 1925. évi zárószámadásait az igazgatóság megállapitotta és a közgyülést e hó 30-ára tüzte ki. Az 1925. év nyeresége 428,485.064 K, amely összegből a társaság osztalékot nem fizet. E nem kedvező eredmények oka a középeurópai sulyos gazdasági helyzet, amely miatt a hajózás négy hónapig szünetelt. A társaság szerződéses hajózási szolgálatának ujra szabályozása sem történt még meg.

Farkas Mátyás
m. kir. postás:
„Telt voltam tyukszemekkel"

ELÉG VOLT!

Nem szükséges, hogy az ember éppen postás vagy elárusitókisasszony legyen, hogy megismerje azokat a gyötrelmeket, amelyeket az érzékeny, fölpuffadt lábaknak okoz a fáradtság vagy a **cipők szoritása.** De mindazonáltal Farkas Mátyás postás és Klein Gizella kisasszony elárulják azt az egyszerü módszert, mellyel végleg megszabadulhat az ilyen természetü lábfájásoktól. Ők tapasztalatból mondhatják, hogy a Szt. Rókus lábsó lábukat tökéletesen rendbehozte. Elegendő, hogy a külföldön már régóta bevált **Szt. Rókus** lábsóból egy csekély menyiséget beleteszünk egy **lavor** melegvizbe és áztatjuk a lábat rövid ideig. A **Szt. Rókus** lábsós viz fölüditi és finomitja a lábat, megszünteti a föltöréseket és égető érzéseket. Leküzdi a láb összes zavarait, **a kellemetlen lábizzadást.** Hosszabb áztatás megpuhitja a tyukszemeket és egyéb kinzó bőrkeményedéseket annyira, hogy azok kés vagy borotva nélkül könnyen eltávolithatók.

Szt. Rókus lábsóval való áztatás után járkálhat amennyit akar, állhat egyhelyben órák hosszat a legcsekélyebb fáradtságérzet nélkül. Az uj cipő, sőt a szük cipő éppen olyan kényelmes lesz, mintha évekig hordta volna.

Klein Gizella
elárusitó kisasszony:
„A cipő szoritása miatt ugy jártam, mint egy nyomorék"

Egy nagy csomag **Szt. Rókus** lábsó ára **16 ezer korona**

Kapható minden gyógyszertárban

Ha nem kapna, forduljon közvetlenül a magyarországi képviselethez:

Szt. Rókus Gyógyszertár

VII, Rákóczi-ut 70. szám

Figyelmeztetés!

Óvakodjunk silány utánzatoktól, melyek ártalmára lehetnek. — Eredeti **zöld csomagban, Szt. Rókus névvel és Szt. Rókus képével**

Az idei 330 napos színházi szezónban

230 estén idegenek játszottak a pesti színházakban!

(A Reggel munkatársától.) A betiltott Reinhardt-előadással kapcsolatban szomoru statisztikát közlünk alább az olvasóval. Ebből a statisztikából kitünik, hogy az idei szinházi szezonban, amely, minthogy egyetlen szinház sem engedélyezett négy-öt hétnél hosszabb szabadságot tagjainak, nyugodtan nevezhető 330 naposnak,

230 estén idegen müvészek és idegen társulatok vendégjátékai töltötték ki a pesti színházak müsorát!

Ez a külföldi invázió — anélkül, hogy gondolatban is helyeselnők a Reinhardt-előadás betiltását — viszont

semmiesetre sem helyeselhető!

Valahogy ugy érezzük, hogy a büszkén emlegetett, hires magyar szinházi kultura szegénységi bizonyitványát jelenti ez a 230 idegenelőadás, amely nélkül, ime, *nem tudtak a pesti szinházak müsort csinálni*, nem is szólva arról, hogy minden idegen társulat

magyar szinészektől, magyar szerzőktől vonja el azt a keserves néhány garast,

amely számukra a magyar közönség megapadt zsebeiben még föltalálható.

A statisztika szerint az idegen vendégszereplésekben a Városi Szinház vezet, amely ebben a szezonban

összesen 123 estén látott idegen müvészeket és idegen társulatokat vendégül szinpadán!

Ebből *Saljapinra* 2 este esik, *Bohnerre* 10, *Baklanoffra* 10, *Schwarz Verára* 12, *Teiko Kiwára* 15, *Piccaverre* 3, az olasz staggionera 5, *Németh Máriára* 10, *Lipkowskára* 6, *Hansi Niesere* és társulatára 10, *Grosavescura* 2, *Jadlowkerre* 10, *Gerő Erzsire* 2, *Gunar Tolnaesre* 1, *Rose Aderre* 4, *Armentanora* 5, *Anday Piroskára* 2, *Ruth Townsendre* 1, dr. *Krügerre* 2, *Bolandra* 1, *Olsewskára* 5, *Schinperre* 3, *Petrovics Milánra* és *Puntschardre* 1—1 este esik. Ez összesen 123. Ez a szám természetesen egyáltalán nem esik olyan sulyosan a latba, *mint például a Renaissance Szinház vagy a Fővárosi Operettszinház*, mert mig azok

ugyszólván kizárólag egész társulatokat foglalkoztattak,

a Városi Szinház amelyet ebben az évben kellett Sebestyén Gézának halottaiból *mindenáron*, szóval tömeges idegen vendégszerepeltetések árán is föltámasztania, nagyobbrészt csak előadásainak mélyitésére hivott meg egy-egy vendégot.

Ezze lszemben a

Fővárosi Operettszinház

szinpadán

6 estén szerepelt a Burgtheater együttese,
10 estén a Moissi-társulat,
12 estén Werbezirk és társulata,
3 estén a Nedbal-balett,
5 estén a Deutsches Volkstheater,
5 estén a Stanislawsky társulat és
8 estén a Jushnij-kabaré.

A Renaissance-Szinházban

14 estén a Chocolat-Kiddies-ek,
8 estén az Exl-Bühne,
8 estén az orosz kékmadár-kabaré,
5 estén Orska,
3 estén Nyota Inyoka és
1 estén — Bicsérdy mester vendégszerepelt,

hogy betetőzze és nevetségessé tegye ezt az egész külföldi tatárjárást. A Terézkörüti Szinpad

36 „Leopoldi-Wiesenthal"

estéjéről nem is beszélve. Mintha csak nem is Budapesten, hanem igazán — *Bukarestben* volna az ember. Ahol a hazaiak *csapnivalóak*. Ezzel szemben minden pesti szinház Párisban állhatna.

Orchideás angol dámák és quaker-kalapos amerikai turistanők

lázas áhitattal hallgatják Sacha Guitry szinházában az ifju Mozart szerelmi kalandjait

Az első fölvonás előtt vetitett fölirások tudatják a közönséggel, hogy ki volt Mozart, a nagy zeneköltő. — Az utolsó fölvonás végén Mozartot kidobják Párisból

Páris, junius 24.

(A Reggel munkatársától.) Párisban minden szinházi előadáshoz *minden ember kap kedvezményes jegyet*, — még a hotelportások is csekély borravalóért kinálják a két személyre szóló hat-, nyolc-, tizenkétfrankos fauteuil d'orchestre-bonokat. Kivétel, *amihez nem adnak soha kedvezményt: a revük és Sacha Guitry darabja.* Ez azt jelenti, hogy *Guitrynek* épp olyan jól megy, mint *Mistinguettnek* vagy a népszerü *Chevalliernak*, akik

kétszáz ruhátlan nővel köritik esténként magukat,

vagy olyan jól megy Guitrynek, mint a *revue espagnole*-nak, amelyben legalább *tizszer hallja az ember* más és más görlöktől a mostani világslágert, a vidám „Valenciá"-t. Igen, Sacha Guitrynek is jól megy Párisban, ugy is, mint szinháztulajdonosnak, ugy is, mint szerzőnek, sőt ugy is, mint szinésznek — pedig legujabb darabja, a „Mozart" cimü zenésjáték *hihetetlenül silány és giccses.* (Igaz, valószinü, épp ezért kasszasiker...) A darab hőse — Guitry bemondása szerint — Mozart, az igazi Wolfgang Amadeus Mozart, salzburgi zenealkotó és örökkévaló genie. Hogy tévedés ne essék a dologban és

hogy a háborusztani közönség tisztában legyen Mozart kilétével, a nemzetközi müveltség kedvéért, előjátékul rövid mozifölirafokban ismertetik a nagy zeneszerző életét.

Amerikai stilusban, statisztikával. Hogy hány éven keresztül hány müvet komponált és hány udvar tüntette ki. E bekonferálás után még feszültebb figyelem ül a közönség tömött sorain. A közönség? Guitry szinházának, *a finom és parfőmös Théâtre Edouard VII.-nek mindenesti közönsége maga is látványosság.* Egyebet, mint *angol szót* jóformán nem hall az ember a földszinten, balkonon és a páholyokból. *Ahány angol és amerikai nő csak eljön Párisba, az mind elzarándokol az Edouard VII.-ről, a volt angol királyról nevezett szinházba* (talán titkos meggyőződéssel azt tartják, hogy ez, valamilyen uton-módon összefüggésben az angol udvartartással). Tény, hogy a *Claridge*, a *Majestic*, a *Carlton*, a *Plaza*, valamennyi angol-amerikai nagyszálló ideküldi dekoltált és zománcolt nagyszerü hölgyeit, a bubifrizurás őszhajut épp ugy, mint a nyakszirtkontyos aranyszőkét, akiknek fődetlen vállairól lecsusszan a sarokházat érő belépő. De ideküldik a puritán angol vagy metodista family-house-ok is turistanőiket, akik

a páholyok bársonykarfájára kirakják vizhatlan köpenyüket, quakerkalapjukat, odaakasztják kampós megyfabotjukat

— a legorchideásabb, legbrokátosabb környezetben. Itt senki sem nézi a másikat, senki sem csodálkozik, hogy valaki netán farsangi módra öltözött, itt mindenki magábaszálltan és jólnevelten várja, hogy szünet multán ismét látható és hallható legyen a kedves kis Mozart édes-bus története... Mert *a Sacha Guitry Mozartja valóban az*, kedves, kicsi és édes *huszéves dandycske, akit nagyon csinos szinésznő, Guitry felesége, a hires Yvonne Printemps alakit.* Ez a primadonna-Mozartocska kolmizott parókában és feszülő selyem térdnadrágban, mint egy rokokóangyal, kiugrik a postakocsiból, egyenesen a legszebb francia udvari dámák közé és legény létére, a kis hamis, öt perc multán a bársonypufnin bevallja, hogy még soha, de soha... másképp, mint platonikusen... nem szeretett. *No, itt most jelentkezett a darab főtémája*, a vezérmotivum és megindul a legnemesebb versengés a francia hölgyek között. A mirtuskoszorus menyasszony, a mindentudó, mindenbáju grófnő, aki a szeptemberi évek küszöbén áll, a kis szubrettkomerna és az operaház primaballerinája —: mindenki versenyez a kis naiv és ledér Mozart első kegyéért. Már-már ugylátszik, hogy a hölgyek legidősbbike, az anyaszerepbe illő, de csodásan szép grófnő fogja elemelni a pálmát, amikor Sacha Guitry, aki a darabban játszik is és aki érzelmileg érdekelt fél a hölgyeknél — *kidobja a kis Mozartot Párisból.* Ennyi az egész, viszont ez betölti az estét nyolctól éjfélig. Még csak annyit a darab jellemzésére, hogy *e Mozartról szóló darab kiséőzenéjét egyáltalán nem Mozart irta.* Minek? Egy *Raynaldo Hahn nevü párisi szalongicsőr látta el aláfestő zenével és primadonna-áriákkal a darabot*, persze,

néha lopott Mozart örökzöld fáiról,

azonban, sajnos, *sohasem eleget.* Sacha Guitry maga — legjobb kvalitásu szinész és *az abszolut okos fej benyomását kelti.* Megkérdeztem tehát egyik intim barátjától, egy Párisban ismert iróembertől, hogy vajjon Guitry komolyan veszi-e az ilyen darabot, amilyen a „Mozart"? A barát nevetve felelt: „Ördögöt veszi komolyan! *Hát olyan képe van Sachának, aki ezt darabnak tartja?* Hanem hagyja békén, szegény fiut, most kezdi a gazdagodást."

Dénes Zsófia

a szúnyogcsipés ellen

Vas- és rézbutorok gyermekkocsik
meglepő olcsó árban
BRUCK vasbutorgyár mintaraktárában Budapest VI, Andrássy-ut 88

SZŐNYEG
Valódi perzsa, szmirna, torontál, kelim, argaman, axminster szőnyegek, linoleum, paplanok, flanel- és finom teveszőrtakarók, ágyelők, ágy- és asztalteritők legolcsóbban árusittatnak
Selyemfényü nagy mokett diványtakaró már 850.000 K-ért
Velour plüss ebédlőszőnyeg csak ... 1,300.000 K-ért
Alkalmi vételek Fizetési könnyitések
SCHILLINGER BÉLA
Budapest VI, Teréz-körut 15. sz. Alapitva 1906

TUNGSRAM
„MR" RÁDIÓCSÖVEK
Tökéletes vétel!

Budán a II. kerületben, a Margithid közvetlen közelében
3 utcai szobás lakás
minden mellékhelyiséggel **eladó.** Ajánlatok „Magasföldszint" jeligére A Reggel kiadójába

MAGYAR LÉGIFORGALMI RT
Budapest VII, Erzsébet-körut 9 (Newyork-palota) Telefon: József 83-87
LÉGIFORGALOM
BUDAPEST—WIEN
NAPONTA
Üzemközösségben a Deutsche Luft Hansa A.-G.-vel
Közvetlen csatlakozások:

Amsterdam	Halle	Malmö
Baden-Baden	Hamburg	Moskau
Basel	Hannover	München
Berlin	Karlsruhe	Ostende
Bremen	Kopenhagen	Paris
Brüssel	Kowno	Reichenhall
Danzig	Köln	Rotterdam
Dortmund	Königsberg	Stettin
Dresden	Leipzig	Stuttgart
Frankfurt M.	London	Stockholm
Fürth-Nürnberg	Magdeburg	Zürich

Menetrend:
ind. 7⁰⁰ 16⁰⁰ Budapest érk. 9⁴⁵ 18⁴⁵
érk. 8⁴⁵ 17⁴⁵ Wien ... ind. 8⁰⁰ 17⁰⁰
Az autó indul a New-York-palotától reggel 6⁴⁰ és 15⁵⁰-kor
Jegyváltás, fölvilágositás az igazgatóságnál és az összes menetjegyirodákban

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

mit szól ehhez a gyönyörü szinházi időjáráshoz: eső, szélvihar, árviz, éppen csakhogy hó nem esik és megfagyott áldozatokról nem hall az ember.

— Áldozat azért van: Honthy negyedik napja fekszik 40 fokos influenzában...

— Csak feküdt, már ma föl is lép ujból, amint erről Zerkovitz, a legfrissebb budai táblabiró értesit...

— Táblabiró?

— Sebestyén Géza nevezte el igy, minthogy, ördög tudja, hogy csinálja, estére mindig megvan a táblája. Ha esik, ha nem.

— Hát esik?

— Hát, ha egyszer Bródy Pista ujból kinyitott...

— Igaz is! Nahát mi volt a szigeten?

— Kis kokszkályhákat vittek be a nézőtérre, hét melon volt a bevétel, ami a hőmérőt tekintve, nagyon csinos összegnek tekinthető. Nagyon kedves, szines előadás volt, nagyjában a régi szereplőkkel: a Dénes—Princz-párral, továbbá a két „Überläufer"-primadonnával, a szőke Szokolayval és — hogyne emlékezne még rá —: Balogh Böskével, akik a Jardinból söktek át a szigetre.

— Miért söktek?

— Hát csak nem lesznek bolondok gázsi nélkül föllépni! Ilyen még nem is volt, hogy megindítanak egy vállalkozást, nagy reklámmal, artistákat, szinészeket szerződtetnek, nyilván arra számitva, hogy lesz majd publikum is s amikor kisül, hogy erre ma Pesten nemigen szabad számitani, akkor egyszerüen nem fizetnek gázsit. Csodáljuk, hogy ehhez a hazárd kis vállalkozáshoz Pallós Tivadar odaadta jóhangzásu nevét!

— Hja, a példa ragadós. A városban kezdődött, a ligetben folytatódik...

— No, nem mindenütt! Feld Mátyás például tiltakoznék ez ellen, ha hallaná. Neki is szombaton volt a premiérje, ezuttal azonban nem ő irta a hires müintézet nyári slágerét, hanem Sas Ede urunkbátyánkra bizta a dolgot, aki megható, finom, hol édes, hol bús életképet szerkesztett össze a felejthetetlen Blahánéról. Igazán kedves, nivós, érdemes munka a Sas Edéé. Sor- és korrendben Jaczkó Cia, Somogyi Bogyó, Dömötör Ilona és drága Rákosi Szidi játszák Blahánét különböző szerepeiben. Matyi áldozatkészségben lepipálta a kőszinházigazgatókat. Rákosi Szidivel egy pillanatig beszélgetett A Reggel az öltözőjében, a nagyasszony nagyon meg volt hatva a másik — nagyasszony szerepétől:

— Jaj lelkem, tudja-e, hogy most kerülök be először A Reggel-Intim Pistába, pedig elég rég vagyok szinésznő. Ugy látszik, kezdek én is beérkezni. És hát mit mondjak a Blahánéról. Annyi emlék elevenedik föl bennem, amikor játszom, hogy nem tehetek róla, de sokszor elsirom magam. A drága Lujza... Nem hittem volna, hogy valamikor az ő alakjában lépek szinpadra...

— Nagy siker volt?

— Matyi meg van elégedve, pedig azt azután igazán mindenki tudja, hogy ő a legnagyobb „siró" az egész városban... Ezt adja össze: 12 millió a napi rezsije és az öreg Zsiga bácsi mégis mosolygva járkált a vasárnapi zsufolt nézőtéren. Világos, akkor, hogy siker volt, nem?

— De.

— Sőt Balaton-Világos! E romantikusan egyszerü fürdőhelyen ugyanis egész kis operistakolónia alakult. Itt nyaral Székelyhidy Ferenc és Marschalko Rózsi, aztán a főrendező, Márkus László ezermester a feleségével. Márkus, persze, még rousseau-i elvonultságában sem pihen, sőt ellenkezően: a Balaton partján festi a „Farsangi lakodalom" londoni diszleteit a Gaety Theatre számára. Összel lesz a premier...

— Ne az őszi, a nyári premierekről, édes komám!

— Egyéb premierujság az „Antónia" uj, nagy sikere, amelynek reprize igazi premierszámba menő előadás volt. Zsazsát ugy ünnepelték, mint a premieren, még a harmadik fölvonás után is bentmaradtak az emberek a nézőtéren, ugy tapsolták — Tóni nénit.

— Hát, hiába, aki népszerü, az népszerü. Hallom, Tóni néni regattista lett!

— Igen; képzelje, egy hónapja evez; a multkor egyesegyedül fölevezett Szentendréig, de vesztére, mert összekerült a regattistákkal s azok a tiszteletére olyan murit csaptak, hogy estére alig birta elénekelni a hires, szép Longfellow-dalát a „Seybold"-ban.

— De most nem a régi szöveggel énekli...

— Nem, mert megtudta, hogy Szép Ernő is leforditotta amugy privát passzióból a gyönyörü Longfellow-t, amely szinte az angol eredetinek legcsillogóbb szépségeivel is vetekszik, azóta a Szép szövegét énekli. Majd elolvassa legközelebb, persze, A Reggel-ben.

— Már lapozok is...

— Na várjon, hadd mondjam csak el még Zsazsáról, mint evezősről, hogy vasárnap a regatta előtt Pilitzzel, a Neptun kitünő szkiffistájával végigevezett a pályán a Neptun szineiben. Hófehér dressz volt rajta, kék szalaggal, ugy nézett ki, mint egy huszéves „jány" — (ahogy ő mondaná), a publikum persze megismerte s végigtapsolta az egész pályán.

— Ez a Zsazsa, ez a Zsazsa. Közben minden este játszik.

— Hja, édes egy Bendeguz ecsém, ez nem afféle gyönge juharfából való gyerek ám, ez a Fedák. Kemény beregi bükkfából van az faragva, bicskával nem is vágható, hacsak fejszével nem...

— No de kinek van a mai világban fejszéje?

— Ez az, látja. Bányai Sándor dr.-nak például, aki hazajött Párisból és 26.000 darab Unió részvényét, amelyet darabonként 1 dollárral vett annak idején, 10.000 dollárért átengedte a Sándor és Sándor tőzsdebizományi cég háta mögött álló Faludi Jenőnek, csakhogy „végkép megszabaduljon tőle", amint ezt ő maga mondotta valakinek.

— Na és a pletyka?

— Vasárnap délelőtt, a Nemzeti Kaszinóban elterjedt hirek szerint, egy ismert nevü, rokonszenves arisztokrata oltárhoz vezette a gyönyörü Hoffmann Palmát, aki egyideig a szinipályára való lépés gondolatával is foglalkozott és akkoriban rövid ideig Csortos Gyula növendéke volt. Egy másik kis hir: a mindig vidám, kedves, Vásárkelyi Gyula kollegánkat váratlanul jogi doktorrá avatták szombaton délben. Majd ha ügyvéd lesz, rábizom az összes „Intim"-ügyek képviseletét... Egy harmadik: Zahler Magda Rio de Janeiróból kapott remek szerződési ajánlatot és most ül össze a családi tanács, kiengedjék-e a nagy vizeken is tulra...

---

* **A Szinpadi Szerzők Egyesülete** ma este 6 órakor a Fészek Klubban rendkivüli igazgatósági ülést tart. A tárgy *fontosságára való tekintettel* az elnökség az *egyesület minden tagjától elvárja, hogy az ülésen föltétlenül meg jog jelenni.*

---

* **Artistavizsga a Royal-Orfeumban.** A Magyarországi Artista-Egyesület nyári vizsgaelőadását e hó 30-án délután 5 órakor tartja a Royal-Orfeumban. A vizsgázók között van 10 Nirschy-növendék, egy fütymüvész, egy leendő magyar Breitbart, több bohóc és céllövő.

* **„Bujdosik a betyár"**, három film- és két szinpadi részből álló filmjáték, nagy sikert aratott a Capitol-filmpalotában. Abonyi Mariát, Misley Annát, Bihari Sándort, Szirmai Vilmost és H. Heltai Jenőt, a kiváló rendezőt ünnepelte a publikum.

* **Két szinészvizsga.** Nyár idején, záporpróbák és lombszinpadok nyilásának idején fakadnak az uj szinpadi bimbók is. Ezen a héten két vizsgaelőadás is volt. *Rákosi Szidi* szinésziskolájának növendékei a „Névtelen asszony"-ban mutatkoztak be. A cimszereplő *Zádor Erzsi*, bár csak elsőéves növendék, meglepő fölkészültséggel játszott és komoly tehetségnek bizonyult. A férfiszereplők közül *Kollár Szilárd* és *Takáts Antal* emelkedtek ki az együttesből. — *Rózsahegyi Kálmán* szinitiskolájának hatalmas számu növendékgárdája két napon, szombaton és vasárnap vizsgázott. A vizsgaelőadást *Rózsahegyi Marica*, mint a Nemzeti Szinház uj tagja nyitotta meg. *Adám Piri* és *Bodó Ica* pompás naiváknak, *Szakáll Dénes* és *Egry István* kitünő parasztszinészeknek bizonyultak. *Gaál Dezső* és *Lontay István* nehéz drámai szerepekben, *Karácsonyi Krisztin* népszinműszerepben állták meg derekasan a helyüket.

---

* **A bécsi Modernes Theater vendégjátéka a Fővárosi Operettszinházban.** A német szinpad egyik legkiválóbb drámai együttese, a bécsi Modernes Theater, a hét szerdáján kezdi meg öt estére terjedő vendégszereplését a Fővárosi Operettszinházban. Kitünő vendégeink elhozzák értékes müsoruk legkiválóbb sikereit. Többek között Galsworthynak, az „Uriemberek" világhiru szerzőjének két legujabb alkotását. Bemutatóra kerül:

Szerdán, junius 30-án:
Galsworthy: „Sensation" (The Show)
cimü müve, a legizgalmasabb és legérdekfeszitőbb drámák egyike, amely az angol társadalmi élet visszásságai ellen fordul.

Csütörtökön, julius 1-én:
Galsworthy: „Urwald" (The Forest)
cimü társadalmi drámája.

Pénteken, julius 2-án:
Lothar és Ritter: „Das Gespensterschiff"
cimü groteszk komédiája.

Szombaton, julius 3-án, ismét
Galsworthy: „Sensation"-ja
szerepel a müsoron.

Vasárnap, julius 4-én:
James Barclay: „Bobbys letzte Nacht" (Bobbys last night)
cimü angol vigjátéka kerül bemutatóra.

Valamennyi előadást Ludwig Körner igazgató, a bécsi Burgtheater volt kiváló tagjának vezetése és rendezése mellett a teljes eredeti szereposztásban tartják meg.

A jegyeket rendes helyárak mellett már árusitják a Fővárosi Operettszinház pénztárai és az összes jegyirodák.

* **„Antónia" és „Seybold" Fedák Sárival a Vigszinházban.** Lengyel Menyhért két ragyogó vigjátéka uralja a hét müsorát. „Seybold" diadalmasan folytatja szenzációs pályáját az ötvenedik előadás felé. „Antónia" pedig mostani felujitásánál megint megmozditotta a várost és zsufolt házak közönsége gyönyörködik Fedák Sári és a nagyszerü vigszinházi együttes páratlan müvészetében. Aki látta „Antónia"-t, megnézi „Seybold"-ot és „Seybold" csodálói ujra megnézik „Antónia"-t, mert a két különböző szerepben Fedák Sári a szinjátszás és a nagyvonalu müvészet olyan skáláját mutatja, amihez foghatót ma a világ egyik szinpadán sem látni. Minden előadásnál ünneplő ováció jutalmazza Fedákot s a szereplőket: Hegedüs Gyulát, Ilosvay Rózsit, Gazsi Mariskát, Tóth Böskét, Lukács Pált, Kürti Józsefet, Uray Tivadart, Berczyt, Sárkadit, Szerémyt, Gárdonyit — olyan együttest, amely ritkán szerepelt magyar szinpadon. Az „Antóniá"-nak külön szenzációja Magyary Imre zenekara. A két darab a következőképen váltakozik a Vigszinház müsorán: Hétfő: „Seybold"; kedd: „Antónia"; szerda: „Seybold"; csütörtök: „Antónia"; péntek: „Seybold"; szombat: „Antónia"; vasárnap: „Seybold".

MAGYAR SZINHÁZ
Vasárnapig, julius hó 4-ig
minden este
CSIBI
Bajor Gizi Mészáros Giza
Csortos Gyula

„A pesti lány"— Király-Szinház

Vigszinház
Minden este
Fedák Sári
föllépései
LENGYEL MENYHÉRT
ragyogó vigjátékaiban:
SEYBOLD
ANTONIA

Női és gyermek vászoncipők teljes kiárusitása!
Gyermekvászoncipők valódi bivalybőrtalppal és sarokkal 23—26. szám **35**, 27—30. szám **48**, 31—35. szám **55 ezer** korona
Schäfer-cégnél. Budapest I. ker., Döbrentei-tér 4. szám

„Martini Vermuth" Torino
Vezérképviselő: **BORHEGYI F., V., Vörösmarty-tér 4.**

Fényképező cikkek
legnagyobb választékban 1926/**R.** juniusi képes árjegyzék bérmentve. MAGYAR FOTÓIPAR, KIRÁLY-UTCA 69. sz.

„Hennessy Cognac"
Vezérképviselő: **BORHEGYI F., V., Vörösmarty-tér 4.**

ZÁLOGCÉDULÁKAT kiváltok. Ékszereket bárkinél drágábban veszek.
Singer J. IV, Egyetem-utca 11. Alapitatott: 1896. Telefon.

Milyen idő lesz juliusban?

Baur, a hires német meteorológus megjósolja a magyarországi időjárást is

(A Reggel tudósitójától.) Ebben a bánatosan esős juniusban, amely eláztatta a szép magyar nyár elejét s amely miatt idejére nem érlelte meg a map a magyar kalász tengerét, kiváncsian fordul a figyelem julius felé. *Milyen lesz vajjon a juliusi időjárás?* A meteorológusok, akik tudományos alapon foglalkoznak az időjóslással, még eddig *nemigen találták meg a kulcsát annak, hogy megmondhassák a következő hónapról,* vajjon túlbő lesz-e az esőzés és milyen lesz a hőség. Az utóbbi négy évben különösen két meteorológus, *Myrbach* és *Baur*, a Deutsche Landwirtschafts-Gesellschaft meteorológusa tünt ki azzal, hogy *az évszakok időjárását* előre megjósolták. Baur ezzel nem elégedett meg és uj rendszert keresett, amelynek segitségével *nemcsak a következő évszak, hanem a következő hónap időjárásáról is prognózist adhat.* Igy deritette ki, hogy *a juliusi időjárás kiszámitható a juniusi légnyomásból.* Megfigyelése szerint ugyanis

ha junius 1—20 között a norvég partokon magas a légnyomás és junius 21—30 között Németország fölött alacsony, akkor Németországban nedves juliusu időjárás várható,

ellenkező esetben pedig száraz. Baur tehát képletéből julius 1-én meg fogja mondani, hogy Németországban milyen lesz a julius. A német meteorológus azonban magyarországi munkatársának kérelmére, amint értesülünk,

Magyarországra külön képletet fog kiszámitani és julius 1-én meg fog érkezni az első korrelációs módszerrel készült időjóslás, amely Magyarországra vonatkozik.

Ehhez a számitáshoz Baur három magyar megfigyelőállomás, éspedig *Budapest, Keszthely* és *Eger ötven évi adatait kapta meg,* 1875—1925-ig, hogy ezeket összesüritse. A három állomáson *a julius hónap esőátlagai* a következők: *Budapest 54 milliméter, Keszthely 80 milliméter és Eger 70 milliméter,* középértékben *68 milliméter.* Ezzel az átlaggal egyezik a mai Magyarország egész területének julius havi esőátlaga is. Baur pedig *azt fogja kiszámitani, hogy a julius havi esőösszeg az idén nálunk a 68 millimétertől milyen irányban és milyen mértékben fog eltérni.* Ezt a juliusi időjóslást *A Reggel* legközelebbi száma fogja közölni. Az *ötven évi statisztika* szerint

az utóbbi ötven év juliusa Budapesten

ilyen volt:

4 julius esős és meleg.
14 julius esős és hüvös.
17 julius száraz és meleg, végül
15 julius száraz és hüvös volt.

Eszerint elég gyakori tehát az esős és a hüvös julius is.

MOZI

Amerika és Európa filmháboruja, amelyben csak a közönség nyerhet

Azt nem kell mégegyszer leszögeznünk a magyar közönség előtt, hogy Amerika és Európa között a legkomolyabb filmháboru van. Olyan ez a háboru, mint a világháboruban a Vogézekben vivott csata. Láthatatlan háboru. Az amerikaiak első manővere az, hogy mindenkit, aki Európában értéknek bizonyult, magukhoz szivnak, kivisznek Amerikába, a második etappe viszont, amit most kezdenek, hogy kiadták a jelszót, amely szerint Amerikának „európai" filmeket kell készitenie. El kell lesni az európai izlést, el kell lesni az európai érdeklődés vonalait és aszerint kell dolgozni Amerikában. A német és francia filmgyártás — amelyek az európai kinematográfiát képviselik — az amerikai technikát akarják megtanulni. Hogy a harcban ki és mi fog győzni, ma még nem tudjuk.

Amerikánál van az anyagi erő, Németországnál és Franciaországnál a lelkierő és az energikus akarat.

De bárki is lesz a győztes, annyi bizonyos, hogy a közönség már okvetlenül nyerni fog a veszekedésen. A tertius gaudens feltétlenül a közönség lesz.

Ezt legalább is megállapitottuk az Ufa-szinház csütörtöki premierjén. Az Ufa leleményes vezérigazgatója, *Daróczy József,* a filmszakma egyik kitünő ismerője, nagyon jól ismeri ennek a filmháborunak a fázisait és a közönség számára akarja levonni belőle a nyereséget. Ez a nyereség egyelőre abban áll, hogy legutóbbi müsorában izelitőt adott ismét a német és amerikai filmgyártás stilusából. Mindkét márkából olyasmit választott ki, ami föltétlenül érdekli a publikumot. A müsor gerincévé „A három kakukóra" cimü német kalandorregényt tette. Romantikus, izgalmas mese és a kalandok gyors egymásutánjában, a szinhely pompás tarkaságában már nagyszerüen látszott az amerikai hatás, amelynek első és legfőbb érdemei közé tartozik a gyorsaság és rövidség. — A müsor másik filmje viszont „A manikürgörl" cimü amerikai játék, amely modern, nagyvilági pazar kiállitásu, de amelynek neoromantikus meséjében már viszont a német hatás látszott. Bebe Daniels játssza a film főszerepét — itt valóban lehet mondani —, a tőle megszokott kedvességgel.

Az amerikai-európai filmháboruból tehát eddig az Ufa közönsége egy jó müsort profitált. (n)

A cirkuszkirály

Régi gyermekálmaink — legalább is azokéi, akik gyermekkorukat falun töltötték el — csak egy szenzációt ismertek. Ez a szenzáció a cirkusz volt. A falu és a kisváros egybangu életében a vándorcirkusz hozott valami élénkséget. Amint tarka ruháikban nagy csinnadrattával fölvonultak a város utcáin az artisták, amint végigbolondozták a házakat a clownok, akik rendszerint az igazgató ur legszükebb családjához tartoztak, mindenki kisereglett a kapu elé.

És ha véletlenül a cirkusznak az obligát lovakon kivül egyetlenegy elefántja vagy tevéje is volt, akkor lázban égett már minden benszülött.

Ez a hangulat, ez a kép jelenik meg szemünk előtt a „Cyklon-cirkusz" cimü film kezdetén, amelyet a Kamara, Corvin, Kert és Corso mutatnak be csütörtöktől kezdve. Már ez az első kép meg fog ragadni mindenkit. A cirkusz világa még ma is nagy hatást tesz mindnyájunk fantáziájára és itt, e filmen, nemcsak maga a cirkuszélet ilyen vonzó, hanem maga a történet is, amely a cirkusz ponyvája mögött lejátszódik. Izgalmakban, fordulatokban gazdag, meséjében élénk és lebilinceselő ez a pompás amerikai film, amelynek a cirkuszi szenzációkon kivül attrakciója még egy pompásan megrendezett, a valóság minden izgalmát csoportositó és nyujtó bokszerkőzés is.

Noblesse oblige

Vannak bizonyos kötelezettségek az ember életében, amelyeket nem a törvény, nem a morál, hanem a noblesse ir elő. Ilyen kötelezettség például az, amely a nagy nevek viselőire sulyosodik. Ha valaki közönséges nevviselője, sok olyasmit megengedhet magának, amit előkelő, ismert nevek viselője nem tehet meg.

A mozielőben is van noblesse, ami kötelez.

Ez a noblesse azokat terheli, akik világhirü nevek viselőinek a rokonai.

Például ilyen Richard Talmadge. A világhirü Talmadge-nővérek fivére — ha már moziszinészi pályára lépett, azt a kötelezettséget hozta magával, hogy muszáj jó szinésznek lennie. Richard Talmadge, számtalan vidám és merész kalandortörténet hőse, be is váltja ezt a kötelezettséget, amennyiben minden filmje, sőt filmjeinek minden jelenete attrakciós a maga nemében. „Az éjszaka fantomja" cimü kalandortörténet, amelyet csütörtökön mutat be a Corvin és Kamara, ismét alkalmat nyujt Richard Talmadgenak a merész és nyaktörő trükkökre és ügyeskedésekre és ezt az alkalmat Richard Talmadge ki is használja, ugy, hogy a film mindvégig változatos, érdekes és meglepetésekben gazdag.

Forró szinházi esték
ma és minden nap **Capitol-Filmpalotában**
„BUJDOSIK A BETYÁR"
Adorján László, Vincze Zsigmond szenzációs sikert aratott énekes, táncos filmjátéka. **Abonyi Marienne, Misley Anna, Bihari Sándor, Szirmai Vilmos és H. Heltai Jenő** a főszerepekben
Előadások kezdete 7, 9 órakor, vasár- és ünnepnap 5½, 7½ és 9½ órakor

30.000 korona egy hónapra a MAGYAR HIRLAP
Negyedévre 90.000 korona
Egyes szám ára hétköznap 1.000 korona
A nagy vasárnapi szám 2.000 korona
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VI, Andrássy-ut 47

Julius 2-án dől el az Unió és a Neumann-féle Magyar Szinház-bérlet sorsa

(A Reggel tudósitójától.) Beszámoltunk arról, hogy az *Unió-szinházak ellen csődkérvényt* nyujtottak be a birósághoz. Ennek a csődkérvénynek a tárgyalását a törvényszéken *Toldy biró julius hó 2-ára tüzte ki.*

Ekkor fog eldölni az Unió-szinházak sorsa.

A csődnyitás nemcsak az Unió-részvénytársaságot illeti, mert a csődnyitással együtt automatikusan

jogi válságba kerül a Neumann-féle Magyar Szinház-bérlet is.

Egyik legnagyobb és legkomplikáltabb csődügyre van kilátás. A legutolsó évben több oly cég ellen nyitottak csődöt, *amely ellen kényszeregyezségi eljárást is lefolytattak,* épp ugy, *mint az Unió ellen.* Most azonban a kényszeregyezségből a csődbe való átmenetben komplikációkat okoz az a körülmény, hogy a regi vagyonfölügyelőt, *dr. Csathó Kálmánt nem lehet tömeggondnoknak kinevezni,* mert tömeggondnok *nem lehet iró, csak ügyvéd.* Másnak kell tehát átvennie dr. Csathó Unió-hagyatékát, ami azért is érdekes, mert

dr. Csathó Kálmán, mint vagyonfölügyelő még ma sincs e tiszte alól fölmentve,

bár a kényszeregyezségi eljárás *már április 15-én jogerőre emelkedett.*

A törvényszék ezért a vagyonfölügyelő fölmentése ügyében még nem határozott, hanem e tárgyban julius hó 10-re tárgyalást tüzött ki. Nincs tehát kizárva, hogy az Uniónak egyszerre lesz *föl nem mentett vagyonfölügyelője és egy kinevezett tömeggondnoka.*

Vasárnap nyolc centiméterrel apadt a Duna, de Bécsből ujabb árhullámot jeleznek

(A Reggel tudósitójától.) A Duna áradásáról a földmivelésügyi miniszterium vizrajzi osztálya *vasárnap megnyugtató jelentést tett közzé.* Eszerint

a Duna szombatról vasárnapra 7 centimétert apadt,

a kulmináció beállása óta összesen 8 centimétert, igy *vasárnap délelőtt a budapesti vizállás 630 centiméter volt.* Ezzel a kedvező hirrel szemben viszont Bécsből a földmivelésügyi miniszterium vizrajzi osztályához olyan jelentés érkezett, amely *valószinüvé teszi, hogy*

a Duna áradása tovább fog folytatódni.

A bécsi és a Duna felső szakaszának vidékéről érkező jelentések szerint ugyanis

a felső Dunán ujabb árhullám indult meg, amely vasárnap már Pozsonyig éreztette hatását.

A Duna felső szakasza körüli vidék időjárásától függ, hogy ez az árhullám *elérkezik-e Budapestre.* Vasárnap *Solti Lajos* műszaki főtanácsos, a főváros ut- és csatornaépitési ügyosztályának vezetője és *Zaitz László* műszaki tanácsos bejárta a Duna partjának *veszélyeztetett vonalát.* A budai Batthyány-téri szivattyuállomáson huszlóerős lokomotiv *dolgozik éjjel-nappal.* A legerősebb működést az aranyhegyi árok mellett álló szivattyu fejti ki.

Óbudának egy része viz alatt áll.

Szerencsére, a viz épületet nem ért el. A főváros mégis elrendelte, hogy az óbudai Szentendrei-utcai iskola álljon rendelkezésre azok részére, akik esetleg az áradás miatt hajléktalanokká válnak. *Budafokon* közvetlenül a Duna partján a közmunkatanács területén évekkel ezelőtt kunyhókat épitettek, az áradás következtében a viz behatolt ezekbe a kunyhókba és

igy több, mint száz embert kellett kilakoltatni.

A főváros a kilakoltatottak részére gyorssegélyt ad s a közeli városi étkezőben ebédellátást utalt ki részükre. *Ujpesten és Megyeren* a viz apadása folytán vasárnap

lényegesen javult a helyzet.

Azokat a területeket, amelyeket szombaton még viz borított, *vasárnap már alig öntötte el a kiáradt Duna.*

Gömbös Gyula kijelenti,

hogy a parlamentarizmust „valamilyen formájában" nem tudja elkerülni...

Az általános választások a jövő évre maradnak

(A Reggel tudósitójától.) A szombat esti Smith-vacsora résztvevői bizalmas megbeszélések formájában nemcsak a Bacher-ügyvel foglalkoztak, hanem a belső politikai helyzettel és

az őszi választások esetleges

is. E megbeszélések eredményeképen meg kell állapitani, hogy *ma már minden valószinüség az őszi választások ellen szól,* vagyis

a választások előreláthatóan a jövő évre maradnak.

E kérdésről szombat estig még a legbeavatottabb kormánykörök sem tudtak bizonyosat és

csak ma látják tisztában a helyzetet, miután a Smith-vacsorán alkalmuk volt tájékozódni a miniszterelnök fölfogásáról.

Jellemző azonban, hogy a kormánypárt egy része, elsősorban *külpolitikai szempontból,* még ezek után sem adja föl egészen az őszi választások gondolatát, bár az egységes párt ugynevezett liberális szárnyára kétségtelenül kinos hatást tett az a kósza hir, hogy uj választások esetén

a kormány reaktiválni fogja Gömbös Gyulát.

A Reggel munkatársa éppen erre való tekintettel szükségesnek tartotta, hogy beszéljen

Gömbös Gyulával.

aki erre vonatkozóan a következőket jelentette ki:

— Semmiféle tárgyalások nincsenek és igy csak annyit mondhatok, hogy *mint külön politikai párt vezére kizárólag ennek érdekeit képviselem és fogom képviselni a választások idején is.*

Munkatársunk most megemlitette, hogy hir szerint

a fajvédők azért orientálódnak a kormány felé, mivel az ország hangulata teljesen ellenük fordult

és anyagi eszközeik kimerülése következtében kénytelenek voltak lapjaiknak bukásába is belenyugodni.

— *Sok anyagi eszközökkel nagyon nem rendelkezünk,* — válaszolta *Gömbös.* — az ország hangulata azonban szorintem erősen *jobboldali.*

Ha momentán olyan volna is a helyzet, hogy visszavonulónak éreznem magam, nálam minden depresszió az ellenkező hatást szokta kiváltani.

A fajvédő eszme visszafejlődéséről beszélnek? Kijelenthetem, hogy

csak egy visszafejlődés van: a liberalizmus visszafejlődése.

A liberalizmus ma már a kutyának sem kell, sem Magyarországon, sem egész Európában. Nem sok idő mulva már mutogatni fognak a liberális emberre: *„Nézzétek csak ezt a csodabogarat!"* Megvagyok győződve arról, hogy *a fejlődés utja jobboldalra vezet.* Természetesen, nem a reakcióra gondolok, mert hiszen

a fajvédelem a legkonzervativabb irányzat, mint ahogy Mussolinit a legkonzervativabb olasznak tartom.

— Az én programom — folytatta nyilatkozatát *Gömbös Gyula* — a haladó konzervativizmus,

a reakciósokat és maradiakat azonban hülyéknek tartom.

Ami viszont a diktaturát illeti, ugy érzem, hogy

a parlamentarizmust — valamilyen formájában — nem tudom elkerülni...

Az ellenzék a szanálási bizottság szerdai ülésén indul rohamra a Bacher-ügyben

Az ellenzék, *A Reggel* munkatársának értesülése szerint, teljesen el van határozva arra, hogy a *Bacher-ügynek teljes tisztázását fogja követelni a kormánytól.* Tekintettel arra, hogy a nemzetgyülést kormányzói kézirattal napolták el, az ellenzéknek nem áll módjában a Ház összehivása és éppen ezért elhatározták, hogy

a szanálási bizottság szerdai ülésén fogjak Bud pénzügyminisztert a Bacher-ügyben meginterpellálni.

A Péter-Pál napi autóverseny a Guggerhegyen

(A Reggel tudósitójától.) *A Királyi Magyar Automobil Klub* ez évi versenyrendjébe programon kivül beilleszteti és az amatőr automobilisták és motorsportkedvelők nagy érdeklődésére talált a junius 29-én délelőtt 10 órakor lefutásra kerülő *guggerhegyi* verseny, amely sikeres sporteseménynek gérkezik. A vasárnap estig beérkezett nevezések között legjobb automobilistáink szerepelnek, motorkerékpárosaink pedig a szó teljes értelmében kivétel nélkül startbaz állnak. Miután a *KMC* különös sulyt helyezett ennél a versenynél az amatőrök legteljesebb érvényesülésének védelmére, a benevezett vezetők közötti küzdelem az egyéni képességek reális eredményeit fogja kifejezésre juttatni.

Induló automobilok: 1. Kellner Alfréd Ö. M., 2. Goldmann jenő Fiat, 3. Lyka István Ö. M., 4. Neumayer István Lancia-Lambda, 5. C. C. Friese Mág, 6. Dietl Hubert Amylcarr, 7. Delmár Walterné Steyr, 8. Delmár Walter Steyr, 9. Kalmár Tihamér Steyr, 10. Szilberleitner József Diattó, 11. Walter Ferencné Fiat, 12. báró Lipthay Antal Salmson, 13. Smik Viktor Salmson, 14. Jeney László Amylcarr, 15. dr. Kalledey Jenő Chrysler, 16. báró Wollner András, Steyr, 17. Sassanov Eduárdné Steyr, 18. Schmidthoffer Ferenc Salmson.

Motorkerékpárok: 1. Hild Károly Nova mellékkocsival, 2. Urbach László A. J. S., 3. Majláth Mihály Triumph, 4. dr. Hajós Imre Scott mellékkocsival, 4. Biller Lajos A. J. S., 5. Delmár Walter Sunbeam, 6. Kubek József F. P., 7. Petrovits Géza Dorman Williers, 8. Puch János Puch, 9. Stantel Gyula Rex Acme, 10. Schuszter Rezső Nera Carr Blackburne, 11. Blaschkovits Péter Royal Enfild, 12. Paull József Royal Enfild, 13. Bauer József Ariel mellékkocsival, 14. Baumgarten László Alcyon, 15. Kovács Sándor Ariel, 16. Bagdy Imre Terrot Jap, 17. Manó József Nova Blackburne, 18. Wolfner László Zenit Jap., 19. Horthy István Norton, 20. Radó Ferenc A. J. S., 21. Dragos Ferenc Méray, 22. Erdélyi Ferenc Méray, 23. Szentléleky László Méray, 24. Szentléleky László D. Rad, 25. Miklós Ervin Matshless mellékkocsival, 26. Kappel Tamás D. Rad mellékkocsival, 27. Horváth János Méray mellékkocsival.

B. F.

Aranyosi nyilvános

négyévfolyamu fiu felső

kereskedelmi iskola

Budapest V. ker., Csanády-utca 19. sz.

Telefon: Lipót 904-31

Beiratások junius 30 és julius 1., 2., 3. napjain

Előjegyzések naponta

A salátával kellemes módon veszünk föl magunkba egészséges táplálékot. Zöldsaláta a legjobb bőrápolószer, azért „egyszer naponta saláta" öregnek-fiatalnak egyaránt hasznos szokás.

A salátát természetesen a legjobb hozzávalóval kell elkészíteni, akkor rendkivül egészséges, mert frissíti a vért és tisztítja a nedveket.

Saláta, mayonnaise, mártás stb. készítésére legfinomabb olívaolajunkat és valódi borecetünket ajánljuk.

Meinl Gyula

BANÁN-BEHOZATAL ÉRETT NYUGATINDIAI BANÁN A LEGJOBB TÁPLÁLÉK BP. TELEFON 982-85

VASÁRNAPI SPORT

Az olasz törvivók domináltak az Európa-bajnokságban

Berti László ezredes második lett a bajnok Chiavacci mögött. — Rozgonyi dr. sulyosan megsérült

Hétfőn van az épée-verseny Budapest nagydijáért

(A Reggel tudósitójától.) A vivás az a határvonal, amely elválasztja az erőművészetet a szépművészettől és félig mind a kettő tulajdonságait és kellékeit magában foglalja. S ebben is van fokozat, mert *a tőr még a kardnál is finomabb.* S kell hozzá inspiráció, mert maga a gyakorlott ügyesség nem szülheti azt a leleményt, amely nélkül a győzelem csak az ellenfél ügyetlenségét, nem pedig ügyességének fölülmulását jelenti. Mint a virtuoz, aki csak a technika bravurjával játszik, olyan a vivó is, ha csak a nyers erőt és a technikai ügyességet viszi sikra. Az a különbség közte és az igazi művész között, ami a kőfaragó és szobrász között.

Vasárnap délelőtt ½11 órakor, miután a teljesen fölázott talaj miatt a Margitszigeten nem lehetett megtartani atőrbajnokságoka, zsüri, versenyzők és nézők a Műegyetemre mentek át, ahol fél órai késéssel kezdték meg a versenyeket.

Az előmérkőzések csoportjai a következők voltak: I. csoport: Carniel (olasz), Sarocchi (olasz), Rozgonyi, Kalniczky, Strauss (osztrák), Friedrich (lengyel). Kiestek: Kalniczky és Friedrich. — II. csoport: Bini (olasz), Marzi (olasz), Lion (osztrák), Ettinger (osztrák), Pappee (lengyel), Hajdu. Kiestek: Pappee és Hajdu. — III. csoport: Gaudini (olasz), Rosichelli (olasz), Berti, Gfellner, Schönbaumfeld (osztrák), Berger (osztrák). Kiesett a két asztrák vivó. — IV. csoport: Pignotti (olasz), Chiavacci (olasz), Rády, Dunay, Huber (osztrák), Ritz (osztrák). Kiesett a két osztrák vivó.

Az érdeklődés természetesen az olaszok felé irányult, akiknek

a hire megelőzte jövetelüket s akik a tőrben a franciákkal együtt a mesterek mesterei.

Különösen szépen dolgozott *Gaudini.* Hosszu, majdnem két méter magas fiatalember, továbbá *Bini,* egy kis, vékony, de rendkivül mozgékony vivó. Gaudini nem tudja még kihasználni testalkata előnyeit, kissé lassu, lépésrohamai vontatottak, de pengevezetése nagyon jó, nyugodtan véd és villámgyorsan riposztiroz, a *Bertyvel* való mérkőzése a délelőtt legszebb vivása volt. Délután azonban elhagyta energiája, a fiatalsága, kiforratlansága még jobban megnyilvánult és ennek tulajdonitható — ami szenzációként hatott —, hogy *a középdöntőből kiesett.* Bini viszont délután még szebben, energikusabban és okosabban vivott, mint megelőzően.

Mindenkit fölényesen vert nagyszerü tempóban kereszttülvitt flestámadásaival és védhetetlen riposztjaival.

A többi olasz — *Pignotti, Rosichelli, Chiavacci, Carnie, Marzi és Sarocchi* körülbelül ebben a sorrendben képviselik a tudást és tehetséget.

A magyarok között *Berty és Gfellner* vivtak délelőtt legjobban; Berty 3 győzelemmel bebiztositotta magát a döntőbe.

Negyedik asszója oly szép és művészi akciókban annyira gazdag volt, hogy az olaszok is ámulva nézték.

Az osztrákok közül különösen *Ettinger* és *Lion* tüntek ki, erélyesen, gyorsan és jó formában dolgoztak, mind a ketten be is kerültek a döntőbe.

A döntő ½7 órakor kezdődött, benne a következők vettek része: *Bini, Marzi, Chiavacci, Carniel, Pignotti, Dunay, Rozgonyi, Berty, Ettinger, Lion.*

Először az olaszok vivtak le egymással asszóikat. Az olasz iskola minden szépségét, gyorsaságát és rendkivül energikus munkáját bemutatták. Mindenki élvezettel nézte munkájukat, a szakértők pedig igaz belső gyönyörüséggel kisérték a szebbnél-szebb akciókat.

Az olaszoknak egymással folytatott versenye ötnegyed óráig tartott, ezután következtek a magyarok. Husz percig tartott küzdelmük, amelyből

Rozgonyi és Dunay fölött aratott két győzelmével Berty került ki győztesként.

Majd a két osztrák vivott egymással. Itt *Ettinger* győzött. Ezután került a sor a nemzetek közti küzdelmekre. Különösen szép volt a *Berty—Chiavacci*-asszó, amely ben az utóbbi elképzelhetetlen gyors támadásaival győzött.

A nagyszabásu vindalon sajnálatos baleset is történt.

Dr. Rozgonyi utolsó asszójában Marzi ellen altestén megsebesült és a mentők szállitották szanatóriumba.

Részletes eredmény:

Európa törbajnoka: G. Chiavacci (Olaszország) 9 győzelemmel. 2. Berti László (magyar) 7 győzelemmel. 3. M. Pignotti (olasz) 6 győzelemmel. 4. Bini (olasz) 5 győzelemmel (29 tussal). 5. Ettinger (osztrák) 5 győzelemmel (35 tussal). 6. G. Marzi (olasz) 4 győzelemmel (32 tussal). 7. dr. Rozgonyi (Vén fluk) 4 győzelemmel (35 tussal). 8. Carniel (olasz) 3 győzelemmel (35 tussal). 9. Lyon (osztrák) 1 győzelemmel. 10. Dunay (BBTE) 1 győzelemmel.

A zsüri, főleg a döntőben, hivatásának magaslatán állott: Gyorsan, biztosan, határozottan birásokodott. Ki kell emelnünk különösen *G. Canova* és *C. Anselm* urakat, akik nagyszerü példáját nyujtották annak, hogy miként kell elfogulatlanul és igazságosan az elnöki tisztet betölteni. Az akciók után gyorsan érzékeltek, világosan fogalmazták meg a kérdést és azonnal döntöttek.

Az első nap az olaszok győzelmét hozta. Nagyszerüen vivtak és lovagiasan viselkedtek.

Dr. Gerentsér László.

Nemzetközi épée (párbajtőr) verseny. Az európai vivóbajnokságok során rendezendő párbajtőrversenyt Budapest város nagydijáért ma, hétfőn reggel 9 órai kezdettel minden közülmenyek között a MAC margitszigeti sporttelepén tartják meg.

Két müegyetemi atléta három bajnokságot hóditott el

A griffmadaras atléták hat számban győztek. — Dénes Emil (MAFC) két bajnokságot nyert. — Három rekord dőlt meg Budapest atletikai bajnoki viadalán.

(A Reggel tudósitójától.) Az idén harmadizben megrendezett *Budapest atletikai bajnokságai* a kellemetlen, viharos időjárás ellenére kitünő sportbeli eredményekkel zárultak, amit legjobban igazol az, hogy

a 200 méteres sikfutásban (22 mp.), a távolugrásban (722 cm.) és a rudugrásban (382 cm.) Hajdu, Balogh, illetően Karlovits révén három rekordunk lett a multé.

A favorit MAC-atléták az idén nem tudták megismételni tavalyi bravurjukat (16 bajnokságból 12-t nyertek!), de igy is ők nyerték el a legtöbb bajnokságot.

Nagy meglepetés a két müegyetemi atletának, Balognak és Dénesnek a szereplése. Ketten három bajnokságban diadalmaskodtak.

Részletes eredmény:

I. 100 méteres sikfutás. Bajnok: Fluck István (BBTE) 11.1 mp. 2. Rózsahegyi (MAC) 11.1 mp. 3. Hajdu (FTC) 11.2 mp.

II. Sulydobás. Bajnok: Forbáth Sándor (FTC) 1420 cm. 2. Darányi (MAC) 1376 cm. 3. Eördögh (BEAC) 1308 cm. Forbáth dobásai: 1360, kil., 1361, kil., 1398, 1420.

III. 110 méteres gátfutás. Bajnok: Püspöki Tibor (MAC) 16.4 mp. 2. Muskát (MTK) 16.7 mp. 3. Dénes (MAFC) 17.3 mp.

IV. Magasugrás. Bajnok: Késmárki Kornél (BBTE) 181 cm. 2. Magyar (MTK) 178 cm. 3. Vidóczy (MAC) 174 cm.

V. 400 méteres sikfutás. Bajnok: Gerő Mór (KAOE) 49.9 mp. 2. Barsi (BBTE) 50 mp. 3. Kurunczy (MTK) 51.2 mp.

VI. Diszkoszvetés. Bajnok: Egri Kálmán (MAC) 4400 cm. 2. Marvalits (BTC) 4218 cm. 3. Hahn (MTK) 3990 cm.

VII. 200 méteres gátfutás. Bajnok: Dénes Emil (MAFC) 26.5 mp. 2. Püspöki (MAC) 27.4 mp. 3. Plávenszky (BBTE) 27.5 mp.

VIII. 1500 méteres sikfutás. Bajnok: Szerb Elek (MAC) 4 p.5.8 mp. 2. Grosz (MTK) 4 p. 8.2 mp. 3. Bejczy (MAC) 4 p. 11.2 mp.

IX. Hármasugrás. Bajnok: Molnár Ferenc (MAC) 1366 cm. 2. Rácz (FTC) 1315 cm. 3 Balogh (MAFC) 1314 cm.

Végeredményben (az első napi győzelmeket is beleszámitva) a MAC 6, a BBTE és a MAFC 3—3, az FTC 2, a KAOE és az MTK 1—1 bajnokságot nyert.

Egyedül Dénes Emil (MAFC) nyert két bajnokságot.

Az angol atletikai bajnokságokban a MASz engedélye alapján Karlovits, Püspöki, Szepes (MAC), Hajdu (FTC) és a szegedi Orbán fogják képviselni a magyar szineket.

Pompás ifjusági atletikai versenyt rendezett az ESC vasárnap délelőtt. Főbb eredménye: Távolugrás: 1. Obercian (Postás, 17 éves) 591 cm. — 4×100 méteres staféta: 1. BBTE 47.1 mp. — A triationban Paitz János (BEAC) győzött.

Uszótrikók, fürdőruhák
legolcsóbban, legnagyobb választékban
KERTÉSZ II, ANDRÁSSY-UT 36

Eldöntetlenül végzett az FTC és az MTK Bécsben. Bécsi tudósitónk telefonálja: Az Amerikát járt Hakoah az első félidőben 1:0-ra vezető MTK-val szemben durva játék után, amelynek Senkey és Busch estek áldozatul, 1:1 arányu eldöntetlent ért el. — Az FTC—Rapid-mecs 2:2 (1:0)-re végződött.

Prágai futball. Prágából jelentik: A Sparta—Viktoria Ziskow-mérkőzés a cseh labdarugószövetség aranyserlegéért 12.000 néző előtt folyt le. Győzött a Sparta 5:4 (4:3) arányban. A Sparta a 19. percben már 4:0-ra vezetett, de ellenfele szenzációsan küzdött még ekkor is a kiegyenlitésért, ami majdnem sikerült.

Győzött a KAC Győrben az ETO ellen 3:1 (0:0) arányban.

Ma este hirdetik ki az itéletet a VAC—UTE vesztegetési ügyben.

Uj pályával és klubházzal gazdagodott a főváros a Postások modern sporttelepe révén (régi Lóverseny-tér), amely a klubtagok nagy áldozatkészségéből és ingyenmunkájából épült fel.

Kitünően sikerült sportünnepélyt tartott vasárnap délelőtt a Testnevelési Főiskola, amely dr. Gyulay Ágost és dr. Szukováthy Imre igazgatásával nagy eredményekre hivatott. A bemutatott anyagból csak a nők vivása nem elégitette ki a szakértőket.

Vida a háromnapos kerékpárverseny favoritja. Debrecenből jelenti tudósitónk, hogy az alföldi körverseny első szakaszán (221 km.) 82 versenyző közül Vida (BTC) futott be elsőnek a civisek városába, Bouska Rezső (Jóbarát) és Bouska József (Jóbarát) előtt. A negyedik helyet Domán (KAC) foglalta el.

Hatalmas gólaránnyal győztek a ferencvárosiak a vizipólóbajnokságok során a MAC fölött. Eredmény: 10:1.

A soproni országos tenniszversenyen Pensz Lajos, báró Haupt, vitéz Muhr, az Oláh—Göncz pár, Baittrock Ica és a Göncz—Baittrock-együttes győzött.

„A labdarugás" cimmel dr. Mamusich Mihály, az MLSz alelnöke, kiválóan praktikus szakkönyvet irt, amely még a legkényesebb igényeket is kielégitheti. A kitünő sportmunka értékét rendkivül emeli az, hogy a futball legfontosabb alapelemeit kinematografikus fölvételekkel teszi szemléletessé.

Gyermekek Boldog Otthona

KRŰDY GYULÁNÉ Hüvösvölgy, II, Páfrány-ut 7. szám (83-as villamossal). Telefon: Zugliget 61. Elvállal már **két éves kortól** gyermekeket nevelésre és **üdülésre.** Különleges **hizókurák. Vérszegény gyermekek áldása. Állandó orvosi ellenőrzés!** Nyári sportok, gyógytorna, fürdőzés, homokstrand. **Mérsékelt árak.** Tudakozódni bármikor!

ZÁLOGCÉDULÁKAT kiváltok, ékszereket, briliánsokat bárkinél drágábban vesz: **Székely Emil** Király-utca **51.** *(Terézkörut-templomnál szemben.) Telefon*

A rendőrtiszti evezősök bravurosan szerepeltek a nagyregattán

(A Reggel munkatársától.) A legelőkelőbb közönség előtt folyt le vasárnap délután a nagyregatta második napja. Különösen a *Rendőrtiszti AC* tábora volt népes és jókedvü. Volt is erre ok, mert a RAC ifju evezősei vasárnap ráduplázták szombati sikerükre és gyönyörü viaskodásban megérdemelt és szimpatikus győzelmet arattak.

Az oarszámok közül még a *Hungária* nyolcasa evezett remek versenyt s pazar végküzdelemben győzött.

Scullistáink közül

a 48 esztendős dr. Kirchknop Ferenc, a közismert „Patek" 100. győzelmét aratta egy dublóban.

Ifj. Szendey Béla pedig most is megmutatta, hogy ma talán egész Európában verhetetlen.

Részletes eredmény:

1. Junior szkiff: 1. Helyes József (BEC). 2. Farkas-Jablánczy László (Neptun). Biztosan nyerve. Időt nem mértek, mert a startot nem jelezték.

II. Ujonc nyolcas: 1. Nemzeti Hajós Egylet 6 p. 11 mp. 2. MEC 6 p. 17 mp.

II. Ujonc négyes (Állam-díj): 1. RAC 6 p. 06 mp. 2. Hitelbank 6 p. 07.8 mp. 3. Pannonia. Háromnegyed hosszal. Remek verseny. Az utolsó 100 méteren nemesak a győzelemért, de a helyezésekért is ádáz küzdelem folyt. A nap legszebb viaskodása.

IV. Egyes főverseny (Oppler Pál-emlékverseny): 1. Ifj. Szendey Béla (Neptun) 6 p. 40.2 mp. 2. Grosz Andor (Duna Evezős Egylet). Nyolc hosszal, abszolut fölénnyel nyerve.

V. Vendégek versenye: 1. Váci SE 7 p. 9.2 mp. Row ower.

VI. Szenior nyolcas: 1. Pannonia 6 p. 5.6 mp. Row ower.

VII. Középiskolások négyevezős versenye: 1. Győri Felsőkereskedelmi Iskola Sport Köre. 2. Nemzeti Hajós Egylet. Háromnegyed hosszal. Érdekes, stilusos küzdelem.

VIII. Junior dubló: 1. Pannonia (dr. Kirchknopf Ferenc—Wawra Dezső) 6 p. 18.6 mp. 2. Neptun (Farkas-Jablánczy László) 6 p. 26.2 mp. 3. Nemzeti Hajós Egylet (dr.Brózik Félix—Haas Andor Tivadar). Ötszáz métertől kezdve biztosan nyerve.

IX. Másodosztályu nyolcas (Kürthy Dezső-emlékverseny): 1. Hungária 5 p. 36.6 mp. 2. Váci SE 5 p. 38.8 mp. 3. RAC 5 p. 45.2 mp. A verseny képe ötszáz méterenként változott. Stilusos és izgalmas végküzdelem.

Az összeredmények alapján a „pannonok" végleg megnyerték a Pannonia Evezős Club vándordiját.

Vltéz Nádujfalvy-Neumer József vivómester, az „Egyetemi Közgazdaságtudománykari Atletikai Klub", a „Magyar Női Vivó-Club", a „Nemzeti Vivó-Club", a „Royal Vivó-Club", stb. mestere, vállalja a nyári évadra vidéken is vivás és egyéb sportok oktatását. Speciális női és gyermekvivás és svédtornatanitás. Különórákat háznál. Levélbeni megkeresések cimére: VI, Gróf Zichy Jenő-utca 32. szám.

Lósport.

Lovaregyleti versenyek

Báró Wenckheim Béla emlékverseny

1. *Bedouine* (Kovács L.)
2. *Montalto* (Gutai)
3. *Kényes* (Sajdik)

Borus időben nagyon mérsékelt érdeklődés kisérte a Lovaregylet vasárnapi versenyeit. A nap főszáma az 1600 méteres *Wenckheim-emlékverseny* volt. A 12.000 pengős dijban mindössze négy ló indult: Musette, Kényes, Montalto és Bedouine. A gróf Jankovich-Bésán lova szokatlanul nagy favorit volt. A könyveseknél 8:10-ről egész 6:10-ig fogadták. Másodsorban Bedouinet keresték, mig istállótársára, Montaltóra 6:1 is állitottak ki fogadásokat. A favorit irányában megnyilvánult nagy bizalmat a verseny lefolyása csöppet sem igazolta. Az ut első felén Kényes és Musette vezettek, a Zichy-lovak hátul. Kényes 1200 méter után a magadiktálta iramban teljesen kész lett és az egyszer nyugodtan viselkedő Bedouine állt a táv előtt az élre és könnyen 1 hosszal nyert Montalto ellen. A favorit harmadik, Musette utolsó. A Wenckheim-emlékverseny befutója és még két futam igazolta a Pejacsevich-istálló magas formáját. Kényesről végleg bebizonyosodott, hogy a rövidebb távolságokon van keresnivalója. A napot megnyitó *Néplíget díjban* néhány Szent István-díj jelölt is starthoz állt, de sikertelenül, mert a dij az érthetetlenül elhanyagolt Pong biztos zsákmánya lett. A kétévesek versenyében Parola szerzett ujabb győzelmet istállójának. A másodiknak beérkezett sötét Campidoglio, mint startfavorit, pompás versenyt futott és bizonyára nem sokáig várat a győzelemre. Ebben a versenyben egyébként Talán makrancoskodása sokáig késletette a startot, végül az ercsi-ló kék zászlót kapott és a startual maradt.

A könyvesek sorozatos veszteségeikért vasárnap némi kárpótlást kaptak, mert a favoritok kivétel nélkül sorra lemaradtak.

A nap részletes eredménye:

I. futam: 1. Pong (6) Schejbal. 2. Mileva (3) Singer. 3. Bikficz (6) Sajdik. Fm.: Vak Bottyán, Ropp, Tisza, Sylvana, Magyarán. Fejh. 1½h. Tot.: 10:32, 20, 17, 33. II. futam: 1. Stoppade (3) Mihalovits. 2. Andromeda (4) Szokolai I. 3. Gömör (1½) Schejbal. Fm.: Lolice, Revizió, Peleas, Sauvignon, Tanácsos, Nepthisz, Echo, Dombó, Rochus Pumpernickel, Ribizke. 1½h, ½h. Tot.: 10:52, 18, 20, 14. III. futam: 1. Bedouine (1.) Kovács L. 2. Montalto (6) Gutai. 3. Kényes (7:10r) Sajdik. Fm.: Musette. 1h, 1½h. Tot.: 10:27. 4. futam: 1. Almsee (2) Esch. 2. Siklós (10) Singer. 3. Midas (33) Rajcsik. Fm.: Lelencz, Cloë, Apor, Hetes, Anaconda, Masa, Nyh. 2½h. Tot.: 10:41, 19, 28, 107. V. futam: 1. Parola (1½) Esch. 2. Campidoglio (p) Sajdik. 3. Fräulein Martha (6) Rajcsik. Fm.: Kadarka, Orient, Talán, Brutó, Belzebub, Albatros II. nyh. 3h. Tot.: 10:27, 13, 13, 22. VI. futam: 1. Várkert (6) Gutai. 2. Lampasse (p) Szabó L. II. 3. Delilány (3) Sajdik. Fm.: Harczos, Veszprém, Senki más, Albatros, Delila, Hajrá!

BOOKMAKEREK FOGADÓ-IRODÁI:
IV, Kossuth Lajos-utca 14-16
Telefon: 23—38 és József 23—19
VI, Andrássy-ut 45 Telefon: 63—35
VI, Váczi-ut 1 (Westend-ház) Telefon: 80—92
VIII, Rákóczi-ut 51 Telefon: József 55—01
VIII, Baross-utca 52 (József-körut sarok) Telefon: József 139—12
VII, Thököly-ut 28 Telefon: József 92—93
Legközelebbi versenynapok:
Junius 29, julius 3, 4, 10, 11 (Lovaregylet)
Julius 7, 14, 21, 28 (Pestvidéki)

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató
„Világosság"-könyvnyomda rt. Budapest, VIII, Conti-u. 4
Müszaki igazgató: Deutsch D.